

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

การฝึกหัดครู, กรม. หลักสูตรการฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี พ.ศ.2524. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.

กิ่ง พลอยเพชร. "การฝึกซ้อมวง." ดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 11 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2527: 80.

กรุงเทพ จำกัก, ธนาคาร. ไหว้ครูดนตรีไทย กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2522.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการ. 100 ปี หลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง). กรุงเทพมหานคร: 2524.

_____. _____. ศิลป์แห่งชาติ พ.ศ.2530. กรุงเทพมหานคร. มพท, 2530.

ครูศาสตร์, คณะ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หลักสูตรปริญญาครุศาสตร์ 4 ปี ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ.2525. กรุงเทพมหานคร: 2525.

จตุพร รัตนวราหะ. เพลงหน้าพาทย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น, 2519.

จรรณู มิลินทร์ และ คณะ. พจนานุกรมศัพท์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2505.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และ สุธีร์ ประศาสน์เศรษฐ์. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย. กรุงเทพมหานคร; 2527.

ฉันทอง. "เขาหัดจะเข้กันอย่างไร." ใน ดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 11 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2521: 48-55.

- เฉลิมพงศ์ จันปฐมพงศ์ และ กณะ. ประวัติศาสตร์สังคมไทย. นนทบุรี: สำนักพิมพ์เสถียรไทย, 2520.
- ชนก สาคริก. "โศก 9 ตัวคืออะไร." ใน ศรทอง. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตการพิมพ์, 2524: 51-53.
- ชื่น ศิลปบรรเลง และ ลิขิต จินดาวัฒน์. ดนตรีไทยศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, 2521.
- ชื่น ศิลปบรรเลง และ วิเชียร กุลตัญญ์. ศิลปะของการดนตรีและละคร. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 107. กรุงเทพมหานคร: หน่วยงานนิเทศฯ กรมการฝึกหัดครู, 2513.
- _____. "การศึกษาดนตรีไทยของข้าพเจ้า." ใน ดนตรีไทยอุดมศึกษาครั้งที่ 16 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2528: 32-35.
- ชัย เรื่องศิลป์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัยโบราณก่อนศตวรรษที่ 25. กรุงเทพมหานคร: เรื่องศิลป์การพิมพ์, 2517.
- คำรงราชานุภาพ, สมเด็จเจ้าพระยา. "ตำนานมโหรีปี่พาทย์." ใน อนุสรณ์เนื่องในงานฉาบปัดกิจศพ นายขาว คุรุทานนท์. กาญจนบุรี: มปท., 2520: 1-22.
- _____. "ตำนานเสภา." ใน ขุนช้างขุนแผน. กรมศิลปากร จัดพิมพ์: พระนคร, 2506: 13.
- ทวิสิทธิ์ ไทรวิจิตร. สังคีตนิยม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522.
- ธนิศ อยู่โพธิ์. โขน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2527.
- _____. เครื่องดนตรีไทยพร้อมด้วยตำนานการผสมวงมโหรี ปี่พาทย์และเครื่องสาย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาสนา, 2523.
- _____. เครื่องดนตรีไทย. กรุงเทพมหานคร, 2500.

บรรลือ พงษ์ศิริ. "สัมภาษณ์ ประสิทธิ์ ถาวร." ใน ดนตรีไทยอุทิศศึกษาครั้งที่ 11 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2521: 70-76.

บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู. คำแนะนำสำหรับนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ณะการพิมพ์, 2525.

ประมวลกฎหมายรัชกาลที่ 1 จุลศักราช 1166. องค์การค้ำชูสุสภาจักพิมพ์ พระนคร: โรงพิมพ์
สุสภา 2505.

นริศรานุกิตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยา. บันทึกความทรงจำเรื่องต่าง ๆ. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

นาฏศิลป์, วิทยาลัย. คู่มือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2528.

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. "บทบาทของเพลงไทยเดิม." ดนตรีไทยอุทิศศึกษาครั้งที่ 17 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ข้างเผือก, 2529: 24-27.

ปัญญา นิตยสุวรรณ. "ครุมนตรี ตราโมท." ใน โสมส่องแสง: ชีวิตดนตรีไทยของมนตรี ตราโมท.
กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2527: 128-141.

ปัญญา รุ่งเรือง. ประวัติการดนตรีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช, 2525.

ประสิทธิ์ ถาวร. "ครูผู้เสมือนพ่อ." มูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง และ
กรมศิลปากร. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตการพิมพ์, 2524: 31-67.

ปราณี วงษ์เทศ. "วิเคราะห์ดนตรีไทยในแง่มานุษยวิทยาอย่างคร่าว ๆ." สังคีต.
กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2521.

พญาสิทธิ. ไตรภูมิพระร่วง. แปลโดย กรมศิลปากร. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์,
2504.

พระราชบัญญัติและประกาศต่าง ๆ ในสมัยรัชกาลที่ 4 เล่ม 3. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร:
โรงพิมพ์อักษรวิจิตร, 2466.

พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ. อิเหนา เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 12. รวบรวมโดย
กรมศิลปากร. กรุงเทพมหานคร: 2514.

พูนพิศ อมาตยกุล. กนกรวิจักษ์ ความรู้เรื่องกนกรไทยเพื่อความชื่นชม. กรุงเทพมหานคร:
บริษัทเกียรติธุรกิจ จำกัด, 2527.

พูนพิศ อมาตยกุล และ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีวิวัฒนบุษยง. ทูลกระหม่อมมรืพิตรกับ
การกนกร. กรุงเทพมหานคร. บริษัทจันวานิชการพิมพ์, 2524.

พลาญสุประภิชร์. "ศิษย์ศรีกรรณสูตร: มนตรีตราโมท." ใน โสมส่องแสง: ชีวิตการกนกรไทย
ของ มนตรี ตราโมท. กรุงเทพมหานคร: 2527: 143-152.

ไพฑูริย์ สินลาร์ตัน. พฤติกรรมการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ไพฑูริย์ กิจสวัสดิ์. ศึกษาวีรชญาเมธีแห่งภาษาสากล. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร:
ธีระการพิมพ์, 2526.

ภิญโญ สาธร, ดร. หลักการศึกษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คุรุสภา, 2521

ภูมิเสวิน, พระยา. "ช่อสามสาย." ใน อนุสรณ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพพระยาภูมิเสวิน
(จิตร จิตตเสวี). กรุงเทพมหานคร: 2519: 71-77.

มธุรส วิสุทธกุล. "กนกรไทยในสำนักเขมร." ใน มูลนิธิหลวงประภิชร์ไพเราะ (ศร
(ศร ศิลปบรรเลง. กรุงเทพมหานคร: บั้วหลวงการพิมพ์, 2524: 89-91.

มนตรี ตราโมท. "ความเป็นมาของกนกรไทย." พื้นฐานอารยธรรมไทยตอนกนกรและ
นาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.

_____. โหมโรงกนกรไทย. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภการพิมพ์, ๒๕๒๒.

_____. "เครื่องสายไทย." กรุงเทพมหานคร: ๒๕๒๒. 2505: 19.

(พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายเปกซ์ สุขวงศ์)

มนตรี ตราโมท และ วิเชียร กุลคัตต์. ฟังเพลงเข้าใจเพลงไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเกษม, 2523. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ชูทรงสุภาพ (นายแพทย์ ทรง บุญะรัตนาเวช) 25 พฤศจิกายน 2523).

_____. โสมส่องแสง: ชีวิตคนครีไทยของมนตรี ตราโมท. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2527.

ลาลูแบร์, ซีมองเคอร์. จดหมายเหตุพงศาวดารสยามครั้งกรุงศรีอยุธยา แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช. แปลโดย. พระนราธิประพันธ์พงศ์. พระนคร: โรงพิมพ์ปรีกาลัย, 2457.

วาสิษฐ์ จรรย์ยานนท์. "ความคิดเห็นบางประการเกี่ยวกับการสอนสังคีตนิยมหรือความซาบซึ้งในดนตรี." ศิลปะเพื่อใคร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ หน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู, 2519: 17-20.

วัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. ศิลป์แห่งชาติ 2529. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัมรินทร์, 2530.

วิจิตร ศรีสัจจาน, ดร. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

วิชาการ กรม กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือครูศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.

_____. ศิลปศึกษา วิชาสังคีตนิยม 1 ศ.021 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.

วิเชียร กุลคัตต์. ประมวลบทร้องเพลงไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเกษม, 2513.

_____. "ประวัติพระยาประสานดุริยศัพท์." ใน อนุสรณ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ นายวิเชียร กุลคัตต์. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์การพิมพ์, 2526: 76-93.

- วิทยา ชูพันธ์. "การแผ่นดินกับนาฏศิลป์คนตรี." ใน ดนตรีไทยอุคมศึกษา ครั้งที่ 17
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ช้างเผือก, 2520: 28-52.
- ศิริพร ฐิตะฐาน. "บทบาทของดนตรีไทยในสังคมไทย." ใน ไทยศึกษา เล่ม 3 หน้าที่ 13.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2525; 148.
- ศิลปากร, กรม. เสภาขุนช้างขุนแผน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาสนา, 2514.
- ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, มหาวิทยาลัย. หลักสูตรมหาวิทยาลัย การศึกษาชั้นปริญญาตรี
พ.ศ. 2530. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2530.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2520.
- _____. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
2524.
- _____. หลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร: เอกศิลป์การพิมพ์,
2526.
- _____. หลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นกลาง พุทธศักราช 2524. กรุงเทพมหานคร: เอกศิลป์การพิมพ์, 2526.
- _____. หลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นสูง พุทธศักราช 2527. กรุงเทพมหานคร: เอกศิลป์การพิมพ์,
2526.
- _____. หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2503. พระนคร: กรุงเทพการพิมพ์,
2503.
- _____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2505.
- _____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2503. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2505.

- สวิต ทับทิมศรี. "มหาศรียางศ์ไทย." ใน กนตรีไทยมัธยมศึกษาครั้งที่ 9 โรงละครแห่งชาติ
กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2526:6-7.
- สุกจิตต์ คุริยประณีต. "เกร็ดบางตอนในชีวิตกนตรีและซบร้องของข้าพเจ้า." ที่ระลึกในกนตรีไทย
อุดมศึกษาครั้งที่ 17. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ข้างเผือก,
2529: 8-10.
- สุรชัย เครือประดับ. "ไหว้ครูกนตรีไทย." ใน มูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง.)
กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2524: 4-8.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. พื้นฐานการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์การพิมพ์,
2523.
- สุนทรภู่. พระอภัยมณี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: องค์การคำคุณุสภา จักพิมพ์.
โรงพิมพ์คุณุสภา, 2505.
- สุคใจ ทศพร. ศิลปศึกษา วิธีสอนกนตรี ซบร้อง ฟ้อนรำ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
สกุฬทิพย์, 2528.
- สุลักษณ์ ศิวรักษ์. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เขต, 2518.
- สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการสอนซบร้อง ฟ้อนรำ ชั้นมัธยม การศึกษา 5. ราชบุรี:
วิศวะการพิมพ์, 2520.
- สมภพ ภิรมย์, รน. "วงกนตรีไทยในอดีต." ใน ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพ
คุณประเทือง ภิรมย์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ, 2529: 57-62.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. ประชุมศิลาจารึกภาคที่ 1 จารึกกรุงสุโขทัยที่พบก่อน พ.ศ. 2467.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, 2521.

สำนักนายกรัฐมนตรี. ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักพิมพ์
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2523.

หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง), มุลนิธิ. อนุสรณ์ค่านิ่งในวาระฉลอง 200 ปีเกิด
หลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตการพิมพ์,
2524.

หลวงประดิษฐไพเราะ. ศรทอง ประชุมเพลงในเพลงหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง
กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตการพิมพ์, 2525.

อภิน ระพีพัฒน์. สังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น พ.ศ.2325-2416. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2518.

อุทิศ นาคสวัสดิ์, ดร. "การเผยแพร่ดนตรีไทยในสายตาของข้าพเจ้า." พิธีไหว้ครูดนตรีไทย.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร: วรุฒิกการพิมพ์, 2521: 11-12.

_____ . ทฤษฎีทางปฏิบัติดนตรีไทย ภาค 1. กรุงเทพมหานคร: เทพนมิตรการพิมพ์,

_____ . คู่มือฝึกหัดจะเข้. กรุงเทพมหานคร: มปป.

_____ . ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทยภาค 2 คู่มือฝึกเครื่องสายไทย. กรุงเทพมหานคร:
2525.

_____ . "หลวงประดิษฐไพเราะครูของผม." มุลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ
(ศร ศิลปบรรเลง). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตการพิมพ์, 2524: 51-59.

บทความ

ครูเงิน. "คนทำเพลง: หลวงประดิษฐไพเราะ." วารสารดนตรี 6 (มีนาคม 2530): 62.

_____ . "คนทำเพลง: ครูเฉลิม บัวหัง." วารสารดนตรี 11 (กันยายน 2530): 62.

ณ ช้าง. "เพลงแบบฝึกหัดเบื้องต้น." วารสารดนตรี 5 (กุมภาพันธ์ 2530): 44.

พูนพิศ อมาตยกุล. "100 ปี นักดนตรีไทย จางวางทั่ว พาทยโกศล." วารสารศิลปวัฒนธรรม
2 (ตุลาคม 2524): 64-81.

_____. "สยามสังคีต." สยามรัฐ (28 พฤศจิกายน 2530): 9.

_____. "พระประวัติจอมพลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์
กรมพระนครสวรรค์วรพินิต." วารสารศิลปวัฒนธรรม. 2 (สิงหาคม 2524):
6-14.

ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์. "อาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูงหรือไม่." ข่าวสารกรมการฝึกหัดครู
2 (กุมภาพันธ์ 2510): 15-20.

วิจิตร ศรีสอาด. "บทบาทของการศึกษาในสังคมปัจจุบัน." ศูนย์ศึกษา 4 (เมษายน 2512):
17-18.

เสถียร กวงจันทร์ทิพย์. "ระนาดน้ำผึ้งของครุรวม พรหมบุรี." วารสารศิลปวัฒนธรรม
16 (สิงหาคม 2528). 111-128.

สังข์ ภูเขาทอง. "ฐานะทางสังคมของคนตรีไทยในอดีต." วารสารถนนคนตรี
11 (กันยายน 2530): 53-55.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. "ดนตรีของชาวสยาม." กรุงเทพมหานคร.: มพท. (อัครสาเนา)

สุจิตต์ วงษ์เทศ และทรงวิทย์ คลประสิทธิ์. "ทลวงประคิษฐ์ไพเราะ (2424-2524) 100 ปี
นักดนตรีเอกกรุงรัตนโกสินทร์." วารสารศิลปวัฒนธรรม 2 (ตุลาคม 2524):
16-59.

สมชาย พุ่มสอาด. "การศึกษาศิลป์ของกรมศิลปากร." วารสารศิลปากร 27 (กรกฎาคม 2526):
41-58.

สมภพย์ ภิรมย์, ร.น. "มหาคูรียา่งค์ไทย." วารสารศิลปวัฒนธรรม 16 (สิงหาคม 2528):
43-46.

อารี สุขเกศ. "ชีวประวัติของข้าพเจ้า บันทึกความทรงจำของพระเจนดุริยางค์." วารสาร
มนุษยศาสตร์ 6 (เมษายน-มิถุนายน 2513): 83-90.

เอกสารอื่น ๆ

ครุศาสตร์, คณะ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. รายงานสรุปผลงานสอบสัมภาษณ์ผู้ผ่านการสอบ
ข้อเขียนเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาปีการศึกษา 2526-2529. (อัครสำเนา)

โกวิทย์ ชันธิศรี และ อรวรรณ บรรจงศิลป์. "พัฒนาการของเพลงไทยในสมัยรัตนโกสินทร์."
กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

_____ . การประสมวงดนตรีไทย. (อัครสำเนา)

เจริญใจ สุนทรวาทีน. "งานดนตรีไทยในชีวิตของข้าพเจ้า." ใน รายงานการสัมมนาคนไทย
เพื่อจริยธรรมและวัฒนธรรม. ณ คีตสันติโมคศรีทำเนียบรัฐบาล. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2524: 93-96.

จีรพันธ์ พูลพัฒน์. "พัฒนาการของการบริหารการศึกษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
แผนกบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

คุริยบรรณ. "โน้ตเพลงไทย." พระนคร: มปท. 2464: ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ. ระเบียบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ประจำปี 2521. กรุงเทพมหานคร: 2527. (อัครสำเนา)

ธวัช ชะอุ่ม. "พัฒนาการของวิชาชีพครูในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
แผนกบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2514.

นาฏศิลป์, วิทยาลัย. การประเมินผลการเรียนนาฏศิลป์ขั้นต้น พ.ศ. 2521. (อัครสำเนา)

_____ . การประเมินผลการเรียนนาฏศิลป์ขั้นกลาง พ.ศ. 2524. (อัครสำเนา)

ศิลปศึกษา, กอง, กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดการศึกษาศิลปวัฒนธรรมด้าน
นาฏศิลป์. 2530. (อัครสำเนา)

_____. _____. งานวิจัยเรื่องความต้องการบุคลากรทางดนตรีและนาฏศิลป์ของหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องกับการให้การให้การศึกษา. 2528. (อัครสำเนา)

สังัด ภูเขาทอง. ดนตรีไทยและทางไปสู่ดนตรีไทย. ภาควิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยครู
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2526. (อัครสำเนา)

_____. โน้ตดนตรีไทย. ภาควิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2526.
(อัครสำเนา)

สามัญศึกษา, กรม กองแรงงาน. "การคาดคะเนความต้องการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ปีการศึกษา 2522-2532, 2522. (อัครสำเนา)

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. ระเบียบโรงเรียนศิลปากร พ.ศ. 2478. ศธ.0701.31/8.

_____. ระเบียบการโรงเรียนศิลปากร พ.ศ. 2484. ศธ.0701.31/31.

_____. พระราชกฤษฎีกากำหนดวัฒนธรรมทางศิลปกรรมเกี่ยวกับการแสดง พ.ศ. 2485-2487.
ศธ.0701.09/24.

_____. บันทึกการประชุมกรรมการวัฒนธรรมปรับปรุงและส่งเสริมการดนตรีและละคร ๗ วันศุกร์
ที่ 11 กันยายน 2485 ที่ทำเนียบสามัคคีชัย. ศธ.0701.29/23.

_____. "เราจะปรับปรุงอะไรบ้างสำหรับดนตรีและละครโดย ฉ. เทวศนันท์ บรรยายส่ง
กระจายเสียง ๗ วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2585. ศธ.0901.29/23.

_____. หลักสูตรของโรงเรียนนาฏศิลป์ พ.ศ. 2500. ศธ.0701.37/46.

_____. หลักสูตรวิชาสามัญและวิชาการศึกษา โรงเรียนนาฏศิลป์ พ.ศ. 2503. ศธ.0701.37/97.

_____. รายงานการศึกษาในรอบปีการศึกษา 2491 (พ.ศ. 2492) ของโรงเรียนนาฏศิลป์.
ศธ.0701.37/10.

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. หลักสูตรประโยคมัธยมบริบูรณ์ พ.ศ. 2481 ของโรงเรียนศิลปากร
แผนกคุรุศาสตร์. ศธ.0701.31/12.

____ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการยกฐานะโรงเรียนนาฏศิลป์ เป็นวิทยาลัยนาฏศิลป์
(พ.ศ. 2514). ศธ.0901.37/11

____. ระเบียบการโรงเรียนนาฏศิลป์ กรมศิลปากร พ.ศ. 2507. ศธ.0701.37/79.

____. การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนนาฏศิลป์ พ.ศ. 2496-2504.
ศธ.0701.37/7.

____. รายงานของโรงเรียนศิลปากร พ.ศ. 2480-2482 . ศธ.0701.31/19.

____. หลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนนาฏศิลป์ กรมศิลปากร 2503. ศธ.0701.37/96.

____. เปิดโรงเรียนศิลปากร แผนกนาฏคุรุศาสตร์ พ.ศ. 2481. ศธ.0701.31/23.

____. คำสั่งเกี่ยวกับโรงเรียนนาฏคุรุศาสตร์ (พ.ศ. 2477-2479). ศธ.0701.31/3.

____. การตั้งและวางระเบียบการโรงเรียนนาฏคุรุศาสตร์ พ.ศ. 2477. ศธ.0701.31/2.

____. ผลงานของโรงเรียนนาฏศิลป์ในรอบปีการศึกษา 2502 (พ.ศ. 2503). ศธ.0701.37/57.

____. ระเบียบการรับสมัครเข้าเป็นนักเรียนประจำของโรงเรียนนาฏศิลป์ พ.ศ. 2503 .
ศธ.0701.37/55.

____. ระเบียบการกรมศิลปากรว่าด้วยการอบรมศิลปิน. ศธ.0701.29/37.

____. ตั้งโรงเรียนศิลปากร (พ.ศ. 2477-2482). ซึ่ง 0701.29/37."

____. หลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนนาฏศิลป์ พ.ศ. 2503. ศธ.0701.37/58.

____. ระเบียบของกรมศิลปากรว่าด้วยการอนุญาตและควบคุมการบรรเลงดนตรีไทยเอกเทศ,
การร้องและการพากย์ (พ.ศ. 2485-2486). ศธ.0701.29/22.

ทองคำหมายเหตุแห่งชาติ. หลักสูตรวิชาสามัญและวิชาการศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ระหว่าง
พ.ศ. 2505-2518. ศธ.0701.37/97.

____. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องยกฐานะโรงเรียนนาฏศิลป์เป็นวิทยาลัยนาฏศิลป์.
ศธ.0701.37/91.

อรุณ วิวัฒน์ประทีป. "การประเมินหลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครู." วิทยานิพนธ์
• ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2527.

อรพินธ์ ตันธนสุภักษ์. "พัฒนาการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สัมภาษณ์

เฉลิมพล งามสุทธิ. อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2530.

ชื่น ศิลปบรรเลง. ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย. สัมภาษณ์, 14 กรกฎาคม 2530.

ณัฐพงษ์ ไสววัตร. อาจารย์ดนตรีไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์. สัมภาษณ์, 13 สิงหาคม 2530.

บรูซ แกัสตัน. ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2531.

ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน. อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 11 พฤศจิกายน 2530.

ปัญญา รุ่งเรือง. ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย. สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2530.

ปิ๊บ คงลายทอง. ศิลปินประจำกองการสังคีต. กรมศิลปากร. สัมภาษณ์, 8 กรกฎาคม
2530.

มณัส ชาวปลื้ม. ศิลปินประจำกองการสังคีต. กรมศิลปากร, สัมภาษณ์, 6 มกราคม 2531.

มนตรี ตราโมท. ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย. สัมภาษณ์, 6 กันยายน 2530.

เลื่อน สุนทรวาที. ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย. สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2530.

วิเชียร วรินทร์เวช. อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางคศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2530.

สงัด ภูเขาทอง. อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2530.

สงบศึก พรหมวิหาร. อาจารย์ประจำภาควิชาสารคดีศึกษา แผนกดนตรี คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2530.

สุภารัตน์ ช่างเลขา. อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2530.

อนันต์ สบฤกษ์. อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
สัมภาษณ์, 6 มกราคม 2530.

อภิปราย

1. ท้วม ประสิทธิ์กุล. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีไทย (ขับร้อง) อภิปราย, ณ หอสมุดแห่งชาติ.
22 มิถุนายน 2530.

2. ไพฑูรย์ กิตติวรรณ. ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย อภิปราย, ณ หอสมุดแห่งชาติ.
22 มิถุนายน 2530.

ภาษาต่างประเทศ

Charter V. Good. Dictionary of Education (2 nd ed. New York: McGraw Hill Company, Inc, 1959) p. 415.

Nagmsutti, Chaloeapol. "Attitude Survey of Thailand Music Education Concerning Music Education in Thailand." Dissertation ph.D. University of Missouri-Columbia, 1980.

ภาคผนวก

ผนวก ก.

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดวัฒนธรรมทางศิลปกรรมเกี่ยวกับการบันเลงดนตรี การขับร้องและการพากย์

พุทธศักราช 2486

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480

และวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484)

ตราไว้ ณ วันที่ มีนาคม พุทธศักราช 2486

เป็นปีที่ 10 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรกำหนดวัฒนธรรมทางศิลปกรรมเกี่ยวกับการบันเลงดนตรีขึ้นเพื่อความเจริญก้าวหน้าแห่งศิลปกรรมของชาติ

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกากำหนดวัฒนธรรมทางศิลปกรรมเกี่ยวกับการบันเลงดนตรี การขับร้อง และการพากย์ พุทธศักราช 2486"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบังคับาพระราชกฤษฎีกา กค และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ หรือขัดแย้งกับบทแห่งพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 4 คนตรี หมายถึงเครื่องบันเลงทุกชนิด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. คนตรีสากลนิยม

2. คนตรีประเพณีนิยม

มาตรา 5 คนตรีสากลเป็นเครื่องบันเลงที่ได้ปรับปรุงตามวิธีบันเลงสากล แบ่งเป็น

1. มหาคุรียางค์ ได้แก่ ่วงคุรียางค์ที่ประกอบด้วยเครื่องคนตรีที่ใช้คันสี เครื่องลมไม้ เครื่องลมโลหะ และเครื่องตี มีจำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 96 ถึง 129
2. มัธยมคุรียางค์ ได้แก่ ่วงคุรียางค์ที่ประกอบด้วยเรื่องคังซ้อ 1 แต่มีจำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 36 ถึง 64
3. จุลคุรียางค์ ได้แก่ ่วงคุรียางค์ที่ประกอบด้วยเรื่องคังซ้อ 1 แต่มีจำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 16 ถึง 31
4. อการคุรียางค์ ได้แก่ ่วงคนตรีเหมือนจุลคุรียางค์ แต่เพิ่มเปียโนโน และ ฮาร์โมนีเยม มีจำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 17 ขึ้นไป
5. พันติคุรียางค์ ได้แก่ ่วงคุรียางค์ที่มีแต่เครื่องสาย ซึ่งใช้คันสี มีจำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 14 ถึง 32 แต่ในบางกรณีอาจมากกว่าหรือน้อยกว่านี้ก็ได้
6. ปกนิกะคุรียางค์ ได้แก่ ่วงคุรียางค์ที่ประกอบด้วยเปียโนโน ไวโอลิน เชโล เบส ทรัมเปต ฯลฯ และกลองกับเครื่องประกอบ
7. คัมคนตรี ได้แก่ ่วงคนตรีขนาดเล็กที่สุด มีจำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 1 ถึง 8
8. โยธะวาหิต ได้แก่ ่วงคนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องลม ซึ่งทำด้วยไม้และโลหะ กับกลองและเครื่องประกอบ อาจมี ฮาร์ปและซิเบสผสมด้วยในบางกรณี มีขนาดวงต่างกัน ขนาดใหญ่ จำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 100 ขึ้นไป ขนาดกลางจำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 60 ถึง 64 ขนาดเล็ก จำนวนเครื่องคนตรีตั้งแต่ 14 ถึง 32
9. แตรวง ได้แก่ ่วงคนตรีที่มีตั้งแต่เครื่องลม ซึ่งทำด้วยโลหะล้วนกับกลอง และเครื่องประกอบ มีจำนวนเครื่องคนตรีประมาณ 27
10. หัสคนตรี ได้แก่ ่วงคนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องคนตรีผสมต่าง ๆ
11. วงหีบเพลงปาก ได้แก่ ่วงคนตรีที่ใช้หีบเพลงเป่า
12. วงเครื่องสายคิก ได้แก่ ่วงคนตรีที่มีแต่เครื่องคิกเท่านั้น

มาตรา 6 คนตรีประเพณีนิยม เป็นเครื่องบันเลงตามประเพณีเฉพาะของชาติหนึ่ง ๆ แบ่งเป็น

1. คุรียางค์ไทย ได้แก่ ่วงคนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องคิก สี ตี เป่า ซึ่งได้

ปรับปรุงให้มีระดับเสียงอย่างสากลนิยม แบ่งเป็น 5 ประเภท

- ก. ปี่พาทย์ มีเครื่องบันเลงคือ ปี่หรือขลุ่ย ระนาดเอก ระนาดทุ้ม
ระนาดทุ้มเหล็กหรือทองเหลือง ฆ้องใหญ่ ฆ้องเล็ก ฉิ่ง ตะโพน กลอง กลองคู่ สองหน้า
- ข. เครื่องสาย คือ ขลุ่ย ซอสามสาย ซอด้วง ซออู้ จะเข้ ฉิ่ง กลองคู่
โพน-รำมะนา

- ค. มโหรี มีเครื่องบันเลงตามข้อ (ก) และข้อ (ข) รวมกัน
- ง. แตรสังข์ มีเครื่องบันเลงคือ สังข์ แตรยาว แตรวง มโหรีทัก
- จ. กลองชนะ มี ปี่ เบิ่งมาง และกลอง
- ฉ. ปี่กลอง มีเครื่องบันเลงคือ ปี่ กลอง

มาตรา 7 การขับร้องและการพากย์ แบ่งเป็น

1. การสังคีต ได้แก่การขับร้องประกอบกับการบันเลงดนตรี
2. คีตวาที ได้แก่ผู้ขับร้องโดยเอกเทศไม่มีดนตรีประกอบ
3. พากยวาที ได้แก่ผู้กล่าวบทเจรจาประกอบการแสดงโขน ละคอนและ

ภาพยนตร์ บางกรณีมีหรือประกอบด้วย

มาตรา 8 การบันเลงดนตรี การขับร้องและการพากย์ที่จัดทำเป็นอาชีพหรือมีรายได้หรือการสแดงในที่สาธารณะ หรือในที่ที่มีผู้ดูเป็นจำนวนมากพอสมควร และมีลักษณะอันมิใช่เป็นการสแดงเพื่อความเพลิดเพลินเป็นส่วนตัว ต้องอยู่ในประเภทหนึ่งประเภทใดดังที่กล่าวไว้ในมาตรา 5 มาตรา 6 หรือมาตรา 7 ห้ามมิให้สแดงเป็นอย่างอื่นนอกจากที่กล่าวนี้ เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้อนุญาตเป็นพิเศษเฉพาะกรณี

มาตรา 9 การบันเลงดนตรี การขับร้อง และการพากย์ที่อยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่งดังกล่าวไว้ในมาตรา 5 มาตรา 6 หรือ มาตรา 7 ให้ปฏิบัติตามระเบียบของกรมศิลปากรว่าด้วยการขออนุญาตและควบคุมการบันเลงดนตรี การขับร้อง และการพากย์ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการขออนุญาตตามที่กำหนด

มาตรา 10 ให้กรมศิลปากรเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการบันเลงดนตรี การขับร้อง และการพากย์ เพื่อการนี้ให้มีอำนาจ

1. วินิจฉัยว่าการบันเลงดนตรี การขับร้องและการพากย์ซึ่งเป็นปัญหาคาตามมาตรา 8 ว่าต้องอยู่ในประเภทหนึ่งประเภทใดดังที่กล่าวไว้ในมาตรา 5 มาตรา 6 หรือ มาตรา 7

หรือไม่ ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่พอใจในคำวินิจฉัยนี้ มีสิทธิ์ยื่นคำอุธรณ์ต่อสภาวธรมแห่งชาติได้ภายใน
เจ็ดวัน นับแต่วันชานคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยของสภาวธรมแห่งชาติเป็นที่สุด

2. อนุญาตให้มีการบันเลงการช้ร้องและการพากย์ ซึ่งไม่ตรงกับประเภทที่
กำหนดไว้ในมาตรา 5 มาตรา 6 หรือมาตรา 7 ได้ ในกรณีพิเศษและสมควรเป็นครั้งคราว

3. กำหนดระเบียบการด้ยความเห็นชอบของสภาวธรมแห่งชาติในเรื่อง
ต่อไปนี้

(ก) ระเบียบการขออนุญาตและการควบคุมการบันเลงคนตรี การช้ร้อง
และการพากย์

(ข) ระเบียบการควบคุมผู้บันเลงคนตรี ผู้ช้ร้องและผู้พากย์

มาตรา 11 ในระยะเวลาที่ทำการปรับปรุงใหม่ ถ้ากรมศิลปากรพิจารณาเห็นว่า
เครื่องดนตรีหย่างใดที่มีอยู่แล้วยังมิได้แก้ไขปรับปรุงตามพระราชกริสต์กานี้ สมควรม้อนผันให้คงช้
ไปก่อนได้ภายในเวลาอันสมควร ก็ให้ขออนุมัติต่อสภาวธรมแห่งชาติเพื่อกำหนดระเบียบการม้อนผัน
ให้คงช้ต่อไป

มาตรา 12 อำนาจการอนุญาตหรือการควบคุมตามมาตรา 10 นี้ กรมศิลปากรจะมอบ
ให้ช้อหลวงประจำจังหวัดหรือบุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจแทนกรมศิลปากรภายในเขต
ท้องที่อื่นกำหนดไว้ก็ได้

มาตรา 13 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 หรือมาตรา 9 หรือฝ่าฝืนคำสั่งของพนักงาน
เจ้าหน้าที่ มีความผิดต้องระวางโทษถึงที่บัญญัติไว้ในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติวธรมแห่งชาติ
พุทธศักราช 2485

มาตรา 14 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกริสต์กานี้

ภาคผนวก ข.

หลักสูตรวิชาชีพคนตรีไทยสถาบันอุดมศึกษา
รายละเอียดหลักสูตรวิทยาลัยนาฏศิลป์ พ.ศ.2477-2529

โครงสร้างหลักสูตร พ.ศ. 2477

1. วิชาสามัญ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส คณิตศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษา ความรู้เรื่องเมืองไทย ประวัติศาสตร์ จรรยา จิตวิทยา การช่างฝีมือ จะต้องสอนให้นักเรียนได้รับความรู้เท่ากับโรงเรียนสามัญแผนกภาษา
2. วิชาที่โรงเรียนจะต้องเป็นพิเศษ คือ ภาษาเขมร ภาษาไทยต่าง ๆ ภาษาพม่า ภาษาญวน และภาษามลายู ซึ่งในปีแรก ๆ โรงเรียนจะเริ่มสอนภาษาเขมรก่อนแล้วค่อยขยายไปถึงภาษาอื่น นอกจากนี้จะสอนเกี่ยวกับจารีตประเพณีของไทยและนานาชาติ มหกรรมของไทยและนานาชาติ การนิยามของไทยและนานาชาติ การศิลปการของไทยและนานาชาติ โน้ตสากล การพูดและท่วงที
3. วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โรงเรียนจะสอนครึ่งหนึ่งของหลักสูตรโรงเรียนสามัญ
4. วิชานาฏศาสตร์และดุริยางคศาสตร์ ในส่วนวิชาดุริยางคศาสตร์ สอนให้บันทึกโน้ตเพลงด้วยโน้ตสากล การปฏิบัติบทเพลงที่มีวิธีเล่นแตกต่างกันจึงนำเสนอราชบัณฑิตชี้ขาดว่าจะดีอย่างไรใดเป็นแบบแผน นักเรียนทุกคนต้องอ่านโน้ตได้ การต่อเพลงจะต่อแบบไทย

โครงสร้างหลักสูตร พ.ศ. 2479

1. วิชาสามัญ ได้แก่ จรรยา ภาษาไทย เบ็คเคล็ค (ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์) วิชาอนุภาษาค วิชาลูกเสือ ภาษาอังกฤษ
2. วิชาวิสามัญ
 - 2.1 วิชาบังคับ ได้แก่ โน้ตสากล (ข้อเขียน อ่าน ร้อง) และขับร้อง
 - 2.2 วิชาเลือก มี 3 วิชา คือ คีตศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และนาฏศิลป์ ซึ่งทั้ง 3 วิชาจะให้เลือกเรียนทั้งหมดหนึ่งและปฏิบัติ

โครงสร้างหลักสูตร พ.ศ. 2481

1. วิชาสามัญ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส จรรยา ภูมิศาสตร์-
ประวัติศาสตร์ พลศึกษา

2. วิชาวิสามัญ

2.1 วิชาบังคับ ได้แก่ โน้ตสากล ขับร้อง

2.2 วิชาเลือก ได้แก่ คุรียงคศิลป์ กัตศิลป์ และนาฏศิลป์ เลือกเรียนเพียง
สาขาเดียว

โครงสร้างหลักสูตร พ.ศ. 2496

นาฏศิลป์ขั้นต้นปีที่ 1-6

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง					
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6
<u>ภาคสามัญ</u> หมวดวิชาการ						
ภาษาไทย	4	4	4	5	5	5
ภาษาอังกฤษ	3	3	3	5	5	5
คณิตศาสตร์	4	4	4	-	-	-
สังคมศึกษา	3	3	3	4	4	4
เบ็ดเตล็ด (วากเขียน การเรือน การฝีมือ สุขศึกษา)	3	3	3	2	2	2
<u>ภาคศิลป์</u>						
ขับร้อง	1	1	1	1	1	1
ทฤษฎีโน้ตสากล	1	1	1	1	1	1
ร้องโน้ต	1	1	1	1	1	1
ทฤษฎีศิลป์	1	1	1	1	1	1
ภาคปฏิบัติ	10	10	10	10	10	10
รวมเวลาเรียนสัปดาห์ละ	30	30	30	30	30	30

นาฏศิลป์ชั้นสูง 2 ปี

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง		หมายเหตุ
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	
<u>ภาคสามัญ</u> หมวดวิชาการ			
ศิลปป็นจรรย์ศึกษา	1	1	
ภาษาไทย	6	6	
ภาษาอังกฤษ	5	5	
<u>หมวดวิชาการศึกษา</u>			ฝึกสอนวิชาสามัญ
ก. หลักการศึกษาตอนที่ 2			และศิลป์ไม่น้อยกว่า
ข. ระเบียบวิธีสอนทั่วไป ตอนที่ 2			120 ชั่วโมง
ค. ระเบียบวิธีสอนวิชาเฉพาะ		6	ในชั้นสูง 2
ง. การรู้จักประดิษฐ์เครื่องแต่งตัว โขน ละคร			
จ. จิตวิทยาการศึกษา ตอนที่ 2			
<u>ภาคศิลป์</u>			
ทฤษฎีศิลป์ (เอก)	1	1	เขียนศิลป์นิพนธ์
ทฤษฎีศิลป์ (โท)	1	1	ในชั้นสูง 2
ปฏิบัติศิลป์เอก, โท	10	10	
รวม	30	30	

หลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง 3 ปี

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง			หมายเหตุ
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	
<u>ภาคสามัญ</u> <u>หมวดวิชาการ</u>				
ศิลปในจรรยา	1	1	1	
ภาษาไทย	8	8	8	ฝึกสอนวิชาสามัญ และวิชาศิลป์
ภาษาอังกฤษ	6	6	6	
<u>หมวดวิชาการศึกษา</u>				ไม่ต่ำกว่า
ก. หลักการศึกษาเบื้องต้น				120 ชั่วโมง
ข. ระเบียบวิธีสอนทั่วไป ตอนที่ 1			8	ในชั้นกลาง 3
ค. ระเบียบวิธีสอนวิชาเฉพาะ				
ง. การรู้จักประดิษฐ์เครื่องแต่งตัว โขนละคร				
จ. จิตวิทยาการศึกษา ตอนที่ 1			2	
<u>ภาคศิลป์</u>				
วาดเขียน	1	1	1	เขียนศิลปนิพนธ์
ทฤษฎีโน้ตสากล	1	1	1	ในชั้นกลาง 3
ทฤษฎีศิลป์เอก	2	2	2	
ทฤษฎีศิลป์โท	1	1	1	
ภาคปฏิบัติ	10	10	10	
รวมเวลาเรียน	30	30	30	

รายละเอียดหลักสูตร พ.ศ. 2496

หลักสูตรภาคศิลปะมีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย แบ่งเป็น 2 สาขา
คือ

1. สาขาดุริยางค์ไทย แบ่งเป็น ปี่พาทย์ เครื่องสาย และมโหรี
2. สาขาคีตศิลป์ไทย ได้แก่การขับร้องเพลงไทยเดิม ขับเสภา พากย์-เจรจา และ

บอกบท

ในแต่ละระดับการศึกษาจะไม่เหมือนกัน แต่จะต่อเนื่องกันตลอดหลักสูตร นักเรียนจะเลือก
เรียนเครื่องดนตรีที่ถนัดเพียง 1 ชิ้น ตลอดระยะเวลาจบการศึกษา ตั้งแต่ชั้นต้น ชั้นกลาง และชั้นสูง
หลักสูตรศิลปศึกษาโดยย่อมีดังนี้

ดุริยางค์ไทย

นาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 1-2-3

ภาคปฏิบัติ

1. ฝึกหัดใช้เครื่องดุริยางค์ไทยชนิดที่เลือกประจำตัว
2. บรรเลงเพลงที่ใช้เป็นสามัญในงานพิธีของหลวงและของราษฎร ได้แก่ เช่น โหมโรง
เย็น พระฉันท์ เพลงช้า เวียนเทียน ฯลฯ

นาฏศิลป์ชั้นปลายปีที่ 4-5-6

1. ปฏิบัติเครื่องดุริยางค์ประจำตนในการร้องรับ หรือเสภาชั้นต้นได้พอสมควร เช่น
สามารถบรรเลงโหมโรงเสภาได้
2. บรรเลงเพลงขับร้อง 3 ชิ้น
3. บรรเลงประกอบการแสดงโขนและละคร ได้ โดยให้เรียนเพลงหน้าพาทย์ และ
เพลงร้องส่งในการแสดงละคร โขน

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้ประเภทของเครื่องดุริยางค์ไทยปัจจุบัน
2. เรียนรู้หน้าที่ของเครื่องดุริยางค์ไทยแต่ละชนิด

3. เรียนรู้การผสมวง
4. ศัพท์สังคีตตอนต้น (ภาควิชาการ) เฉพาะที่เกี่ยวข้องและใช้ในภาคปฏิบัติ
5. เรียนรู้วิธีการบรรเลงในการรับร้อง หรือประกอบการแสดง เช่นในเรื่อง โขน ละคร
6. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาคปฏิบัติที่เรียนมาแล้ว

นาฏศิลป์ชั้นกลาง

ภาคปฏิบัติ

1. บรรเลงประกอบเสภาและประกอบการร้องส่งเพลง 2 ชั้น 3 ชั้น เพลงเถาชั้นกลาง
2. บรรเลงเพลงร้องส่งละคร และบรรเลงเพลงประกอบโขนละครชั้นกลางให้
3. บรรเลงเพลงเรื่องได้
4. บรรเลงเพลงตับได้
5. บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ชั้นกลางได้
6. บรรเลงเพลงเคี้ยวได้
7. บรรเลงเพลงภาษาและเพลงลูกบทได้
8. ร้องเพลงได้ด้วยตนเอง

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้หลักและวิธีการสอน
2. ประวัติของเครื่องดุริยางค์ไทย ประวัติการผสมวง และประวัติของเพลงตั้งแต่สมัย

รัตนโกสินทร์ลงมา

3. ศัพท์สังคีตตอนกลาง
4. เรียนรู้วิธีการบรรเลงดุริยางค์ไทย และการใช้เครื่องดุริยางค์ไทยประกอบพิธีและการแสดงต่าง ๆ
5. ความรู้เบื้องต้น

นาฏศิลป์ชั้นสูง

ภาคปฏิบัติ

1. บรรเลงเพลงเคี้ยวได้
2. บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงได้ เช่น เพลงตระชั้นสูง ศรีทรวง และเพลงเสมอต่าง ๆ
3. บรรเลงเพลงตับและเพลงเรื่องได้

4. ฝึกหัดทำการสอน
5. ปฏิบัติเครื่องดุริยางค์ไทยชนิดอื่น นอกจากชนิดประจำของตน
6. ร้องเพลงสามชั้น หรือเพลงเถา และเพลงละครได้

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้จักหลักการแต่งเพลง วิธีการเปลี่ยนทำนองเพลง จังหวะ และหน้าทับ
2. สามารถบรรจุนotes ร้องและหน้าพาทย์ในเรื่องต่าง ๆ ได้
3. ศัพท์สังคีตตอนปลาย
4. เรียนประวัติเครื่องดุริยางค์ไทยและประวัติการผสมวง ตั้งแต่สมัยธนบุรีขึ้นไป
5. ความเห็นในการดนตรี
6. เรียนรู้โน้ตสากล
7. ความรู้ที่เกี่ยวกับการดนตรี เช่น หมายกำหนดการ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและวิธีไหว้ครู
8. ความรู้เบ็ดเตล็ด

คีตศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ขั้นต้น ตอนต้น ปีที่ 1-2-3

ภาคปฏิบัติ

1. ฝึกออกเสียงให้ชัดเจน
2. หัดร้องเพลงขั้นต้นตามแบบโบราณ เช่น เพลงคันฉิ่ง จะเข้หางยาว ตวงพระธาตุฯลฯ
3. เพลงสามชั้นที่มีเอื้อนน้อยและไม่ยาก เพลงหงส์ทอง สารถี และเพลงจำพวกเดียวกัน

ไม่น้อยกว่า 20 เพลง

4. เพลงสองชั้นที่มีเอื้อนน้อย ไม่น้อยกว่า 10 เพลง

นาฏศิลป์ขั้นต้นตอนปลาย ปีที่ 4-5-6

ภาคปฏิบัติ

1. ร้องเพลงดับ ร้องเพลง 3 ชั้นที่ใช้กันเป็นสามัญ ซึ่งไม่ใช่เพลงจังหวะโยนมาก ๆ เช่น เพลงหมาห้าท่อน สืบท บูหลัน ฯลฯ

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
2. หลักของการขับร้องเพลงไทย
3. ศัพท์สังคีตตอนที่เกี่ยวกับการขับร้อง
4. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเพลงที่เรียนมาแล้ว

นาฏศิลป์ชั้นกลางภาคปฏิบัติ

ร้องเพลงตับมโหรี เพลง 3 ชั้นที่มีจังหวะโยนพอประมาณ, เปลี่ยนบทร้อง

ภาคทฤษฎี

เรียนรู้จังหวะหน้าทับ วิธีตรวจจังหวะเพลงร้อง หลักและวิธีการสอน ประวัติการขับร้อง ศัพท์สังคีตตอนกลาง ความรู้เบื้องต้น

นาฏศิลป์ชั้นสูงภาคปฏิบัติ

1. การร้องเดี่ยวโดยประติสร์ทำนองให้มีลีลาไพเราะมากขึ้น
2. ร้องเพลง 3 ชั้นจังหวะโยนมาก ๆ เช่น ทอยโยน ทอยโยนเขมร ฯลฯ
3. ร้องเพลงละครที่เป็นจังหวะโยน เช่น โฉร์ร้าย เขียดฉิ่ง ฯลฯ และเพลงที่มีจังหวะไม่สม่ำเสมอ เช่น ซ้ำปี่นอก ซ้ำปี่ใน โฉร์ชาติรี ทบท ฯลฯ
4. ขับเสภา พากย์ บอกบท เปลี่ยนบทร้องในปัจจุบัน ฝึกหัดทำการสอน

ภาคทฤษฎี

1. หลักวิชาและวิธีการแต่งเพลงร้อง
2. วิธีเปลี่ยนทำนองเพลง
3. วิธีบรรจุเพลงร้องและหน้าพาทย์ในเรื่องต่าง ๆ
4. การประพันธ์บท ความเห็นในคีตศิลป์ไทย โน้ตสากล ความรู้เบื้องต้น

โครงสร้างหลักสูตร พ.ศ. 2504

นาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 1-6

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์					
	นาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่					
	1	2	3	4	5	6
1. <u>วิชาสามัญ</u>						
ภาษาไทย	4	4	4	4	4	4
ภาษาอังกฤษ	4	4	4	4	4	4
สังคมศึกษา	3	3	3	3	3	3
คณิตศาสตร์	3	3	3	3	3	3
วิทยาศาสตร์	2	2	2	2	3	3
เบ็ดเตล็ด (สุขศึกษา การฝีมือ วาดเขียน อย่างละ 1 ชั่วโมง)	3	2	2	-	-	-
2. <u>วิชาศิลป์</u>	11	11	11	17	17	17
ทฤษฎีโน้ต	1	1	1	1	1	1
ร้องโน้ต	1	1	1	1	1	1
ขับร้อง	1	1	1	1	1	1
ปฏิบัติศิลป์	8	8	8	13	13	13
ทฤษฎีศิลป์	-	-	-	1	1	1

นาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 1-2-3 และนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ 1-2

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์					หมายเหตุ
	นาฏศิลป์ชั้นกลาง			นาฏศิลป์ชั้นสูง		
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 1	ปีที่ 2	
1. <u>วิชาสามัญ</u>						
ภาษาไทย	4	4	4	5	4	ภาคกลางของ นาฏศิลป์ ชั้นกลาง ปีที่ 3
ภาษาอังกฤษ	5	5	4	5	5	
สังคมศึกษา	3	3	3	3	3	
คณิตศาสตร์	2	2	-	-	-	
2. <u>วิชาการศึกษา</u>	2	2	5	3	4	และนาฏศิลป์
จิตวิทยา	-	-	1	1	1	ชั้นสูงปีที่ 2
หลักการการศึกษา	-	-	1	1	1	ออกฝึกสอน
หลักการสอน	-	-	1	1	1	ทั้งวิชาสามัญ
วิธีสอนวิชาเฉพาะ	-	-	2	-	1	และวิชาศิลป์
3. <u>วิชาศิลป์</u>	19	19	19	19	19	
ศิลป์ทั่วไป	1	1	1	1	1	
สังคีตนิยม	1	1	1	1	1	
ทฤษฎีศิลป์เอก	1	1	1	1	1	
ทฤษฎีศิลป์โท	1	1	1	1	1	
ปฏิบัติศิลป์เอก	10	10	10	10	10	
ปฏิบัติศิลป์โท	5	5	5	5	5	

ดุริยางค์ไทย

หลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นต้นตอนต้นปีที่ 1-2-3

ปีพาทย์

1. ผีกัทใช้เครื่องดุริยางค์ไทยชนิดที่เลือกเรียนประจำตัวให้ถูกต้องตามหลักวิชา
2. บรรเลงเพลงที่ใช้เป็นสามัญในงานพิธีของหลวงและราษฎร์ เช่น เพลงโหมโรงเย็น พระฉันท เพลงช้า เวียนเทียน ฯลฯ

เครื่องสาย

1. ผีกัทออกเสียงให้ชัดเจน
2. ทักร้องเพลงขั้นต้นตามแบบโบราณ เช่น เพลงตันจิง จะเข้ทางยาว ดวงพระธาตุ และนกขมิ้น ฯลฯ
3. เพลง 3 ชั้นที่มีเอื่อนน้อยและไม่ยาก เช่น เพลงหงส์ทอง สารดี และเพลงพวกเดียวกันไม่น้อยกว่า 1 เพลง
4. เพลง 2 ชั้นที่มีเอื่อนน้อย ไม่น้อยกว่า 10 เพลง

นาฏศิลป์ขั้นต้นปีที่ 4-5-6

ภาคปฏิบัติ

ก. ปีพาทย์

1. ให้สามารถปฏิบัติเครื่องดุริยางค์ประจำของตนในการรับร้อง หรือเสภาขั้นต้นได้พอสมควร เช่น สามารถบรรเลงโหมโรงเสภาได้ไม่น้อยกว่า 3 เพลง มีเพลงโอยเรศร์ ครอบจักรวาล เยี่ยมวิมาน เป็นต้น
2. สามารถบรรเลงเพลงรับร้อง 3 ชั้น ได้ไม่น้อยกว่า 10 เพลง
3. สามารถบรรเลงประกอบการแสดงโขน และละคอนได้ โดยให้เรียนหน้าพาทย์ และเพลงเสภา และรับร้องส่งในการแสดงโขนละคอนขั้นต้น

ข. เครื่องสาย

- สามารถบรรเลงเพลงเสภาและรับร้อง 3 ชั้น อนุโลมอย่างปีพาทย์ แต่โดยเหตุที่เครื่องสายไม่ได้ประกอบการแสดงโขนและละคอนจึงเพิ่มเพลงตัมมโหรี (เช่น ตับตันเพลงจิง) กับให้สามารถบรรเลงเพลง 3 ชั้น ได้ไม่น้อยกว่า 15 เพลง

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้ประเภทของเครื่องดุริยางค์ไทยในปัจจุบัน
2. เรียนรู้หน้าที่ของเครื่องดุริยางค์ไทยแต่ละชนิด
3. เรียนรู้การผสมวง
4. ศัพท์สังคีต ตอนต้น (ภาษาวิชาการ) จะเพาะที่เกี่ยวข้องและใช้ในภาคปฏิบัติ
5. เรียนรู้วิธีการบรรเลงในการรับร้องหรือประกอบการแสดง เช่น ในเรื่องโขน และ

ละคอน

6. ความรู้เบ็ดเตล็ด ที่เกี่ยวข้องกับภาคปฏิบัติที่เรียนมาแล้ว

ค. คีตศิลป์ไทย

1. ร้องเพลงตับในเรื่องนิทราชาคริต ขอมคำตัน นาคบาท และสามารถร้องเพลง 3 ชั้น ที่ใช้กันเป็นสามัญ ซึ่งไม่ใช่จำพวกจังหวะโยนมาก ๆ ไม่น้อยกว่า 10 เพลง เช่น พม่าห้าท่อน สืบท บูหลัน ฯลฯ

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
2. หลักของการ ร้องเพลงไทย
3. ศัพท์สังคีต ตอนต้น ที่เกี่ยวกับการขับร้อง
4. ความรู้เบ็ดเตล็ดที่เกี่ยวกับเพลงร้องที่เรียนมาแล้ว

นาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 1-2-3ภาคปฏิบัติ

1. สามารถบรรเลงประกอบเสภา และประกอบการร้องส่งจำพวกเพลง 2 ชั้น 3 ชั้น และเพลงเถาชั้นกลาง เช่น แหกหลบุรี แหกโศก ฯลฯ ไม่น้อยกว่า 10 เพลง
2. สามารถบรรเลงเพลงร้องส่งของละคอนได้ไม่น้อยกว่า 10 เพลง และบรรเลงประกอบโขนละคอนในชั้นกลาง ๆ ได้
3. สามารถบรรเลงเพลงเรื่องได้อย่างน้อย 1 เรื่อง
4. สามารถบรรเลงเพลงตับได้ไม่น้อยกว่า 2 ตับ

5. สามารถบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ชั้นกลางได้ (เช่น จำพวกตระชั้นกลาง)
6. สามารถบรรเลงเพลงเดี่ยวได้ไม่น้อยกว่า 2 เพลง
7. สามารถบรรเลงเพลงลูกบทต่าง ๆ ได้
8. นอกจากปฏิบัติ เครื่องดุริยางค์แล้ว ต้องสามารถร้องเพลงได้ด้วยตนเองไม่น้อยกว่า

8 เพลง

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้หลักและวิธีการสอน
2. เรียนประวัติของเครื่องดุริยางค์ไทย ประวัติการผสมวง และประวัติของเพลงตั้ง

แต่ต้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ลงมา

3. ศัพท์สังคีต ตอนกลาง
4. เรียนรู้วิธีการบรรเลงดุริยางค์ไทยและการใช้เครื่องดุริยางค์ไทยประกอบพิธีและ

การแสดงต่าง ๆ

5. ความรู้เบ็ดเตล็ด

คีตศิลป์ไทย

ภาคปฏิบัติ

1. ร้องเพลงขับมโหรี คือ ขับลมหักชายเขา 3 ชั้น ขับเรื่องพระรถเสนตัมพรทมาศตรั
ขับดึกดำบรรพ์เรื่องอิเหนา

2. เพลง 3 ชั้น จำพวกจังหวะโยนพอประมาณ ไม่น้อยกว่า 5 เพลง เช่น แหกลพบุรี
แขกโอด ฯลฯ

3. การเปลี่ยนบทร้อง

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้จังหวะ และ หน้าทับ
2. เรียนรู้วิชาตรวจจังหวะเพลงร้อง
3. เรียนรู้หลักและวิธีการสอน
4. ประวัติการร้องเพลง
5. ศัพท์สังคีต ตอนกลาง

6. ความรู้เบื้องต้น

นาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ 1-2ภาคปฏิบัติ

1. สามารถบรรเลงเพลงเดี่ยวได้ไม่น้อยกว่า 3 เพลง
2. บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงได้ (เช่น จำพวกตระชั้นสูง ศรทง และเสมอต่าง ๆ ฯลฯ)

3. บรรเลงเพลงเรื่องได้ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง
4. บรรเลงเพลงตับได้ไม่น้อยกว่า 3 ตับ
5. ฝึกหัดทำการสอน
6. ปฏิบัติเครื่องดุริยางค์ไทยชนิดอื่น นอกจากชนิดประจำของตน
7. สามารถร้องเพลง 3 ชั้น หรือ เกา และเพลงละคอนได้ไม่น้อยกว่า 12 เพลง

ภาคทฤษฎี

1. เรียนรู้จักหลักและวิธีการแต่งเพลง วิธีเปลี่ยนทำนอง จังหวะและหน้าทับ
2. สามารถบรรจูป้องและหน้าพาทย์ในเรื่องต่าง ๆ ได้
3. ศัพท์สังคีต ตอนปลาย
4. เรียนรู้ประวัติเครื่องดุริยางค์ไทย และประวัติการผสมวงตั้งแต่สมัยธนบุรีขึ้นไป
5. ความเห็นในการดนตรี
6. เรียนรู้โน้ตสากล
7. ความรู้ที่เกี่ยวกับการดนตรี เช่น หมายกำหนดการ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และวิธี

ไหว้ครู

8. ความรู้เบื้องต้น

โครงสร้างหลักสูตรพุทธศักราช 2521

โครงสร้างหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นต้น พ.ศ. 2521 จำนวนหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 126 หน่วยการเรียนรู้
 กงัน

1. หมวดวิชาภาษา	
ภาษาไทย	12 หน่วยการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ	12 หน่วยการเรียนรู้
2. หมวดวิชาวิทยาศาสตร์-	
คณิตศาสตร์	
วิทยาศาสตร์	12 หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์	6 หน่วยการเรียนรู้
3. หมวดวิชาสังคมศึกษา	15 หน่วยการเรียนรู้
4. หมวดวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ	
พลานามัย	9 หน่วยการเรียนรู้
ทัศนศึกษา	3 หน่วยการเรียนรู้
5. หมวดวิชาศิลปะ	
ปฏิบัติศิลปะ	45 หน่วยการเรียนรู้
ทฤษฎีโน้ต-ขับร้อง	3 หน่วยการเรียนรู้
ขับร้องเพลงไทย	3 หน่วยการเรียนรู้
6. กิจกรรมแนะแนวสอนซ่อมเสริม	6 หน่วยการเรียนรู้

หลักสูตรหมวดศิลป์ที่กำหนดให้โครงสร้างของหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นต้น ซึ่งกำหนดให้เรียน
 จำนวน 52 หน่วยการเรียนรู้ ได้แบ่งออกเป็นภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ในส่วนของทฤษฎีกำหนดให้เรียน
 เกี่ยวกับทฤษฎี โน้ต-ขับร้อง จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ส่วนภาคปฏิบัติจำนวน 49 หน่วยการเรียนรู้
 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

วิชาบังคับขับร้อง 3 หน่วยการเรียนรู้ กำหนดให้เรียนในรายวิชาต่อไปนี้ คือ

ข. 101	ขับร้องเพลงไทย	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ข. 102	ขับร้องเพลงไทย	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ข. 203	ขับร้องเพลงไทย	0.5 หน่วยการเรียนรู้

ข. 204 ขับร้องเพลงไทย 0.5 หน่วยการเรียนรู้

ข. 305 ขับร้องเพลงไทย 0.5 หน่วยการเรียนรู้

ข. 306 ขับร้องเพลงไทย 0.5 หน่วยการเรียนรู้

วิชาศิลปะจำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ จะกำหนดให้นักเรียนเลือกเรียน 1 สาขาในจำนวน 3 สาขา คือ เป่าพาทย์ เครื่องสาย และขับร้อง ในแต่ละสาขาจะกำหนดเพลงที่จะให้เรียนไว้ และจำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ที่จะต้องเรียนและใช้รหัสวิชารวม ดังนี้

คท. 011 ดุริยางค์ไทย 1 7.5 หน่วยการเรียนรู้

คท. 012 ดุริยางค์ไทย 2 7.5 หน่วยการเรียนรู้

คท. 013 ดุริยางค์ไทย 3 7.5 หน่วยการเรียนรู้

คท. 014 ดุริยางค์ไทย 4 7.5 หน่วยการเรียนรู้

คท. 015 ดุริยางค์ไทย 5 7.5 หน่วยการเรียนรู้

คท. 016 ดุริยางค์ไทย 6 7.5 หน่วยการเรียนรู้

โครงสร้างหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง พ.ศ. 2524

นาฏศิลป์ชั้นกลางกำหนดให้เรียนไม่ต่ำกว่า 110 หน่วยการเรียนรู้จากหมวดวิชาที่กำหนดไว้ คือ

1. วิชาบังคับ

1.1	<u>วิชาสามัญ</u>	จำนวน	24	หน่วยการเรียนรู้
	ภาษาไทย		6	"
	สังคมศึกษา		6	"
	พลานามัย		6	"
	วิทยาศาสตร์		6	"
1.2	<u>วิชาพื้นฐานวิชาชีพ สาขาศิลปกรรม</u>	จำนวน	12	หน่วยการเรียนรู้
	ศิลปนิยาม 1		1	"
	ศิลปนิยาม 2		1	"
	สังคีตนิยาม 1		1	"
	สังคีตนิยาม 2		1	"
	ศิลปการละครเบื้องต้น 1		1	"
	ศิลปการละครเบื้องต้น 2		1	"
	ทฤษฎีดนตรีสากล 1		1	"
	ทฤษฎีดนตรีสากล 2		1	"
	ละครสำหรับเด็ก		1	"
	การเล่นพื้นเมือง		1	"
	นาฏศิลป์ไทยวิจักษณ์		1	"
	นาฏศิลป์สากลวิจักษณ์		1	"

2. วิชาเลือก

2.1	วิชาเลือกสามัญจำนวน	12	หน่วยการเรียนรู้	ได้แก่
	ภาษาไทย		3	หน่วยการเรียนรู้
	สังคมศึกษา		3	"

ภาษาอังกฤษ		6 หน่วยการเรียนรู้		
2.2	วิชาบังคับเลือกตามแผนการเรียนรู้	จำนวน	48	"
	ทฤษฎีศิลป์		3	"
	ปฏิบัติศิลป์		45	"
2.3	วิชาเลือกปฏิบัติ	จำนวน	12	"
2.4	วิชาเลือกเสรี		2	"

วิชาบังคับเลือกจำนวน 48 หน่วยการเรียนรู้ แบ่งได้ดังนี้

ทฤษฎีศิลป์ จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้

ท.คท	111	การใช้โน้ต 1	0.5	หน่วยการเรียนรู้
ท.คท	112	การใช้โน้ต 2	0.5	"
ท.คท	213	การใช้โน้ต 3	0.5	"
ท.คท	214	การใช้โน้ต 4	0.5	"
ท.คท	315	พื้นฐานดนตรีไทย 1	0.5	"
ท.คท	316	พื้นฐานดนตรีไทย 2	0.5	"

ปฏิบัติศิลป์ จำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ ให้เรียนกลุ่มวิชาต่อไปเพียงกลุ่มเดียว

กลุ่มที่ 1 ปี่พาทย์

คท	117	ปี่พาทย์ 1	7.5	หน่วยการเรียนรู้
คท	118	ปี่พาทย์ 2	7.5	"
คท	219	ปี่พาทย์ 3	7.5	"
คท	2110	ปี่พาทย์ 4	7.5	"
คท	3111	ปี่พาทย์ 5	7.5	"
คท	3112	ปี่พาทย์ 6	7.5	"

กลุ่มที่ 2 เครื่องสาย

คท	1113	เครื่องสาย 1	7.5	"
คท	1114	เครื่องสาย 2	7.5	"
คท	2115	เครื่องสาย 3	7.5	"
คท	2116	เครื่องสาย 4	7.5	"

คท	3117	เครื่องสาย 5	7.5	หน่วยการเรียน
คท	3118	เครื่องสาย 6	7.5	"
<u>กลุ่มที่ 3</u> กี่ตศิลป์				
คท	1119	กี่ตศิลป์ 1	7.5	"
คท	1120	กี่ตศิลป์ 2	7.5	"
คท	2121	กี่ตศิลป์ 3	7.5	"
คท	2122	กี่ตศิลป์ 4	7.5	"
คท	3123	กี่ตศิลป์ 5	7.5	"
คท	3124	กี่ตศิลป์ 6	7.5	"

(กระทรวงศึกษาธิการ ข. 2524: 158-160)

วิชาเลือก 12 หน่วยการเรียน เลือกเรียนจาก 1 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1

คท	121	ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 1	2	หน่วยการเรียน
คท	122	ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 2	2	"
คท	223	ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 3	2	"
คท	224	ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 4	2	"
คท	325	ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 5	2	"
คท	326	ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 6	2	"

กลุ่มที่ 2

คท	227	ซอด้วง ซออู้ จะเข้ 1	2	"
คท	128	ซอด้วง ซออู้ จะเข้ 2	2	"
คท	229	ซอด้วง ซออู้ จะเข้ 3	2	"
คท	2210	ซอด้วง ซออู้ จะเข้ 4	2	"
คท	3211	ซอด้วง ซออู้ จะเข้ 5	2	"
คท	3212	ซอด้วง ซออู้ จะเข้ 6	2	"

กลุ่มที่ 3

คท	1213	ขิม 1	2	"

คท	<u>1214</u>	ซิม 2	2	หน่วยการเรียน
คท	<u>2215</u>	ซิม 3	2	"
คท	<u>2216</u>	ซิม 4	2	"
คท	<u>3217</u>	ซิม 5	2	"
คท	<u>3218</u>	ซิม 6	2	"
<u>กลุ่มที่ 4</u>				
คท	<u>1219</u>	ขลุ่ย 1	2	"
คท	<u>1220</u>	ขลุ่ย 2	2	"
คท	<u>2221</u>	ขลุ่ย 3	2	"
คท	<u>2222</u>	ขลุ่ย 4	2	"
คท	<u>3223</u>	ขลุ่ย 5	2	"
คท	<u>3224</u>	ขลุ่ย 6	2	"
<u>กลุ่มที่ 5</u>				
คท	<u>1225</u>	ขับร้อง 1	2	"
คท	<u>1226</u>	ขับร้อง 2	2	"
คท	<u>2227</u>	ขับร้อง 3	2	"
คท	<u>2228</u>	ขับร้อง 4	2	"
คท	<u>3229</u>	ขับร้อง 5	2	"
คท	<u>3230</u>	ขับร้อง 6	2	"
3. <u>วิชาเลือกเสรี 2 หน่วยการเรียน</u>				
คท	<u>331</u>	ซิ่ง-สะล้อ	2	"
คท	<u>332</u>	อังกะลุง	2	"
คท	<u>333</u>	กลองยาว	2	"
คท	<u>334</u>	หากย์-เจรจา-ทำนองเสนาะ-เสภา	2	"

โครงสร้างหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูง พ.ศ. 2527

หลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูง กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 95 หน่วยกิต
 ดังนี้โครงสร้างของหลักสูตรต่อไปนี้

1. <u>วิชาพื้นฐาน</u>	ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
ภาษาศาสตร์	6 "
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3 "
กิจกรรม	2 "
2. <u>วิชาการศึกษา</u>	20 "
วิชาการศึกษา (บังคับ)	16 "
วิชาการศึกษา (เลือก)	4 "
3. <u>วิชาชีพ</u>	42 "
วิชาชีพบังคับ	30 "
วิชาชีพเลือก	12 "
4. <u>วิชาเลือกเสรี</u>	3 "

ในระดับนาฏศิลป์ชั้นสูงนั้น รายวิชาที่จะต้องเรียนในส่วนของวิชาชีพนั้น ผู้เรียนสามารถ
 เลือกเรียนได้ 3 แนว นอกเหนือจากวิชาบังคับ คือ

1. เลือกเรียนจากวิชาชีพเลือกของแต่ละสาขาวิชา ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จำนวน
 12 หน่วยกิต
2. เลือกเรียนจากวิชาชีพเลือกที่เปิดให้เลือกรเรียนเป็นสาขางานรองของทุกสาขาวิชา
 จำนวน 12 หน่วยกิต
3. เลือกเรียนจากวิชาชีพเลือกที่กำหนดให้แต่ละสาขาคตามข้อ 1 และเลือกเรียนจาก
 วิชาชีพเลือกสาขางานรองตามข้อ 2 รวมจำนวน 12 หน่วยกิต

1. วิชาบังคับ 30 หน่วยกิต
 - 1.1 ทฤษฎี 17 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

คท 1201	การบรรจุเพลงร้องและเพลงหน้าพาทย์	1-1-0
คท 1102	ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยทั่วไป 1	2-2-0
คท 1203	ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยทั่วไป 2	2-2-0
คท 1104	เครื่องดนตรีไทย	1-1-0
คท 1101	ทฤษฎีการขับร้อง 1	1-1-0
คท 1202	ทฤษฎีการขับร้อง 2	1-1-0
คท 1205	ทฤษฎีไม้ตาสากล	1-1-0
นท 1210	บุคคลสำคัญในวงการนาฏดุริยางคศิลป์	1-1-0
นท 1112	ประวัติการละครตะวันออก	1-1-0
นท 1113	ประวัติการละครไทย	1-1-0
คท 1108	ประวัติและความหมายของเพลง	1-1-0
นท 1217	ภาษานาฏศิลป์	1-1-0
คท 1120	ศัพท์สังคีต	1-1-0
คท 1214	ศัพท์สังคีต 2	1-1-0
คท 1221	หลักการประพันธ์เพลงไทย	1-1-0

1.2 ภาคปฏิบัติ (แยกปฏิบัติตามสาขาที่เลือกเรียน คือปี่พาทย์และเครื่องสาย 13 หน่วยกิต

คท 1106	เครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสาย 1	1-0-2
คท 1207	เครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสาย 2	1-0-2
คท 1209	เพลงเดี่ยว	1-0-2
คท 1110	เพลงตับ 1	1-0-2
คท 1211	เพลงตับ 2	1-0-2
คท 1112	เพลงในเรื่องละคร 1	1-0-2
คท 1213	เพลงในเรื่องละคร 2	1-0-2
คท 1114	เพลงเรื้อง 1	1-0-2
คท 1215	เพลงเรื้อง 2	1-0-2
คท 1116	เพลงสามชั้นหรือเพลงเถา 1	1-0-2

คท 1217 เพลงสามชั้นหรือเพลงเถา 2	1-0-2
คท 1118 เพลงหน้าพาทย์ 1	1-0-2
คท 1219 เพลงหน้าพาทย์ 2	1-1-2

2. วิชาชีพเลือก 12 หน่วยกิต อาจจะต้องเลือกเรียนลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อไปนี้

2.1 สาขางานรอง อาจเลือกรายวิชาที่ให้เลือกเป็นสาขางานรองในสาขา
คีตศิลป์ไทย หรือนาฏศิลป์ไทย หรือคีตศิลป์สากล หรือดุริยางค์สากล หรือนาฏศิลป์สากล 1 สาขา
ให้ครบ 12 หน่วยกิต

2.2 วิชาเลือกทั่วไป เลือกรายวิชาดังต่อไปนี้ให้ครบ 12 หน่วยกิต

นท 1202 การประพันธ์ 1	1-1-0
นท 1107 การแสดงพื้นเมือง 1	1-0-2
นท 1208 การแสดงพื้นเมือง 2	1-0-2
คท 2101 ขับร้องเพลงไทย 1	1-0-2
คท 2102 ขับร้องเพลงไทย 2	1-0-2
คท 2101 จังหวะหน้าทับภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	2-2-0
คท 2202 คนตรีพื้นเมือง	2-0-4
คท 2103 ซอสามสาย 1	1-0-2
คท 2204 ซอสามสาย 2	1-0-2
คท 2105 เพลงระบำ 1	1-0-2
คท 2106 เพลงระบำ 2	1-0-2
คท 1109 เพลงพื้นเมือง	2-0-4
คท 1103 พากย์ เสภา สักวา 1	1-0-2
คท 1204 พากย์ เสภา สักวา 2	1-0-2
นท 1118 ระบำเบ็ดเตล็ด 1	1-0-2
นท 1219 ระบำเบ็ดเตล็ด 2	1-0-2

2.3 เลือกเรียนรายวิชาตามข้อ 2.1 และรายวิชาตามข้อ 2.2 และ/หรือ

รายวิชาสำหรับเลือกเป็นสาขางานรองให้ครบ 12 หน่วยกิต

2.4 รายวิชาสำหรับเลือกเป็นสาขางานรอง ซึ่งเป็นวิชาที่เปิดให้นักศึกษาศาखा
วิชาอื่น เลือกเรียนเป็นสาขางานรอง

คท 1201	การบรรจเพลงร้องและเพลงหน้าพาทย์	1-1-0
คท 1102	ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยทั่วไป 1	2-2-0
คท 1203	ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยทั่วไป 2	2-2-0
คท 1104	เครื่องดนตรีไทย	1-1-0
คท 2101	จังหวะหน้าทับภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	2-2-0
คท 2202	ดนตรีพื้นเมือง	2-0-4
คท 2103	ซอสามสาย 1	1-0-2
คท 1106	เครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสาย 1	1-0-2
คท 1207	เครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสาย 2	1-0-2
คท 1108	ประวัติและความหมายของเพลง	1-1-0
คท 2105	เพลงระบำ 1	1-0-2
คท 2106	เพลงระบำ 2	1-0-2
คท 1120	ศัพท์สังคีต 1	1-1-0

หลักสูตรสาขาคีตศิลป์ไทย

1.	<u>วิชาบังคับ</u>	30	หน่วยกิต
1.1	<u>ภาคทฤษฎี</u>	18	หน่วยกิต
	คท 1201	การบรรจเพลงร้องและเพลงหน้าพาทย์	1-1-0
	นท 1103	การละครสมัยใหม่	1-1-0
	คท 1102	ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยทั่วไป 1	2-2-0
	คท 1203	ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยทั่วไป 2	2-2-0
	คท 1104	เครื่องดนตรีไทย	1-1-0
	คท 1101	ทฤษฎีการขับร้อง 1	1-1-0
	คท 1202	ทฤษฎีการขับร้อง 2	1-1-0

คท 1205	ทฤษฎีโน้ตสากล	1-1-0
นท 1210	บุคคลสำคัญในวงการนาฏดุริยางคศิลป์	1-1-0
นท 1113	ประวัติการละครไทย	1-1-0
คท 1108	ประวัติและความหมายของเพลง	1-1-0
นท 1217	ภาษานาฏศิลป์	1-1-0
คท 1120	ศัพท์สังคีต 1	1-1-0
คท 1214	ศัพท์สังคีต 2	1-1-0
นท 1228	หน้าพาทย์	1-1-0
คท 1221	หลักการประพันธ์เพลงไทย	1-1-0

1.2 ภาคปฏิบัติ 12 หน่วยกิต

คท 1103	พากย์ เสดา สักวา 1	1-0-2
คท 1204	พากย์ เสดา สักวา 2	1-0-2
คท 1105	เพลงขับ 1	1-0-2
คท 1206	เพลงขับ 2	1-0-2
คท 1107	เพลงในเรื่องละคร 1	1-0-2
คท 1213	เพลงในเรื่องละคร 2	1-0-2
คท 1109	เพลงพื้นเมือง	2-0-4
คท 1110	เพลงระบำ 1	1-0-2
คท 1211	เพลงระบำ 2	1-0-2
คท 1112	เพลงสามชั้น เพลงเถา 1	1-0-2
คท 1213	เพลงสามชั้น เพลงเถา 2	1-0-2

2. วิชาที่เลือก อาจเลือกลักษณะใดลักษณะหนึ่งจำนวน 12 หน่วยกิต

2.1 สาขางานรอง อาจเลือกรายวิชาที่ให้เลือกเป็นสาขางานรองในสาขา

นาฏศิลป์ไทย หรือคีตศิลป์สากลได้ 1 สาขา

2.2 วิชาเลือกทั่วไป อาจเลือกรายวิชาดังต่อไปนี้ ให้ครบรวม 12 หน่วยกิต

นท 1101	การแต่งกายและการแต่งหน้า	2-2-0
นท 1202	การประพันธ์ 1	1-1-0

นท 1204	การละเล่นของไทย 1	1-1-0
นท 1107	การแสดงหนังเมือง 1	1-0-2
นท 1208	การแสดงหนังเมือง 2	1-0-2
คท 2202	ดนตรีหนังเมือง	2-0-4
คท 2101	จังหวะหน้าทับ ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	2-2-0
คท 1106	เครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสาย 1	1-0-2
คท 1207	เครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสาย	1-0-2
นส 2105	ประวัติศาสตร์ศิลป์	2-2-0
นท 1118	ระบำเบ็ดเตล็ด 1	1-0-2
นท 1219	ระบำเบ็ดเตล็ด 2	1-0-2

2.3 เลือกเรียนรายวิชาตามข้อ 2.1 และรายวิชาตามข้อ 2.2 และ/หรือ

รายวิชาสำหรับเลือกเป็นสาขางานรองให้ครบ 12 หน่วยกิต

2.4 รายวิชาสำหรับเลือกเป็นสาขางานรอง

คท 2101	ขับร้องเพลงไทย 1	1-0-2
คท 2102	ขับร้องเพลงไทย 2	1-0-2
คท 1101	ทฤษฎีการขับร้อง 1	1-1-0
คท 1202	ทฤษฎีการขับร้อง 2	1-1-0
คท 1103	พากย์ เสภา สักวา 1	1-0-2
คท 1204	พากย์ เสภา สักวา 2	1-0-2
คท 1105	เพลงตับ 1	1-0-2
คท 1206	เพลงตับ 2	1-0-2
คท 1107	เพลงในเครื่องละคร 1	1-0-2
คท 1108	เพลงในเครื่องละคร 2	1-0-2
คท 1109	เพลงหนังเมือง	2-0-4
คท 1110	เพลงระบำ 1	1-0-2
คท 1211	เพลงระบำ 2	1-0-2
คท 1214	กัณฑ์สังคีต 2	1-1-0

รายละเอียดหลักสูตร พุทธศักราช 2521

นาฏศิลป์ชั้นต้น พุทธศักราช 2521

วิชาเลือก

คท 011	ดุริยางค์ไทย 1	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียน
คท 012	ดุริยางค์ไทย 2	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้สามารถใช้เครื่องดนตรีไทยโดยถูกต้อง
2. เพื่อฝึกหัดทักษะเบื้องต้นในการบรรเลงเพลงไทย
3. สามารถร้องและเล่นดนตรีได้
4. เพื่อสามารถร่วมขับร้อง บรรเลงในงานสังคมได้
5. เพื่อให้มีความรู้ในการขับร้อง และบรรเลงประกอบการแสดง
6. ฝึกหัดให้รู้จักจังหวะและหน้า ทับของเพลง

คำอธิบายรายวิชา

ปีพหุ

วิธีฝึกหัดเบื้องต้นแต่ละเครื่องมือ ฝึกหัดเพลงต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
เพลงสาธุการ เพลงปฐม เพลงลา เพลงดับต้นเพลง เพลงฉิ่ง 3 ชั้น เพลงแป๊ะ 3 ชั้น
เพลงสร้อยมยุราเดา เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี
เพลงในอัตรา 2 ชั้นที่ใช้ในการละคร เช่น เพลงนกจาก เพลงลีลากระทุ่ม
เพลงลมพัดชายเขา เพลงตุลุ่มโปง 2 ชั้น และชั้นเดียว ฯลฯ ฝึกหัดเครื่องหนังประกอบจังหวะ

เครื่องสาย

วิธีฝึกหัดเบื้องต้นแต่ละเครื่องมือ ฝึกหัดเพลงต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
เพลงดับต้นเพลงฉิ่ง 3 ชั้น เพลงแป๊ะ 3 ชั้น เพลงโหมโรงกระแต เพลงสร้อยมยุราเดา

เพลงหงส์ทองเถา เพลงแขกบรเทศเถา เพลงเต่ากินผักบั้ง เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี
เพลงในอัครา 2 ชั้นที่ใช้ในการละคร เช่น เพลงนกจาก เพลงลีลากระทุ่ม เพลง
ลมพัดชายเขา เพลงคลุ้มโปง 2 ชั้น และชั้นเดียว ฯลฯ ฝึกหัดเครื่องหนังประกอบจังหวะ

กิตติศิลป์

วิธีฝึกหัดขับร้องเบื้องต้น ฝึกหัดขับร้องเพลงต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

เพลงดับตันเพลงฉิ่ง 3 ชั้น เพลงแป๊ะ 3 ชั้น เพลงสร้อยมยุราเถา เพลงหงส์ทองเถา
เพลงแขกบรเทศเถา เพลงนกจาก 2 ชั้น เพลงลีลากระทุ่ม 2 ชั้น เพลงลมพัดชายเขา 2 ชั้น เพลง
ดวงพระธาดู 2 ชั้น เพลงสีนวล เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี
เพลงในอัครา 2 ชั้น ที่ใช้ในการละคร ฝึกหัดโทน-ร่ำมะนา หรือสองหน้า

คท 013	ดุริยางค์ไทย	3	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้
คท 014	ดุริยางค์ไทย	4	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความสามารถในการบรรเลงประกอบการร้องส่ง
2. เพื่อให้สามารถขับร้องและบรรเลงประกอบการแสดงชุดที่ง่าย ๆ ได้
3. เพื่อให้รู้จักลักษณะของเพลงโหมโรง เพลงเถา เพลงดับ และเพลงหน้าพาทย์ชั้นต้น
4. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเพลงประกอบการแสดง
5. เพื่อให้รู้จักจังหวะและหน้าทับของเพลง
6. เพื่อให้เรียนรู้วิธีพากย์และเจรจาแบบโขน

คำอธิบายรายวิชา

ปีพาทย์

ให้ดำเนินการสอนตามรายชื่อเพลงต่อไปนี้ โหมโรงเพลงม้ารำ โหมโรงเพลงครอบจักรวาล
เพลงแขกต้อยหม้อเถา เพลงนกเขาชะแมร์เถา เพลงแขกกุลิตเถา เพลงดับลาวเจริญศรี เพลงดับนาง
นาค 2 ชั้น เพลงดับวิวาร์พระสมุทร เพลงร้ว 3 ลา เพลงเข้าม่าน เพลงเสมอ

ให้ดำเนินการสอนเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงจรเข้ทางยาว (ทางเสภา) เพลง
เต่ากินผักบั้ง ฯลฯ เป็นต้น เพลงที่ใช้ในการแสดงโขน-ละคร ฝึกหัดเครื่องหนังประกอบจังหวะ
เครื่องสาย

ให้ดำเนินการสอนตามรายชื่อต่อไปนี้ โหมโรงเพลงครอบจักรวาล เพลงแขกต๋อยหม้อเถา
เพลงนกเขาชะแมร์เถา เพลงกุกุติเถา เพลงกล่อมนารีเถา เพลงทองย่อนเถา เพลงเขมรไทรโยค
เพลงตับลาวเจริญศรี เพลงต๋ับนางตาร 2 ชั้น เพลงต๋ับวิวาท์พระสมุทร

ให้ดำเนินการสอนเพลง 2 ชั้นต่าง ๆ เช่น เพลงลาวคำหอม เพลงลาวสวยรววย
ลาวคำเนนทราย ลาวดวงเดือน ฯลฯ เป็นต้น ฝึกหัดโขน-รำมะนา

คีตศิลป์

ให้ดำเนินการสอนตามรายชื่อเพลงต่อไปนี้ เพลงแขกต๋อยหม้อเถา เพลงนกเขาชะแมร์
เถา เพลงแขกกุกุติเถา เพลงกล่อมนารีเถา เพลงทองย่อนเถา เพลงเขมรไทรโยค เพลง
ต๋ับลาวเจริญศรี เพลงต๋ับนางนาค 2 ชั้น เพลงต๋ับวิวาท์พระสมุทร เพลงต๋ับนิตรา-ชาคริต
ฝึกหัดการพากย์ เจริจา ฝึกหัดโขน-รำมะนา หรือสองหน้า

คท	015	ดุริยางค์ไทย	5	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียนรู้
คท	016	ดุริยางค์ไทย	6	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างข้อร้องกับดนตรี
2. สามารถข้อร้องเพลงเถาและเพลงต๋ับได้
3. สามารถบรรเลงเพลงโหมโรง เพลงเถา เพลงต๋ับ เพลงเรื่อง และเพลง
หน้าพาทย์ได้
4. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงเพลงฉิ่ง
5. เพื่อให้สามารถข้อร้องและบรรเลงประกอบการแสดงได้
6. เพื่อให้สามารถพากย์และเจริญ พร้อมทั้งขับเสภาได้
7. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ในการตีหน้าทับประกอบจังหวะ

คำอธิบายรายวิชา

ให้ดำเนินการสอนเพลงต่าง ๆ ตามรายชื่อต่อไปนี้ โหมโรงเพลงเยี่ยมวิมาน โหมโรงไอยเรศ เพลงช้าเรื่องสร้อยสน ออกเพลงเร็ว เพลงสุดสงวนเถา เพลงตันบรเทศเถา เพลงนางครวญเถา เพลงเขมรปากท่อเถา เพลงคั่นางลอย (ค้ำใหญ่ตั้งแต่ต้นจนถึงเพลงโล้) เพลงช้านาญ เพลงกราวโน เพลงกราวรำ

ให้ดำเนินการสอน เพลงฉิ่งชั้นเดียว เพลงฉิ่งพระฉิ่ง (เพลงฉิ่ง 2 ชั้น) เพลงที่ใช้ในการแสดงโขน...ลำคร ผีหักเครื่องหนังประกอบจังหวะ

เครื่องสาย

ให้ดำเนินการสอนเพลงต่าง ๆ ตามรายชื่อต่อไปนี้ โหมโรงเยี่ยมวิมาน โหมโรงไอยเรศ เพลงสุดสงวนเถา เพลงนางครวญเถา เพลงตันบรเทศเถา เพลงเขมรปากท่อเถา เพลงแขกอาหวังเถา เพลงขอมเงินเถา เพลงจรเข้ทางยาวทางสักวา เพลงคั่นิทรา-ชาคริต เพลงคั่นางชินเคอรินลา เพลงขอมค้ำเนิน

เพลง 2 ชั้นต่าง ๆ ที่ใช้ในการแสดงละคร ผีหักโขน-รำมะนา

คีตศิลป์

ให้ดำเนินการสอนเพลงต่าง ๆ ตามรายชื่อต่อไปนี้ เพลงสุดสงวนเถา เพลงนางครวญเถา เพลงตันบรเทศเถา เพลงเขมรปากท่อเถา เพลงอาหวังเถา เพลงขอมเงินเถา เพลงกาเรียนทองเถา เพลงจรเข้ทางยาวทางสักวา เพลงคั่นางลอยตั้งแต่ต้นจนถึงเพลงโล้ เพลงคั่นางชินเคอรินรา เพลงขอมค้ำดิน

ผีหักการพากย์-เจรจา การขับเสภา ผีหักโขน-รำมะนาหรือสองหน้า

วิชาบังคับ

ข 101	ขับร้องเพลงไทย	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ข 102	ขับร้องเพลงไทย	1 คาบ สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้รู้จักวิธีการขับร้องเบื้องต้น
2. ฝึกทักษะในการฟังและการเคาะจังหวะ
3. ให้สามารถขับร้องเพลงไทยอย่างง่าย ๆ ได้ถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ให้ดำเนินการสอนเพลง 2 ชั้น และชั้นเคียงดังต่อไปนี้ เพลงแขกบรเทศ เพลงนาคราช เพลงปิ่นดลิ่งนอก เพลงจีนขวัญอ่อน เพลงดวงพระธาตุ เพลงลมพัดชายเขา เพลงพัดชา เพลงร่ำวง หรือเพลงอื่น ๆ ที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม

ข 203	ขับร้องเพลงไทย	1	คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5	หน่วยการเรียนรู้
ข 204	ขับร้องเพลงไทย	1	คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้สามารถขับร้อง เพลงสองชั้นต่าง ๆ ได้
2. ให้รู้จักปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน
3. ส่งเสริมความสามัคคี และความพร้อมเพรียง

คำอธิบายรายวิชา

ให้ดำเนินการสอน เพลง 2 ชั้นและชั้นเคียง ตามรายชื่อดังต่อไปนี้ เพลงนางนาค เพลงวิลันดาโอด เพลงทองอ่อน เพลงมอญรำดาบ เพลงหนี่เสื่อ เพลงสะสม เพลงคลุ้มโปง เพลงร่ำวง หรือเพลงอื่น ๆ ที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม

ข 305	ขับร้องเพลงไทย	1	คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5	หน่วยการเรียนรู้
ข 306	ขับร้องเพลงไทย	1	คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้เรียนรู้และสามารถขับร้องเพลงไทยในระดับที่สูงขึ้น

2. ให้รู้จักสำเนียง ลีลา และทำนองเพลง
3. ให้สามารถนำไปใช้สัมพันธ์กับวิชาอื่นได้

คำอธิบายรายวิชา

เพลงในอัตรา 2 ชั้นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เพลงสร้อยสนัดค์ เพลงนกกจาก เพลงแขกไพร เพลงชั้นพลับพลา เพลงลีลากระทุ่ม เพลงม้าย่อง เพลงจิ้งรำพัด เพลงล่องเรือ เพลงร่าวง หรือ เพลงอื่น ๆ ตามที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม

นาฏศิลป์ชั้นกลาง พุทธศักราช 2524

ท.คท 111 การใช้โน้ต 1 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 0.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถเทียบโน้ตสากลเพื่อใช้กับดนตรีไทยได้
2. ให้สามารถอ่านโน้ตในทำนองเพลงไทยได้
3. ให้สามารถอธิบายศัพท์ทางดนตรีได้ไม่น้อยกว่า 20 คำ

คำอธิบายรายวิชา

ให้ได้รับทักษะในการกระจายตัวโน้ตให้สัมพันธ์กับจังหวะวิธีใช้ตัวโน้ต ตัวหยุด หลักการสังเกตเกี่ยวกับการใช้โน้ต ตลอดจนศัพท์ทางดนตรีที่ควรทราบ

ท. คท 112 การใช้โน้ต 2 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 0.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอ่านโน้ตในเครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{7}{4}$, $\frac{2}{8}$, และ $\frac{2}{4}$ ได้
2. ให้สามารถเขียนโน้ตตามคำบอกได้
3. ให้สามารถตอบคำถามและอธิบายศัพท์ทางดนตรีได้ไม่น้อยกว่า 25 คำ

คำอธิบายรายวิชา

ให้มีทักษะเกี่ยวกับการอ่านโน้ตในเครื่องหมายกำหนดจังหวะ ต่างไปจากปกติ เช่น $7\frac{2}{4}$ 8 เป็นต้น ให้มีทักษะในการเขียนโน้ตตามคำบอกหรือเสียงทำนองของคนจริง ๆ ให้เรียนรู้ศัพท์ทางดนตรีเพิ่มเติมอีกประมาณ 25 คำ

ท. ดท 213 การใช้โน้ต 3 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 0.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอ่านโน้ตได้
2. ให้เรียนรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายย่อต่าง ๆ ที่จำเป็น
3. ให้เรียนรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายแปลงเสียง

คำอธิบายรายวิชา

ให้มีทักษะในการอ่านและเขียนโน้ตมากขึ้น เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเขียนโน้ต โดยสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในภาคปฏิบัติ

ท. ดท. 214 การใช้โน้ต 4 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 0.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้มีทักษะในการอ่านและเขียนโน้ตได้
2. ให้สามารถเปลี่ยนจากโน้ตไทยเป็นโน้ตสากล หรือจากโน้ตสากลเป็นโน้ตไทยได้
3. ให้สามารถสังเกตสิ่งจำเป็นในการนำไปใช้ในชั้นประสานเสียงได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้มีความชำนาญในการอ่านและเขียนโน้ต เปลี่ยนจากโน้ตไทยเป็นโน้ตสากลเปลี่ยนจากโน้ตสากลเป็นโน้ตไทย และรู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาเบื้องต้นของการประสานเสียง

ท. คท 315 ^๕พื้นฐานดนตรีไทย 1 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 0.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. สามารถอธิบายพื้นฐานดนตรีและขับร้องเพลงไทยได้
2. สามารถนำดนตรีไปสัมพันธ์กับวิชาวรรณคดีไทย
3. สามารถอธิบายความหมายและประวัติเพลงได้
4. สามารถอธิบายถึงความแตกต่างของระดับเสียงดนตรีไทย และดนตรีสากลได้

คำอธิบายรายวิชา

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการดนตรีและขับร้อง การผสมวง ประเภทของการบรรเลงและขับร้อง ระดับเสียงและการเทียบเสียง การใช้ถ้อยคำและบทวรรณคดีที่เป็นเนื้อร้อง การฟังเสียงดนตรีไทยในรูปแบบต่าง ๆ ความหมายและประวัติเพลงบางเพลง

ท. คท 316 ^๕พื้นฐานดนตรีไทย 2 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 0.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. สามารถอธิบายองค์ประกอบของเพลงไทยได้
2. สามารถวิจารณ์เพลงไทยประเภทต่าง ๆ ได้
3. สามารถอธิบายวิธีการบรรเลงและขับร้องแบบต่าง ๆ ได้
4. สามารถบอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในวงการดนตรีไทยได้
5. สามารถจำแนกเสียงภาษาต่าง ๆ ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศัพท์สิ่งทีบบางคำที่ควรทราบ ประเภทของเพลงทั้งเพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงมโหรี เพลงเสภา เพลงละคร และอื่น ๆ การใส่อารมณ์ในเพลงต่าง ๆ ขณะขับร้องและบรรเลงดนตรี การฟังเพลงไทย ความเข้าใจเพลง ภาษาต่าง ๆ ประวัตินักดนตรีนักร้องและนักแต่งเพลงไทยที่สำคัญ องค์ประกอบของเพลงไทย

คท 117	ปีพาทย์ 1	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้
คท 118	ปีพาทย์ 2	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทคำเน้นทำนองทั้งประเภท เพลงหน้าพาทย์ เพลงโหมโรง เพลงฉิ่ง และเพลงเถาได้ ไม่น้อยกว่า 10 เพลง
2. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภท 2 ชั้น เพื่อใช้สำหรับประกอบการแสดง ไม่น้อยกว่า 20 เพลง
3. ให้สามารถปฏิบัติเครื่องเป่าได้ 1 เครื่องมือ

คำอธิบายรายวิชา

ให้เกิดทักษะในการบรรเลงประเภท เพลงหน้าพาทย์ เพลงโหมโรง เพลงฉิ่ง เพลงเถา 3 ชั้น ไม่น้อยกว่า 10 เพลง เช่น โหมโรงแขกมอญ หม่า 5 ท่อน ฯลฯ พร้อมทั้งเรียนรู้เกี่ยวกับศัพท์สังคีต ซึ่งใช้เป็นสื่อความหมายเกี่ยวกับดนตรีโดยเฉพาะ ผูกหัดบรรเลงเพลงตับ เช่น ตับนก ตับพรหมา สตรีและปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า 1 เครื่องมือจนสามารถบรรเลงได้

คท 219	ปีพาทย์ 3	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้
คท 2110	ปีพาทย์ 4	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทบังคับทาง เพลงเรื่อง และเพลงเถา ได้ไม่น้อยกว่า 10 เพลง
2. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทระบำต่าง ๆ ได้ไม่น้อยกว่า 6 ชุด
3. ให้สามารถปฏิบัติเครื่องหนังได้อย่างน้อย 1 เครื่องมือ

คำอธิบายรายวิชา

ให้ได้รับทักษะในการบรรเลงเพลงประเภทบังคับทางต่าง ๆ เพลงเรื่องและเพลงเถาได้

ไม่น้อยกว่า 10 เพลง เช่น เขมรพวง เขมรเลียบพระนคร เป็นต้น พร้อมทั้งศัพท์สังคีตเกี่ยวกับเพลงประเภทบังคับทางทั้งที่เป็นสามชั้น และเพลงเถา ผีกัศกรรเพลงเพลงประเภทระบำต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 10 ชุด เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติร่วมกับการแสดง เช่น ระบำดาวดึงส์ ระบำพรตน์ ฯลฯ และปฏิบัติเครื่องหนังไม่น้อยกว่า 1 เครื่องมือจนสามารถปฏิบัติงานได้ เช่น กลองแขก ตะโพน กลอง ฯลฯ

คท 3111	ปีพาทย์ 5	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียน
คท 3112	ปีพาทย์ 6	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียน

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเพลงเรื่องได้ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง
2. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทหน้าพาทย์ทั่วไป สำหรับประกอบการแสดงโขน-ละครได้
3. ให้สามารถปฏิบัติเพลงสามชั้น และเพลงเถาได้อย่างน้อย 5 เพลง
4. ให้สามารถขับร้องร่วมกับการบรรเลงและการแสดงได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้ได้รับทักษะเกี่ยวกับรูปแบบของเพลงเรื่องไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง เพื่อนำไปใช้ประกอบการแสดงและพิธีการต่าง ๆ ทั้งของทางราชการและเอกชน ปฏิบัติเพลงสามชั้นและเพลงเถารวมทั้งให้เรียนรู้เกี่ยวกับศัพท์สังคีตที่ควรทราบ (ตามเนื้อหาวิชา) ผีกัศกรรเพลงหน้าพาทย์ที่จำเป็นต้องใช้ทั้งการบรรเลง และการแสดง ผีกัศกรรขับร้องถึงขั้นปฏิบัติงานได้ เช่น เพลงสามชั้น เพลงเถา เพลงละครและเพลงดับต่าง ๆ เป็นต้น

คท 1113	เครื่องสาย 1	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียน
คท 1114	เครื่องสาย 2	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียน

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทค่านันทนองทั้งประเภทเพลงสามชั้น และเพลงเถาได้ไม่น้อยกว่า 10 เพลง

2. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทเพลงดับได้อย่างน้อย 2 ดับ
3. ให้สามารถปฏิบัติเครื่องหนังได้ 1 เครื่องมือ

คำอธิบายรายวิชา

ให้เกิดทักษะในการบรรเลงเพลงประเภทเพลงสามชั้น และเพลงเถา ไม่น้อยกว่า 10 เพลง เช่น โหมโรงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงพม่า 5 ท่อน เพลงสาริกาชมเดือนเถา ราตรีประดับดาวเถา เพลงขอมทรงเครื่องเถา เพลงสืบท เพลงบุหลัน 3 ชั้น เพลงเขมรลออองค์ เป็นต้น ฝึกหัดบรรเลงเพลงดับ เช่น ดับแม่ศรีทรงเครื่อง ฯลฯ และระบำบางเพลงที่สามารถนำไปใช้ประกอบการแสดงได้ รวมทั้งฝึกหัดปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทเครื่องหนังได้ 1 เครื่องมือ

คท 2115	เครื่องสาย 3	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียนรู้
คท 2116	เครื่องสาย 4	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทบังคับทาง เพลงสามชั้น เพลงเรื่อง ได้ไม่น้อยกว่า 15 เพลง
2. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทระบำต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 5 ชุด
3. ให้สามารถขับร้องได้ และใช้ปฏิบัติงานได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้เกิดทักษะในการบรรเลงเพลงประเภทบังคับทางได้ไม่น้อยกว่า 15 เพลง เช่น เพลงเรื่องทำขวัญ เพลงแขกลพบุรี 3 ชั้น เพลงแขกโอด เพลงทบทเถา เพลงสารถี เพลงเขมรใหญ่เถา เพลงพม่าเห่เถา เพลงเลียบพระนคร เพลงแขกมอญบางซุนพรหมเถา ฯลฯ พร้อมทั้งศัพท์สังคีตที่เกี่ยวกับเพลงประเภทบังคับทางเพลงสามชั้น ตามเนื้อหาวิชาที่สอนฝึกหัดให้บรรเลงเพลงประเภทระบำต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 5 ชุด เพื่อนำไปปฏิบัติรวมกับการแสดงและให้ฝึกหัดขับร้องเพลงไทย ประเภทเพลงสองชั้น เพลงสามชั้น เพลงดับ และ เพลงระบำ จนสามารถร้องร่วมกับการบรรเลงได้

คท 3117	เครื่องสาย 5	15	คาบ//สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียนรู้
คท 3118	เครื่องสาย 6	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้มีความรู้ความสามารถปฏิบัติเพลงโหมโรง เพลงสามชั้น เพลงเถา ทั้งเพลงประเภทบังคับทาง และจำเนิ่นทำนองได้อย่างน้อย 15 เพลง
2. ให้มีความสามารถปฏิบัติเพลงตับ และเพลงที่สัมพันธ์กับ โขน-ละคร
3. ให้สามารถปฏิบัติเครื่องเป่าได้ 1 ชนิด
4. ให้สามารถปฏิบัติตามศัพท์สังคีตที่สำคัญ ๆ ที่ใช้เกี่ยวกับการเรียนดนตรี

คำอธิบายรายวิชา

ให้เกิดทักษะในการเรียนและบรรเลงเพลงโหมโรงสามชั้น และเพลงเถา เช่นโหมโรงแขกมอญ โหมโรงเจริญศรีอยุธยา เพลงเขมรโพธิสัตย์ เพลงแขกมอญ เพลงปลาทอง เพลงแปดบท เพลงดอนสมอ เพลงสุรินทรานู เพลงภริมย์สุรางค์ 3 ชั้น พร้อมทั้งศัพท์สังคีตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน ฝึกหัดเพลงตับ เช่น ตับอิเหนาตอน บวงสรวง ฯลฯ และให้ฝึกหัดเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าจนสามารถเป่าได้ 1 เครื่องมือ

คท 1119	คีตศิลป์ 1	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียนรู้
คท 1120	คีตศิลป์ 2	15	คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงสามชั้น และเพลงเถาได้อย่างน้อย 4 เพลง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงตับ และจำทำนองเพลงต่าง ๆ ในตับได้คล่องแคล่วทุกเพลง
3. ให้สามารถขับร้องเพลงในเรื่องละคร และโขนจนชำนาญชำนาญเหมาะสมกับบทบาทการแสดง
4. ให้นักเรียนสามารถขับเสภาได้ และจำบทขับเสภาขึ้นได้โดยไม่ต้องดูบท
5. ให้นักเรียนพากย์ โขนได้และเจรจาได้

6. ให้นักเรียนสามารถใช้ศัพท์สังคีตในเรื่องของเทคนิคการร้องได้
7. ให้นักเรียนฝึกเครื่องดนตรีได้แต่ละหนึ่งชิ้น จนสามารถบรรเลงได้ถูกต้องทั้งจังหวะ ทำนองเพลงและตรงเสียง
8. ให้นักเรียนได้เข้าร่วมกับวงดนตรี ทั้งปี่พาทย์ เครื่องสาย และมโหรี จนสามารถร้องส่งได้ทั้งการร้องเดี่ยวและการร้องหมู่
9. ให้นักเรียนมีความรู้และสามารถปฏิบัติเรื่องจังหวะ และหน้าทับได้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดขับร้องเพลงสามชั้น และเพลงเถา เช่น เพลงพม่าห้าท่อน เพลงสาริกาชมเดือน สามชั้น เพลงเขมรปี่แก้ว เพลงราตรีประดับดาว เพลงขอมทรงเครื่องเถา เพลงสี่ทเถา เพลงบุหลันเถา เพลงเขมรลออองค์เถา และศึกษาศัพท์สังคีตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา รวมทั้งฝึกหัดเพลงสองชั้น มีเพลง จีนขิมเล็ก เพลงจีนเก็บบุปผา (ทั้งแปลง และไม่แปลง) เพลงบุหลันลอยเลื่อน เพลงพระอาทิตย์ชิงดวง และเพลงตับมีเพลงตับแม่ศรีทรงเครื่อง (แบบดึกดำบรรพ์มีเพลง ชมคงในแม่ศรีทรงเครื่อง แยกกลุ่มเจ้าแยกถอนสอนบัว แยกลั่นตาดวง แยกเร็ว) ตับนางลอย (ต่อจากต้น 3) มีไล้ ซ่าปี่ หุ่น ร่าย เต่าเท่ ตะลุ่มโปง โอบี โลมนอก ขวัญอ่อน กลุ่มพญา พรหมณ์เก็บหัวแหวน บรรเทศ เขินอก เพลงในเรื่องละครและโขนมีเรื่องพระร่วง (ตอนต้น) บทโขน ตอนขับพิเภก การพากย์ ต้องฝึกหัด พากย์รถ และเจรจาต่าง ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ ฝึกการฟังเสภาทั้งเสภาไทยและเสภามอญ รวมทั้งฝึกหัดเครื่องดนตรี 1 เครื่องมือ เพลงต่าง ๆ เช่น ต้นเพลงฉิ่ง จระเข้ทางยาว เป็นต้น

คท 2121	คีตศิลป์ 3	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้
คท 2122	คีตศิลป์ 4	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงสามชั้นและเพลงเถาได้อย่างน้อย 10 เพลง
2. ให้นักเรียนสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้คนละ 1 ชิ้น
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงตับ และเพลงเรื่องได้
4. ให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงในเรื่องละครและโขน และร้องประกอบการแสดงได้

5. ให้นักเรียนสามารถขับเสภาได้ และจำบทขับเสภา นั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องดูบท
6. ให้นักเรียนสามารถพากย์โขน และเจรจาได้
7. ให้นักเรียนสามารถใช้ศัพท์สังคีต ในเรื่องของเทคนิค การร้องได้ถูกต้อง
8. ให้นักเรียนสามารถร่วมขับร้องกับวงดนตรีทุกประเภท ได้ทั้งการร้องเดี่ยวและหมู่
9. ให้นักเรียนมีความรู้และสามารถปฏิบัติเรื่องจังหวะและหน้าทับได้ถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดขับร้องเพลงสามชั้น และเพลงเถา เช่น เพลงแขกลพบุรีสามชั้น แขกโศกสามชั้น กลุ่มพระบรมมหาราชวัง เพลงเถา มีเพลงทบทเถา สารภีเถา พม่าเห่เถา เขมรพวงเถา เขมรเลียบพระนครเถา แขกมอญบางขุนพรหมเถา และศึกษาศัพท์สังคีตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา ฝึกขับร้อง เพลงตับ มีตีพกรมมาตร์ (มีเพลง มอญรำดาบ รอร่าย ช้างประสาธนา ผรั่งควง ตระนิมิตร ชมตลาด กราวนอก ทะแกลลองโยน การบอก แขกอาหวัง สร้อยสน กลุ่มช้าง กระบอกทอง เห่เชิด ฉิ่ง ร่ายรูด ลิงโลด ลิงลาน กราวรำ) และเพลงสัมพันธ์กับโขน-ละคร มีเพลงระบำดาวดึงส์ ระบำ นพรัตน์ ม่านมณฑล ม่านมัยเชียงตา ระบำคอกบัว แม่บทใหญ่ พ้อนเล็บ พ้อนเทียน พ้อนเงี้ยว จุยฉายต่าง ๆ ได้แก่ จุยฉายพราหมณ์ จุยฉายเบญจกายแปลง จุยฉายทศกัณฐ์ลงสวน จุยฉายวันทองแปลง จุยฉายสุรปักษ์ชาแปลง จุยฉายมานพ ระบำสี่บท (เพลงพระทอง เบ้าหลุด) ฝึกหัดพากย์ พากย์เมือง พากย์ไอ้ และเจรจาต่าง ๆ เสภา มี เสภาไทย เสภาลาวรวมทั้งฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีเช่น เพลง ต่อยหม้อเถาแป๊ะสามชั้น แขกบรเทศเถา เป็นต้น

คท 3123	คีตศิลป์ 5	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้
คท 3124	คีตศิลป์ 6	15 คาบ/สัปดาห์/ภาค	7.5 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงสามชั้น และเพลงเถาได้อย่างน้อย 10 เพลง
2. ให้นักเรียนสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้คนละ 1 ชิ้น และตีโทนระฆังได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงตับ และเพลงเรื่องได้
4. ให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงในเรื่องละคร และโขน และร้องประกอบอาการแสดงได้

5. ให้นักเรียนสามารถขับเสภาได้ และจำบทขับเสภาขึ้น ๆ ได้โดยไม่ต้องดูบท
6. ให้นักเรียนสามารถพากย์โขนและเจรจาได้
7. ให้นักเรียนสามารถใช้ศัพท์สังคีต ในเรื่องของเทคนิคการร้องได้
8. ให้นักเรียนสามารถร่วมขับร้องกับวงดนตรีทุกประเภท ทั้งการร้องเดี่ยวและร้องหมู่

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดขับร้องเพลงสามชั้น และเพลงเถา เช่น เพลงสุรินทราหูสามชั้น เพลงภิมภิมสร้างค์สามชั้น เพลงเทพนิมิตสามชั้น เพลงเขมรโพธิสัตว์เถา เขมรอมฤเถา ปลาทองเถา แปกบทเถา ไส้พระจันทร์เถา หันธุ์ฝรั่งเถา เทราเล่นน้ำเถา เขกสายเถา แสนคำนิ่งเถา ฝึกขับร้องเพลงตับ มีต้นาคบาศ (มีเพลงซ้ำปี หม่อม กระบี่สีลา กระบอกทอง ปฐม โยนดาบ กราวนอก ตุงตุงพม่าเสภา สร้อยสนดัด สุโขทัย สาลิกาแก้ว ชาตรี ตลวงนาคราช สุคติใจ เข็ดฉิ่ง กราวรำ ตลวงดวงพระธาตุ หนี่เสื่อ ทวยอยุธยา เข็ดฉิ่ง กบเต็น เทรา ตักตา เข็ดฉิ่ง แผลและ ลมพัดชายเขา สารถิตับอิเหนาตอนบวงสรวง (เพลงซ้ำปีโน ซ้ำลูกคู่ สระบุหรงโน ฝรั่งเศสเห่า ฝรั่งเศสเค็ม ฝรั่งเศสจระกา) ตับมโหรี ตับลมพัด ชายเขาสามชั้น ฝึกหัดพากย์ มี พากย์พลับพลา พากย์ชมดง เจรจาต่าง ๆ ตลอดจนฝึกหัดขับเสภาทั้ง เสภาไทย เสภาลาว และเสภานอก ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี เครื่องหนัง หน้าทับปรบไก่ หน้าทับสองไม้ หน้าทับพิเศษ

คท 121 ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 1 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้รู้จักการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เครื่องดนตรี
2. ให้สามารถปฏิบัติพื้นฐานของการใช้เครื่องมือ
3. ให้สามารถปฏิบัติเพลงอันเป็นพื้นฐานการใช้มือ และการจำไม่น้อยกว่า 2 เพลง

(บังคับสาธิต)

คำอธิบายรายวิชา

ให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตน การใช้เครื่องดนตรี วิธีแจกรื้อ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเพลงอันเป็นพื้นฐานการใช้มือ และพัฒนาการเรื่องความจำ ฝึกหัดการนั่ง การจับไม้ และฝึกปฏิบัติเพลง

สาธการ ค้นเพลงถึงสองชั้น สามเส้า ดวงพระธาตุสองชั้น และนกขมิ้นสองชั้น

คท 122 ซ็องวง-ระนาคหุ่ม 2 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียน

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติวิธี "กรอ" ได้
2. ให้สามารถปฏิบัติเพลงในอัตราสองชั้นได้ไม่น้อยกว่า 5 เพลง
3. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทบังคับทาง ในอัตราสองชั้นได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับวิธีการกรอ ปฏิบัติเพลงประเภทบังคับทาง และปฏิบัติเพลงในอัตราสองชั้นได้ไม่น้อยกว่า 5 เพลงและรู้ถึงวิธีใช้เพลงเหล่านั้น เพื่อสัมพันธ์กับวิชาโยน-ละคร ฝึกปฏิบัติเพลงต่าง ๆ เช่น รัว ชมตลาด ปีนตลิ่งนอก แขนมอญสองชั้น สะสมแขกบรเทศ ใ้อปี เป็นต้น

คท 223 ซ็องวง-ระนาคหุ่ม 3 5 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียน

คท 224 ซ็องวง-ระนาคหุ่ม 4 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียน

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเพลงทั้งประเภทคำเนันท่านองได้ชำนาญมากขึ้น
2. ให้สามารถปฏิบัติเพลงประเภทระบำได้ไม่น้อยกว่า 2 ชุด
3. ให้สามารถปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์ได้ 2 เพลง
4. ให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติเป็นเครื่องสนับสนุนในวิชาทางด้านการศึกษาได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในการปฏิบัติเครื่องดนตรี ได้เรียนรู้เพลงประเภทคำเนันท่านอง และประเภทบังคับทางได้มากยิ่งขึ้น และปฏิบัติเพลงประเภทระบำจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ ฝึกหัดเพลงสำหรับรำชุดมโนห์ราบุชายัญ รำแม่บท ระบำว่า สีนวล ฯลฯ รวมทั้งฝึกหัดเพลงหน้าพาทย์บางเพลง เช่น เพลงเสมอ เพลงลา เป็นต้น รวมทั้ง เพลงช้า เพลงเร็วที่ใช้สำหรับการแสดงด้วย

คท 325	ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 5	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 326	ฆ้องวง-ระนาดทุ้ม 6	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์ได้ไม่น้อยกว่า 3 เพลง
2. ให้สามารถสังเกตการลงจังหวะหน้าทับเกี่ยวกับเพลงหน้าพาทย์ที่ตนเรียนได้
3. ให้สามารถนำความรู้ที่ศึกษาไปใช้เป็นเครื่องสนับสนุนวิชาการ ในเรื่องการแสดงได้
4. ให้สามารถปฏิบัติเพลงสองชั้น เพลงสามชั้น และเพลงระบำได้ไม่น้อยกว่า 5 เพลง

คำอธิบายรายวิชา

ให้เรียนรู้เกี่ยวกับเพลงหน้าพาทย์ เช่น เพลงกราวใน กราวนอก โอค ปฐมกลองโยน เชิด เทาะ เป็นต้น รวมทั้งฝึกการฟัง การลงจังหวะหน้าทับของเพลง ฝึกหัดเพลงระบำที่เกี่ยวข้องกับการแสดงบางชุดในหลักสูตร โขน-ละคร (ชั้นกลาง) รวมทั้งฝึกปฏิบัติเพลงสองชั้นและเพลงสามชั้นด้วย

คท 127	ชอด้วง-ชอคู่-จะเข้ 1	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 128	ชอด้วง-ชอคู่-จะเข้ 2	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ขั้นพื้นฐานเบื้องต้นของเครื่องมือที่เรียน
2. เพื่อให้สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภททำนองได้ 1 อย่าง
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงสองชั้นได้ และเพลงสามชั้นได้อย่างน้อย 4

เพลง

4. เพื่อให้สามารถได้ร่วมวงบรรเลงพร้อมกันได้

คำอธิบายรายวิชา

เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงการเรียนและการฝึกหัดเบื้องต้น ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานในการหัด เช่น (เพลงคัตตันเพลงฉิ่ง จระเข้หางยาว ดวงพระธาตุ นกขมิ้น) เป็ะ 3 ชั้น เพลงแขกบรเทศ

เดา ฯลฯ

คท 229	ซอด้วง-ซอดู้-จะเซ้ 3	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 2210	ซอด้วง-ซอดู้-จะเซ้ 4	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงสองชั้น เพลงสามชั้นได้อย่างน้อย 6 เพลง
2. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับศัพท์สังคีตที่สำคัญ และจำเป็นต้องใช้เกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรี จนสามารถปฏิบัติได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าร่วมบรรเลงประกอบการขับร้องเพลงสองชั้น และเพลงสามชั้นได้
4. ให้นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงระบำประกอบการแสดงได้ อย่างน้อย 2 ชุด

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดเพลงสองชั้น เพลงสามชั้น และเพลงระบำ เช่น เพลงหงส์ทองสามชั้น สร้อยมยุราสามชั้น เพลงระบำที่เกี่ยวข้องกับวิชาเลือกตามแผนการเรียน (ปฏิบัติศิลป์ โขน-ละคร) และฝึกหัดเพลงในดับพระลอ รวมทั้งทำการฝึกซ้อมร่วมกับการขับร้องด้วย

คท 3211	ซอด้วง-ซอดู้-จะเซ้ 5	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 3212	ซอด้วง-ซอดู้-จะเซ้ 6	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติเพลงตับ และเพลงเดาได้อย่างน้อย 8 เพลง
2. เพื่อให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับศัพท์สังคีตที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรี
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถร่วมบรรเลงประกอบการขับร้องประเภทเพลงตับ และเพลงเดาได้
4. ให้สามารถบรรเลงเพลงระบำประกอบการแสดงอย่างน้อย 2 ชุด
5. ให้นักเรียนสามารถนำวิชาดนตรีนี้ไปสัมพันธ์กับการเรียนการสอนวิชาอื่น ได้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดเพลงตับ เพลงสองชั้น เพลงสามชั้น และเพลงเถา เช่น เพลงตับวิวาท์ พระสมุทร เพลงแขกต๋อยหม้อ เพลงลาวคำหอม ลาวคำเนนทราย ลาวสวยรววย ลาวดวงเดือน เขมรไพรโยค และเพลงระบำ บางเพลงให้สัมพันธ์กับวิชาเลือกตามแผนการเรียน (ปฏิบัติศิลป์ โขน-ละคร) รวมทั้งฝึกซ้อมการบรรเลงเพลงร่วมกับการขับร้องและการแสดงได้

คท 1213	ซิม 1	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 1214	ซิม 2	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้สามารถปฏิบัติ การนั่ง การจับไม้ และการใช้เครื่องซิมได้อย่างถูกต้อง
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงไทยด้วยเครื่องดนตรีซิมได้อย่างน้อย 5 เพลง
3. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติศัพท์สังคีตที่เกี่ยวข้องกับการฝึกหัดได้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดการตีซิมเบื้องต้น ทั้งท่วง วิธีจับไม้ การวางตัว วางมือ การตีซิมที่ถูกต้องตามหลักวิชา ฝึกหัดไล่เสียง และปฏิบัติเพลงต่าง ๆ เช่น ตับตันเพลงฉิ่งสามชั้น (มี 4 เพลง) เพลงแป๊ะสามชั้น แขกต๋อยหม้อ นกเขาชะแมร์ กล่อมนารี ตับวิวาท์พระสมุทร เป็นต้น

คท 2215	ซิม 3	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 2216	ซอม 4	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้และอธิบายลักษณะเพลงโหมโรง เพลงเถา เพลงตับได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงประเภทบังคับทางได้อย่างน้อย 2 เพลง
3. ให้สามารถบรรเลงเพลงสองชั้น เพลงสามชั้น และเพลงเถาได้ อย่างน้อย 8 เพลง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดเบื้องต้นเพิ่มเติมตามศัพท์สังคีตที่ควรทราบ ฝึกปฏิบัติและอธิบายเพลงประกอบการเรียน เช่น เพลงโหมโรงปฐมดุสิต เขมรพวงสามชั้น-เถา เขมรลออองค์สามชั้น-เถา เต่ากินผักบึง โสมส่องแสง สุกสงวน คัมพระลอ (คัมลาวเจริญศรี) เป็นต้น

คท 3217	ขิม 5	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 3218	ขิม 6	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถบรรเลงเพลงสามชั้น เพลงเถาได้ไม่น้อยกว่า 5 เพลง
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงคัม เพลงระบำ ได้ไม่น้อยกว่า 10 เพลง
3. ให้สามารถปฏิบัติตามศัพท์สังคีต เช่น กรอ เก็บ สะบัด เท่า โยน ได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถบรรเลงร่วมกับการขับร้อง และการแสดงบางชุดได้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดเพลงสามชั้น เพลงเถาต่าง ๆ เช่น เพลงเขมรไทรโยค เพลงสารดี เพลงแขกมอญบางขุนพรหม เพลงแขกอาหวัง ฯลฯ ฝึกบรรเลงตามศัพท์สังคีตเกี่ยวข้องกับเพลงในหลักสูตร ฝึกหัดเพลงคัม และเพลงระบำบางชุดให้สัมพันธ์กับการแสดง จัดกิจกรรมให้มีการฝึกซ้อมร่วมกับการขับร้อง และการแสดงจนสามารถบรรเลงสู่ประชาชนได้

คท 1219	ขลุ่ย 1	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติวิธีใช้ขลุ่ยได้
2. ให้สามารถระบายลมได้
3. ให้สามารถเป่าลมเสียงตรงและเสียงแหบได้
4. ให้สามารถเป่าเพลงสองชั้นได้ อย่างน้อย 2 เพลง

คำอธิบายรายวิชา

ให้เรียนรู้วิธีใช้ขลุ่ย การระบายลม การเป่าเสียงตรง และเสียงแหบ และมารยาทในการบรรเลงดนตรี เช่น การนั่ง การจับเครื่องมือ เป็นต้น ฝึกหัดการใช้นิ้ว การไล่เสียง การระบายลม การฝึกหัดเป่าเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงคลื่นกระทบฝั่ง ลาวกระแซ โยสลัม เป็นต้น

คท 1220 ขลุ่ย 2

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถเป่าเพลงประเภทดำเนินทำนองได้
2. ให้สามารถเป่าเพลงสองชั้นได้ไม่น้อยกว่า 5 เพลง
3. ให้สามารถรู้ศัพท์สังคีตบางคำได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้เรียนรู้เพลงประเภทดำเนินทำนอง และเพลงสองชั้น และศัพท์สังคีต เช่น หลบแหบ กลับต้น เป็นต้น ฝึกหัดเป่าเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงต้นเพลงฉิ่งสองชั้น สามเส้า ชมตลาด ลาวเสียงเทียน เขมรไพรโยค เป็นต้น

คท 2221 ขลุ่ย 3

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถเป่าเพลงประเภทบังคับทางได้ อย่างน้อย 2 เพลง
2. ให้สามารถเป่าเพลงประเภทอัตราสามชั้นได้อย่างน้อย 2 เพลง
3. ให้สามารถแยกความแตกต่างของศัพท์สังคีตได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้เรียนรู้วิธีเป่าเพลงประเภทบังคับทางในอัตรา 3 ชั้น ศัพท์สังคีตที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ของลม ลิ้นและนิ้ว ฝึกหัดเป่าเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงแขกต่อยมอเดา เพลงเขมรพวงเดา เพลงขอมทรงเครื่องสามชั้น-เดา เพลงเขมรกล่อมพระบรรทมสามชั้น เป็นต้น จัดกิจกรรมกลุ่ม โดย

ทำการฝึกซ้อมร่วมกันและบรรเลงขับร้องได้

คท 2222 ชุด 4

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

ให้สามารถแยกความแตกต่างระหว่างเพลงประเภทคำเนิ่นทำนอง และเพลงประเภทบังคับ
ได้

2. ให้สามารถเป่าเพลงในอัตรา 3 ชั้นได้อย่างน้อย 3 เพลง
3. ให้สามารถปฏิบัติประเภท "เก็บ" ได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้เรียนเพลงประเภทคำเนิ่นทำนอง และประเภทบังคับทาง วิธีการเป่าเก็บจนเกิดความ
ชำนาญ ฝึกหัดเป่าเพลงต่าง ๆ เช่น ราตรีประดับดาวสามชั้น-เถา แหกอาหวังสามชั้น-เถา ดันเพลง
ฉิ่งสามชั้น-เถา เป็นต้น ทำการฝึกซ้อมร่วมกันเป็นกลุ่ม และจัดซ้อมรวมวงบรรเลงบ้างตามความ
เหมาะสม

คท 3223 ชุด 5

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถเป่าเพลงระบำได้ไม่น้อยกว่า 2 ชุด
2. ให้สามารถรักษาแนวในการเป่าเพลงติดต่อกันได้
3. ให้สามารถนำเพลงที่ศึกษาไปใช้ประโยชน์ได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้เรียนรู้เพลงประเภทระบำ การรักษาแนว ประโยชน์ของการนำวิชาการเป่าขลุ่ยไปใช้
เพื่อสนับสนุนการเรียนในวิชาอื่น ๆ เช่น การแสดง และการพักผ่อนฝึกหัดเป่าเพลงที่ใช้กับการแสดง
เช่น มโนห์ราบุษายัญ รำแม่บท ระบำม้า รำสีนวล เป็นต้น ฝึกซ้อมร่วมกันกับการขับร้องและการแสดง
ตามโอกาสและความเหมาะสม

คท 3224 ชลู่ย 6

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถเป่าเพลงประเภทเถาได้ อย่างน้อย 5 เพลง
2. ให้สามารถเป่าเพลงเถาทั้งประเภทคำเนันท่านองและบังคับทางได้
3. ให้สามารถร่วมเล่นเป็นวงได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้เรียนรู้การเป่าเพลงเถาทั้งประเภทคำเนันท่านองและบังคับทาง รู้ศัพท์สังคีตที่จำเป็น เช่น รักษาแนว สวม ส่ง ฯลฯ ให้เรียนรู้การเข้าวง ผึกหัดเป่าเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงนกขมิ้น 3 ชั้น เพลงแสนคำนึงเถา เพลงแขกสายเถา เป็นต้น ผึกซ้อมและทำการรวบรวมบรรเลงเป็นวงร่วมกับการขับร้อง จนสามารถปฏิบัติทำงานได้

คท 1225 ขับร้อง 1

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

คท 1226 ขับร้อง 2

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติ การวางตัว วางมือ ในการนั่งร้องเพลงไทยได้อย่างสวยงาม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงสองชั้น และสามชั้นได้อย่างน้อย 5 เพลง
3. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถร้องเพลงในหลักสูตรนาฏศิลป์โขน-ละคร ได้เป็นบางชุด
4. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถพากย์ตามบทได้ อย่างน้อย 2 ชนิด
5. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถขับเสภาไทยได้
6. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถปฏิบัติจังหวะในการขับร้อง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดวิธีขับร้องเบื้องต้น เช่น การนั่ง การวางตัว การวางมือ และเคาะจังหวะในเวลา ร้องเพลง ผึกขับร้องเพลงสองชั้น เพลงสามชั้น เช่น เพลงตบตันเพลงฉิ่ง เพลงแป๊ะ เต่ากินผักบั้ง ลีลากระทุ่ม ลมพัดซาเขา สีนวบ เป็นต้น ผึกขับร้องเพลงที่สัมพันธ์กับการแสดง เช่น ชุดแม่บท ชุด

พ็อนเล็บ พ็อนเทียน พ็อนเงียว และเพลงปลุกใจ เราสู้ เป็นต้น

คท 2227	ขับร้อง 3	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 2228	ขับร้อง 4	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงสามชั้น และเพลงเดาได้อย่างน้อย 6 เพลง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงดับได้อย่างน้อย 1 ดับ
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงในหลักสูตรนาฏศิลป์โขน-ละคร ได้เป็นบางชุด
4. เพื่อให้นักเรียนพากย์ทำนองพากย์โอ้ได้
5. เพื่อให้นักเรียนขับเสภาไทยได้
6. เพื่อให้นักเรียนรู้จักจังหวะหน้าทับและสามารถปฏิบัติได้อย่างน้อย 1 หน้าทับ

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกขับร้องเพลงสองชั้น เพลงสามชั้น และเพลงเดา เช่น เพลงกลุ่มโปงทงส์ทอง สร้อยมยุรา เป็นต้น และฝึกขับร้องเพลงดับพระลอ (ดับลาวเจริญศรี) เพลงที่ใช้กับการแสดงบางชุด เช่น ระบำดาวดึงส์ ชูมชุมเผ่าไทย จินรำพัด ม่านมงคล ระบำพรตน์ ระบำย่องหงิด ระบำกฤษดาภินิหาร เพลงปลุกใจศรีอยุธยา และ รำวงมาตรฐาน เป็นต้น

คท 3229	ขับร้อง 5	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 3230	ขับร้อง 6	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถขับร้องเพลงสามชั้นและเพลงเดาได้อย่างน้อย 8 เพลง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงดับได้และเพลงสองชั้นได้อย่างน้อย 10 เพลง
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเพลงในหลักสูตรนาฏศิลป์โขน-ละคร ได้เป็นบางชุด
4. เพื่อให้นักเรียนสามารถพากย์ทำนองพากย์ชมดงได้
5. เพื่อให้นักเรียนสามารถขับเสภาไทยและเสภาลาวได้
6. เพื่อให้นักเรียนสามารถรู้จักจังหวะหน้าทับ และสามารถปฏิบัติได้อย่างน้อย 2 หน้าทับ

7. สามารถขับร้องร่วมกับการบรรเลงและการแสดงสู่ประชาชนได้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกหัดขับร้องเพลงสองชั้น เพลงสามชั้น และเพลงเถา เช่น เพลงแขกต๋อยหม้อ เขมรไทรโยค ลาวคำหอม ลาวสวยรวย ลาวคำเนินทราย ลาวดวงเดือน เป็นต้น ฝึกขับร้องเพลงที่ใช้กับการแสดงเป็นชุด เช่น ฉุยฉายเบญจกายแปลง ระบายไก่ ระบายนกเขา ระบายเริงอรุณ เป็นต้น รวมทั้งฝึกขับร้องเพลงปลุกใจ ที่บางระจัน และเพลงร่ำวงด้วย จัดกิจกรรมฝึกซ้อมร่วมกับการบรรเลงดนตรีตามโอกาสและความเหมาะสม จนสามารถปฏิบัติงานได้

วิชาเลือกเสรี

วิชาเลือกเสรี จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ เลือกได้จากวิชาใดวิชาหนึ่งต่อไปนี้

คท 331	ซิ่ง-สะล้อ	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 332	อังกะลุง	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 333	กลองยาว	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้
คท 334	พากย์-เจรจา-ทำนองเสนาะ-เสภา	4	คาบ/สัปดาห์/ภาค	2	หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้มีความรู้พื้นฐานในเรื่องดนตรีพื้นเมือง ทั้งในด้านลักษณะ รูปร่าง เสียง และ ทำนองเพลง ตลอดจนพื้นฐานเบื้องต้นในการปฏิบัติ
2. ให้รู้จักวิธีการเทียบเสียงของเครื่องดนตรีพื้นเมือง
3. ให้สามารถบรรเลงเพลงพื้นเมืองได้
4. ให้สามารถนำเครื่องดนตรีมาเล่นผสมวงได้
5. ให้สามารถบรรเลงเพลงทั่วไปได้ เช่น เพลง 2 ชั้น เพลงลาวต่าง ๆ ด้วยเครื่องดนตรีพื้นเมืองเบื้องต้น

คำอธิบายรายวิชา

การสอนดนตรีพื้นเมืองในระดับนี้ นอกจากให้มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของเครื่องดนตรีพื้นเมือง และพื้นฐานในการปฏิบัติแล้ว ยังให้เรียนรู้หลักการเทียบเสียง การนำเครื่องดนตรีมาเล่นผสมวงกัน สำหรับเพลงที่จะสอนนั้น เป็นเพลงที่ใช้บรรเลงเฉพาะดนตรี บรรเลงร่วมกับการขับร้อง และบรรเลงประกอบการแสดง เช่น เพลงฤๅษีหลงถ้ำ เพลงขอมม่า เพลงพ่อนสาวไหม ฯลฯ เป็นต้น

คท 332 อังกะลุง

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. ให้สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติและที่มาของอังกะลุงจนอธิบายได้
2. ให้สามารถปฏิบัติวิธีเขย่าอังกะลุงได้
3. ให้สามารถใช้อังกะลุงบรรเลงเพลงไทยได้
4. ให้สามารถนำอังกะลุงไปดำเนินการสอนได้
5. ให้สามารถใช้โน้ตช่วยในการบรรเลงอังกะลุงได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้นักเรียนรู้ประวัติของอังกะลุง วิธีปฏิบัติ การใช้อังกะลุงบรรเลงเพลงไทย เช่น เพลงคลื่นกระทบฝั่ง ลาวกระแซ ลาวลอกค้าย เป็นต้น การใช้โน้ตดำเนินการสอนและการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และรู้ศัพท์สังคีตที่สัมพันธ์กับการศึกษาอังกะลุงเช่น ย้อน กลับต้น แนว ถอน สวม ส่ง เป็นต้น

คท 333 กลองยาว

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้สามารถตีจังหวะกลองยาวตามหลักวิชาอย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้สามารถตีจังหวะกลองยาวที่เป็นมาตรฐานของกรมศิลปากรได้
3. เพื่อให้มีความรู้ในเรื่องของเพลงร้องสลับกับการตีกลองยาว เพื่อให้เกิดความสนุก

สนานและปฏิบัติได้

4. เพื่อให้มีทักษะเรื่องของจังหวะและเสียงของกลองยาวจนปฏิบัติได้

คำอธิบายรายวิชา

ให้รู้จักวิธีการใช้มือตีลงบนหน้ากลอง และวิธีทำให้เกิดเสียงต่าง ๆ เช่น เสียงบ่อมบ่อม จะต้องกำมือขวาตีลงตรงกลางหน้ากลอง เมื่อผู้เรียนได้มีการเข้าใจในเรื่องวิธีตีและเสียงกลองแล้ว จึงเริ่มศึกษา มือโทมโรง ซึ่งมีทั้งหมด 12 มือ เรียงลำดับกันไปจนจบและเชิงสัมพันธ์ ฯลฯ ด้านการร้องสลับ ฝึกให้รู้จักนำเพลงร้องกระทู้ลูกคู่ ส่วนที่เป็นของกลองยาว ส่วนที่เป็นของพื้นเมืองได้อย่างถูกต้อง

คท 334 พากย์-เจรจา-ทำนองเสนาะ-เสภา 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถพากย์โขน ทำนองพากย์ชนิดต่าง ๆ ได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเจรจาโขนบทต่าง ๆ ได้
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถแบ่งวรรคตอนคำพากย์-เจรจา-อ่านทำนองเสนาะ ขับเสภา ได้ถูกต้อง
4. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ ช่วง จังหวะ ของการพากย์-เจรจา
5. ให้นักเรียนสามารถพากย์และเจรจาประกอบการแสดงโขน อ่านทำนองเสนาะและขับเสภาในโอกาสต่าง ๆ ได้
6. ให้สามารถอ่านทำนองเสนาะประเภท กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ และร่ายได้
7. ให้สามารถขับเสภาได้

คำอธิบายรายวิชา

ทำนองพากย์มี พากย์เมือง พากย์พลับพลา (พากย์รถ พากย์ช่าง พากย์พล) พากย์ชมดง พากย์โ้ว พากย์บรรยาย พากย์เบ็ดเตล็ด

บทเจรจาโขน ตัวแสดงตัวนาย มีบทพระราม พระลักษมณ์ นางสีดา ทศกัณฐ์ อินทรชิต ฯลฯ และบทไพร่พลมี มโหทร สุครีพ เสนายักษ์ เสนาลิง รวมทั้งบทที่จัดทำไว้เป็นชุดเบ็ดเตล็ดด้วย

อ่านทำนองเสนาะ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ และร่าย จากวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ให้
แบบเรียนวรรณคดี-ภาษาไทย ชั้นกลางปีที่ 1-3 อ่านทำนองเสนาะอื่น ๆ กาพย์มี กาพย์ยานี 11
กาพย์ฉมัง กาพย์เห่เรือ (ทำนองเห่) กลอนมี กลอนกลบท โคลงมี โคลงสี่สุภาพ โคลงสาม
โคลงสอง โคลงคันทาทกฤษร โคลงคันทวิธมาลี ฉันท์มี อินทวิเชียรฉันท์ วสันตคิลกฉันท์ (และ
กระบวนฉันท์ทั้งหมด) ร่ายมี ร่ายยาว

ฝึกหัดให้ขับเสภาตามบทจากวรรณคดีทั้งเสภาไทยและเสภาลาว

คำอธิบายรายวิชา นาฏศิลป์ชั้นสูง 2527

คท 1201 การบรรจเพลงร้องและเพลงหน้าพาทย์ ทฤษฎี 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้และสามารถอธิบายลักษณะเพลงประเภทต่าง ๆ ได้
2. ให้รู้ความหมายของเพลงในอารมณ์ต่าง ๆ และสามารถนำเพลงแต่ละเพลงไปบรรจ
ในบทละครได้เหมาะสม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาลักษณะความหมายของเพลงในอารมณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้บรรเลงร่วมกับการแสดงโขน
ละคร

คท 1102 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีไทยทั่วไป 1 ทฤษฎี 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายที่มาของเครื่องดนตรีไทย และดนตรีพื้นเมืองประเภทดีด สี ตี
เป่าได้
2. ให้สามารถอธิบายหน้าที่ของเครื่องดนตรีไทย และดนตรีพื้นเมืองประเภทต่าง ๆ ได้
3. ให้สามารถอธิบายวิธปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย และดนตรีพื้นเมืองประเภทต่าง ๆ ได้
4. ให้สามารถวิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างดนตรีไทยกับดนตรีพื้นเมืองได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาที่มาของเครื่องดนตรีไทย และดนตรีพื้นเมืองประเภท คีล สี ตี เป่า พร้อมทั้งหน้าที่ และวิธีปฏิบัติ

คท 1203 ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยทั่วไป 2 ทฤษฎี 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายหลักและลักษณะการผสมวงดนตรีไทยประเภทต่าง ๆ ได้
2. ให้สามารถอธิบายหน้าที่ของเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในวงดนตรีไทยประเภทต่าง ๆ ได้
3. ให้สามารถจัดวงดนตรีไทยประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
4. ให้สามารถวิเคราะห์ลักษณะการผสมวงดนตรีไทยประเภทต่าง ๆ ได้
5. ให้สามารถวิเคราะห์หน้าที่ของเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในวงดนตรีไทยประเภทต่าง ๆ ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักและลักษณะการผสมวงดนตรีไทยประเภทต่าง ๆ ตลอดจนหน้าที่ของเครื่องดนตรี แต่ละชิ้นที่ใช้บรรเลงในวงต่อไปนั้

วงปี่พาทย์ วงปี่พาทย์เสภา วงปี่พาทย์นางหงส์ วงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ วงปี่พาทย์มอญ
วงเครื่องสาย วงเครื่องสายปี่ชวา วงเครื่องสายผสม วงมโหรี
วงดนตรีพื้นเมือง ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคใต้

คท 1104 เครื่องดนตรีไทย ทฤษฎี 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายประวัติ ลักษณะและคุณสมบัติของเครื่องดนตรีตะวันออกได้
2. ให้สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านลักษณะและคุณสมบัติระหว่างเครื่องดนตรีตะวันออกกับเครื่องดนตรีไทยได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติ ลักษณะและคุณสมบัติของเครื่องดนตรีตะวันตก เช่น จีน อินเดียน พม่า มอญ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเครื่องดนตรีไทย

คท 1205 ทฤษฎีโน้ตสากล

ทฤษฎี 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. สามารถอธิบายลักษณะและอัตราตัวโน้ต และให้อ่านโน้ตเพลงได้
2. สามารถใช้เครื่องหมายกำหนดจังหวะ เครื่องหมายเพลงเสียง และเครื่องหมายย้อนกลับในการบันทึกโน้ตได้ถูกต้อง
3. สามารถสร้างบันไดเสียงแบบต่าง ๆ ได้
4. สามารถอธิบายลักษณะโน้ตในจังหวะอัตราธรรมดา และอัตราผสมได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาลักษณะและอัตราของตัวโน้ต เครื่องหมายกำหนดจังหวะ เครื่องหมายเพลงเสียง เครื่องหมายย้อนกลับ วิธีสร้างบันไดเสียงแบบต่าง ๆ จังหวะอัตราธรรมดาและอัตราผสม

คท 1106 เครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสาย 1 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทคำเนินทำนองในวงเครื่องสายหรือปี่พาทย์ขึ้น ใดชิ้นหนึ่งได้
2. ให้สามารถนั่ง จับเครื่องมือ และไล่เสียงได้ถูกต้อง
3. ให้สามารถปฏิบัติเพลงตามคำอธิบายรายวิชาได้ถูกต้องและแม่นยำ

คำอธิบายรายวิชา

ผู้ที่เคยเรียนวิชาเอกปี่พาทย์ให้เรียนเครื่องสาย และผู้เรียนเอกเครื่องสายเรียนปี่พาทย์ ปี่พาทย์ - ศึกษาและปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทคำเนินทำนองอย่างวงใดอย่างหนึ่ง เริ่มตั้งแต่วิธี

ฝึกหัด เช่น การนั่ง การจับไม้ให้ถูกต้องและไล่เสียงให้แม่นยำ ต่อเพลงสาธุการและ
 ตับตันเพลงฉิ่งสองชั้น

เครื่องสาย- ศึกษาและปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทค้ำเนินทำนองอย่างใดอย่างหนึ่ง เริ่มตั้งแต่วิธีฝึกหัด
 เช่น การนั่ง การไล่เสียงปฏิบัติ เพลงตับตัน เพลงฉิ่งสามชั้น (ต้นเพลงฉิ่ง
 จระเข้ทางยาว ดวงพระธาตุและนกกขม้น) เพลงแป๊ะสามชั้น

คท 1207 เครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสาย 2 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายและปฏิบัติเพลงต่าง ๆ ดังคำอธิบายรายวิชาได้
2. ให้สามารถบรรเลงรับและส่งร้องได้
3. ให้สามารถบรรเลงร่วมในวงปี่พาทย์หรือเครื่องสายได้
4. ให้สามารถบรรเลงร่วมกับการแสดงระบำต่าง ๆ ดังคำอธิบายรายวิชาได้
5. ให้สามารถบรรเลงเพลงต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชาได้ถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ผู้เรียนวิชาเอกปี่พาทย์เรียนเครื่องสายแทนและผู้เรียนวิชาเอกเครื่องสาย เรียนปี่พาทย์
 แทน

- ปี่พาทย์ - ศึกษาและปฏิบัติเพลงระบำต่าง ๆ เช่น ระบำย่องหงิด ระบำดาวดึงส์
 ระบำพรหมศาสตร์ ระบำกฤดาภินิหาร และระบำเทพบันเทิง
- เครื่องสาย - ศึกษาและปฏิบัติเพลงแขกบรเทศเถา เพลงนกเขาชะแมร์เถา เพลง
 สร้อยมยุราเถา เพลงตับลาวเจริญศรี และเพลงทองย่อนเถา

คท 1108 ประวัติและความหมายของเพลง ทฤษฎี 1 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายความหมาย ประวัติ และความสำคัญของลักษณะเพลง ประเภท
 บั๊งกับทาง และประเภทค้ำเนินกลอน (ไม่บั๊งกับทาง) ได้

2. ให้สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างเพลงประเภทบังคับทาง และประเภทคำเนินกลอน (ไม่บังคับทาง) ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย ประวัติ และลักษณะสำคัญของเพลงประเภทบังคับทาง เช่น เพลงเขมรไพรโยค เพลงโสมส่องแสง เพลงลาวเล็กตัดสร้อย เพลงลาวเสียงเทียน เป็นต้น

เพลงประเภทคำเนินกลอน (ไม่บังคับทาง) เช่น เพลงโหมโรงไอยเรศ เพลงพม่าห้าท่อน เพลงสี่บท เพลงบุหลัน และเพลงเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องสร้อยสน เรื่องมอดูเพลง เรื่องทำขวัญ เป็นต้น

คท 1209 เพลงเดี่ยว ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเทคนิคของเพลงฝีมือชั้นสูงได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงเดี่ยวตามคำอธิบายรายวิชาได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงเดี่ยวต่าง ๆ ดังนี้

- เครื่องคำเนินทำนองในวงปี่พาทย์ เพลงมุล่ง เพลงสารถี และนกขมิ้น
- จะเข้ เพลงมุล่ง และเพลงลาวแพน
- ซอด้วงและซออู้ เพลงนกขมิ้น และเพลงทองย่อน

คท 1100 เพลงขับ 1 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถบรรเลงเพลงขับตามคำอธิบายรายวิชาได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงขับตามคำอธิบายรายวิชา ร่วมกับการขับร้องได้
3. ให้สามารถนำเอาเพลงในขับตามคำอธิบายรายวิชาไปใช้บรรเลงในโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสมได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงตบเท้าสองชั้น เพลงตบมอญกละ และเพลงตบคาวี (ตอนกำเนิด
เสื่อโค)

คท 1211 เพลงตบ 2 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถบรรเลงเพลงตบตามคำอธิบายรายวิชาได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงตบตามคำอธิบายรายวิชาพร้อมกับการขับร้องได้
3. ให้สามารถนำเอาเพลงในตบตามคำอธิบายรายวิชาไปใช้บรรเลงในโอกาสต่าง ๆ
ที่เหมาะสมได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงตบตันเพลงฉิ่งสองชั้น เพลงตบบันเรศชนช้างและ เพลงตบดาษีเสียงลูก

คท 1112 เพลงในเรื่องละคร 1 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายความหมาย และลักษณะเพลงที่ใช้ในการแสดงละครได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องต่าง ๆ ตามคำอธิบายวิชาได้
3. ให้สามารถบรรเลงเพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชา
พร้อมกับการขับร้องและการแสดงละครได้
4. ให้สามารถนำเอาเพลงที่ใช้ในการแสดงละครตามคำอธิบายรายวิชาไปใช้ในโอกาส
ต่าง ๆ ที่เหมาะสมได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงในเรื่องละครต่อไปนี้

- เพลงเรื่องสังข์ทอง (ตอนเลือกคู่ ตอนหาเนื่อหาปลา และตอนที่คลี่)

- เพลงเรื่องอิเหนา (ตอนประสันตาค่อนก และตอนลมทอบ)
- เพลงเรื่องสังข์ศิลป์ชัย (ตอนตกแหว ประเทดึกคำบรรพ์)
- เพลงเรื่องราชาธิราช (ตอนสมิงพระรามอาสา)

คท 1213 เพลงในเรื่องละคร 2 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายความหมายและลักษณะที่ใช้ในการแสดงละครได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชาได้
3. ให้สามารถบรรเลงเพลงที่ใช้ในการแสดงละครเรื่องต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชา ร่วมกับการขับร้องและการแสดงละครได้
4. ให้สามารถนำเอาเพลงที่ใช้ในการแสดงละครตามคำอธิบายรายวิชาไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ที่เหมาะสมได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงในเรื่องละครต่อไปนี้

- เพลงเรื่องไชยเชษฐ (ตอนนางแมวย้ายขุม)
- เพลงเรื่องรามเกียรติ์ (ตอนพระรามครองเมือง)
- เพลงเรื่องขุนช้างขุนแผน (ตอนพระไวยแตกทัพ)
- เพลงเรื่องพระลอ

คท 1114 เพลงเรื่อง 1 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายความหมายของเพลงเรื่องในลักษณะเรื่องต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชาได้
2. ให้สามารถปฏิบัติเพลงดังต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชาได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงโหมโรงแขกมอญ เพลงโหมโรงขวัญเมือง เพลงโหมโรงนางกราย เพลงแขกโศกเถา เพลงเทพริ้วจวนเถา เพลงกล่อมพระบรรทม (เขมรทรงพระคำเนิน) เพลงแขกพราหมณ์เถา เพลงคลุ่มโปงเถา เพลงหงส์ทองเถา เพลงฉวนเกล้าเถา เพลงจิ้งน่ำเสด็จ

คท 1217 เพลงสามชั้นหรือเพลงเถา 2 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายความหมาย และลักษณะของเพลงสามชั้นและเพลงเถาตามคำอธิบายรายวิชาได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงสามชั้น และเพลงเถาตามคำอธิบายรายวิชาดังกล่าวได้
3. ให้สามารถบรรเลงเพลงสามชั้น และเพลงเถาตามคำอธิบายรายวิชา ร่วมกับการขับร้องได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลง โหมโรงคลื่นกระทบฝั่ง โหมโรงมะลิเลื้อย เพลงพม่าห้าท่อน (ทางอาจารย์มนตรี ตราโมท) เพลงเทพบรรทมเถา เพลงอะแซหุ่ญักเถา เพลงแสนเสนาะ เพลงมาลีทวล เพลงทยอยโน เพลงแขกเงาะ เพลงครุ่นคิดเถา เพลงครวญหา

คท 1118 เพลงหน้าพาทย์ 1 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายความหมายและลักษณะของเพลงหน้าพาทย์ตามคำอธิบายรายวิชาได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ ตามคำอธิบายรายวิชาได้
3. ให้สามารถนำเอาเพลงหน้าพาทย์ตามคำอธิบายรายวิชา ไปใช้บรรเลงร่วมกับการแสดงได้

คำอธิบายรายวิชา

- ปี่พาทย์ศึกษาและปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์โหมโรงกลางวัน ได้แก่ เพลงกราวในสามท่อน เพลงเสมอข้ามสมุทร เพลงร้วสามลา เพลงเข็ด เพลงซุบ เพลงลา เพลงตระบองกัน ร้วลาเดี่ยว เพลงรุกรัน เพลงปลุกต้นไม้ เพลงใช้เรือ (เพลงชายเรือ) เพลงเหาะ เพลงโล้ เพลงแผละ เพลงเข็ดฉาน-ลา เพลงเสมอภาษาต่าง ๆ ได้แก่ เสมอแขก เสมอลาว เสมอมอญ เสมอพม่า เพลงสาธุการ ละครพระประคนธรรพ

- เครื่องสายศึกษาและปฏิบัติเพลง เข็ด ร้ว ลา เสมอ โอดและเหาะ

คท 1219 เพลงหน้าพาทย์ 2 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายความหมายของเพลงหน้าพาทย์ตามคำอธิบายรายวิชาได้
2. ให้สามารถบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ตามคำอธิบายรายวิชาได้
3. ให้สามารถนำเพลงหน้าพาทย์ตามคำอธิบายรายวิชาไปใช้บรรเลงในโอกาสต่าง ๆ

ของวงการดุริยางคศิลป์

คำอธิบายรายวิชา

- ปี่พาทย์ศึกษาและปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์ ตระโหมโรง ตระหม้อปากคอด ตระปลายพระลักษณ์ ตระमारละม่อม ตระเชิงกระแซง ตระสันนิบาต ตระจอมศรี ตระตั้งตั้งโหม่ง เพลงพราหมณ์เข้า เพลงพราหมณ์ออก และตระเชียว

- เครื่องสายศึกษาและปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์ เพลงกลม เพลงกราวนอก

คท 1120 ศัพท์สังคีต 1 ทฤษฎี

1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายศัพท์สังคีตที่ใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนดนตรีไทยได้
2. ให้สามารถอธิบายเทคนิคในการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยในลักษณะเสียงต่าง ๆ ได้
3. ให้สามารถวิเคราะห์เสียงดนตรีอันเกิดจากเทคนิคในการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยแต่ละ

ชนิดได้

คำอธิบายรายวิชา

- ศึกษาศัพท์สัทศาสตร์พื้นฐานที่ใช้ในการเรียนดนตรีไทย เช่น รับ ร้อง สวม ส่ง สอด แทรก
ขัด ต่อ หลอก ล้อ ล้วง ลัก ทอด ถอน เहां โยน และ ทาง เป็นต้น

- ศึกษาเทคนิคในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในลักษณะเสียงต่าง ๆ เช่น

เสียงระนาด	ได้แก่ กรอ รัว กรอด กรูป ปรีบ โปรย และร่อน
เสียงฆ้องวง	ได้แก่ หนัก หนัก หนัก โหน่ง
เสียงปี่ใน	ได้แก่ คี๋ แต่ค้อย
เสียงตะโพน	ได้แก่ ดิง ตูบ เอะ เห่ง
เสียงจะเข้	ได้แก่ สะบัด รูด ปรีบ โปรย ครัน ตบ
เสียงซอด้วง	ได้แก่ พรหม กระทบ ลักกันชัก รัว คลอ เกล้า

คท 1221 หลักการประพันธ์เพลงไทย ทฤษฎี 1 คาบ สัปดาห์ ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้เรียนรู้และสามารถอธิบายแบบแผนของการประพันธ์เพลงไทยได้
2. ให้สามารถอธิบายส่วนประกอบของเพลงลักษณะต่าง ๆ ได้
3. ให้สามารถวิเคราะห์ส่วนกลอนของทำนองเพลงและสำเนียงภาษาต่าง ๆ ได้
4. ให้สามารถแปลทำนองเพลงจากทำนองหนึ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ได้อย่างน้อย 7

ส่วนหรือแปลเป็นสำเนียงภาษาต่างๆ ได้อย่างน้อย 7 ภาษา

คำอธิบายรายวิชา

- ศึกษาแบบแผนของการประพันธ์เพลงเกี่ยวกับลักษณะประโยค การกำหนดความสั้นยาวของเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว
- ศึกษาวิธีแปลทำนองเพลงจากทำนองหนึ่งเป็นส่วนกลอนต่าง ๆ หรือแปลเป็นสำเนียงภาษาต่าง ๆ

คท 2101 จังหวะหน้าทับภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ทฤษฎี 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายความหมายของคำว่า จังหวะหน้าทับได้
2. ให้สามารถปฏิบัติหน้าทับตามคำอธิบายรายวิชาได้
3. ให้สามารถทำหน้าทับและเพลงหน้าพาทย์เบื้องต้นตามคำอธิบายรายวิชาไปใช้บรรเลง

ในหน้าโอกาสอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาจังหวะหน้าทับต่อไปทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

- หน้าทับปรมไก่
- หน้าทับสองไก่
- หน้าทับพิเศษในเพลงหน้าพาทย์เบื้องต้น (เพลงเหาะ เพลงเสมอ เพลงร้ว เพลงกลม เพลงโศกชั้นเดียว)

คท 2202 คนตรีพื้นเมืองปฏิบัติ 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายถึงเครื่องดนตรีพื้นเมืองในภาคใดภาคหนึ่งของประเทศไทยได้อย่างน้อย 1 ภาค
2. ให้สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีพื้นเมืองของภาคใดภาคหนึ่งได้อย่างน้อย 1 ชิ้น
3. ให้สามารถบรรเลงร่วมกับการแสดงพื้นเมืองของภาคที่เลือกศึกษาได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเครื่องดนตรีพื้นเมืองได้อย่างน้อยภาคละ อย่าง เช่น ซึง สะล้อ ปี่จุม กลองสะบัดไชย แคน โปงสาบ หับ กลองยาว ฯลฯ

คท 2103 ขอสามสาย 1 ปฏิบัติ

2 กาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายหลักการปฏิบัติขอสามสายเบื้องต้นได้
2. ให้สามารถ นั่ง จับ และใช้คันชักได้ถูกวิธี
3. ให้สามารถปฏิบัติเพลงสองชั้นตามคำอธิบายรายวิชาได้
4. ให้สามารถเทียบเสียง ติดดวงหน้าและดูแลรักษาเครื่องดนตรีได้

คำอธิบายรายวิชา

สามารถนั่งจับและสีซอให้อยู่ในท่าที่ถูกต้อง และสวยงาม ให้รู้จักสีซอสายเปล่าประสานเสียงให้สอดคล้องกลมกลืนกัน รู้จักใช้คันชักง่ายๆ คือ คันชักหนึ่ง สอง สาม รู้จักวิธีร้อยสาย การเทียบเสียง การหาจุดสำหรับติดดวงหน้าให้เกิดเสียงไพเราะในการบรรเลงขณะนั้น

ฝึกหัดเพลงขับไม้มัดเตาะว่ เพลงจะเข้ทางยาวสามชั้น เพลงลาวคำหอม เพลงท่องย่อนสองชั้น เพลงแขกสาหร่ายสองชั้น และเพลงนางนาคสองชั้น

คท 2204 ขอสามสาย 2 ปฏิบัติ

2 กาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถปฏิบัติเลียนเสียงทางร้องของผู้ขับร้องโดยใช้ขอสามสายได้
2. ให้สามารถปฏิบัติคลอร้องเพลงต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชาได้
3. ให้สามารถใช้เทคนิคในการใช้คันชักพิเศษได้

คำอธิบายรายวิชา

ใช้คันชักหนักเบาให้สอดคล้องประสานกับการขับร้องได้ รู้จักใช้คันชักพิเศษ การหัดคันชัก รู้จักการใช้คันชักบรรเลงทางเครื่องและทางร้องพอสมควร

ฝึกหัดเพลงลาวดวงเดือน เพลงเขมรไทรโยค เพลงสุรินทรารหูสามชั้น เพลงเขมรปี่แก้วทางสักวาสามชั้น และเพลงปลาทองเถา

คท 2105 เพลงระบำ 1 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถ อธิบายและปฏิบัติเพลงระบำต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชาได้ถูกต้อง
2. ให้สามารถบรรเลงร่วมกับการแสดงระบำชุดต่าง ๆ ตามคำอธิบายรายวิชาได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงระบำชุมนุมเฝ้าไทยระบำนพรัตน์ ระบำม่านมณฑล ระบำเริงอรุณ
ระบำอัศวลีลา และพ่อนเงี้ยว

คท 2106 เพลงระบำ 2 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้สามารถอธิบายและปฏิบัติเพลงระบำดังกล่าวคำอธิบายรายวิชาได้
2. ให้สามารถบรรเลงร่วมกับการแสดงระบำชุดต่าง ๆ ดังคำอธิบายรายวิชาได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงพ่อนม่านมุยเชียงตา เพลงฉวนรำกระดาง เพลงระบำนางก้อย
เพลงระบำกราวเงาะ เพลงระบำไกรลาสสำเร็จ และเพลงระบำมยุราภิมรย์

คีตศิลป์

คท 1101 ทฤษฎีการขับร้อง 1 ทฤษฎี

1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. สามารถอธิบายวิธีการนั่งร้อง การวางมือฯ ที่เป็นแบบแผนของการขับร้องได้
2. สามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของการขับร้องได้
3. สามารถอธิบายและแยกประเภทของการขับร้องได้
4. สามารถอธิบายหลักการขับร้องขั้นพื้นฐาน เช่นระดับเสียง วิธีเก็อนฯลฯ ได้

5. สามารถอธิบายกำเนิดและวิวัฒนาการของการพากย์และบุคคลสำคัญในวงการพากย์
เจรจาไซนได้
6. สามารถอธิบายถึงลักษณะของเพลงพื้นเมืองได้
7. สามารถนำความรู้ที่ได้รับตามคำอธิบายรายวิชาไปสัมพันธ์กับวิชาอื่น และใช้ในชีวิต
ประจำวันได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาวิธีการนักร้องอย่างเป็นแบบแผน ประวัติความเป็นมาของการขับร้อง (กำเนิดและ
วิวัฒนาการ) ประเภทของการขับร้อง หลักการขับร้องในชั้นพื้นฐานโดยละเอียด เช่น ระดับเสียง
วิธีเอื้อน การหายใจ วิธีการแบ่งวรรคตอนและการใช้ถ้อยคำ จังหวะ กำเนิดวิวัฒนาการของการ
พากย์ บุคคลสำคัญในวงการพากย์ไซน เจริญไซน ที่มาและลักษณะของเพลงพื้นเมือง

คท 1202 ทฤษฎีการขับร้อง 2 ทฤษฎี

1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. สามารถอธิบายกำเนิดและวิวัฒนาการของเสภาได้
2. สามารถอธิบายหลักการขับร้องประกอบการแสดงไซน-ละครตั้งคำอธิบายรายวิชาได้
3. สามารถแยกประเภทของเพลงที่ใช้ในไซน-ละครนอก-ละครในได้
4. สามารถเลือกใช้เพลงภาษาในสำเนียงต่าง ๆ ได้
5. สามารถอธิบายประวัติที่มาของเพลงเสภา เพลงมโหรี เพลงภาษาต่าง ๆ ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษากำเนิดและวิวัฒนาการของเสภา หลักการขับร้องประกอบการแสดงไซน-ละคร เช่น
วิธีการใส่อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลง การเลือกใช้เพลงภาษาสำเนียงต่าง ๆ ประวัติที่มาของ
เพลงบางเพลง เช่น เพลงเสภา เพลงมโหรี เพลงภาษาต่าง ๆ

คท 1103 พากย์ เสนาะ และสักวา 1 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. รู้และเข้าใจประวัติที่มาของการพากย์-เจรจา เสนาะ สักวา และทำนองเสนาะ
2. รู้ลักษณะและแบบแผนคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในการพากย์ -เจรจา เสนาะ สักวา และทำนองเสนาะได้
3. สามารถประพันธ์ทสำหรับใช้กับการพากย์-เจรจา ขับเสภา ร้องสักวาและ ทำนองเสนาะได้
4. สามารถแบ่งวรรคตอน คำพากย์-เจรจา ขับเสภา ร้องสักวา และอ่านทำนอง เสนาะได้
5. สามารถปฏิบัติพากย์ ขับเสภา ร้องเสภา อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้อง
6. สามารถใช้เทคนิคลีลาให้เกิดความประณีตไพเราะในบทนั้น ๆ ได้
7. สามารถพากย์และเจรจาให้กับการแสดงโขน ร้องสักวา ขับเสภาและอ่านทำนอง เสนาะในโอกาสต่าง ๆ ได้
8. วิเคราะห์ลักษณะความแตกต่างของบทประพันธ์ และทำนองนั้น ๆ ได้
9. สามารถแสดงออก เกี่ยวกับการเล่นสักวาออกตัวช่วยขับร้องประกอบการขับเสภาได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติพากย์ชมคอง พากย์โ้ว พากย์เบ็ดเตล็ด พากย์เมือง พากย์บรรยาย พากย์ รณ

อ่านทำนองเสนาะ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่าย ขับเสภาไทย

คท 1204 พากย์ เสนาะและสักวา 2 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. รู้และเข้าใจประวัติที่มาของการพากย์-เจรจา เสนาะ สักวา และทำนองเสนาะ
2. รู้ลักษณะและแบบแผนคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในการพากย์-เจรจา เสนาะ สักวา และทำนองเสนาะได้

3. สามารถประพันธ์บทสำหรับใช้กับการพากย์-เจรจา เเสภา สักวา และทำนองเสนาะ
ได้
4. สามารถแบ่งวรรคตอน คำพากย์ เเจรจา ชับเสภา ร้องสักวา และอ่านทำนองเสนาะ
ได้
5. สามารถปฏิบัติพากย์ ชับเสภา ร้องสักวา อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้อง
6. สามารถใช้เทคนิคลีลาให้เกิดความประณีตไพเราะในบทนั้น ๆ ได้
7. สามารถพากย์และเจรจาให้กับการแสดงโขน ร้องสักวา ชับเสภาและอ่านทำนอง
เสนาะในโอกาสต่าง ๆ ได้
8. วิเคราะห์ลักษณะความแตกต่างของบทประพันธ์ และทำนองนั้น ๆ ได้
9. สามารถสวดทำนองโอง่าวีฬาราย และแหล่งต่าง ๆ ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติ เเจรจาคน เเจรจากระทุ้ สวดโอง่าวีฬาราย แหล่งต่าง ๆ วิธีบอกบทใน
การแสดงโขน แต่งบทเจรจาและบทพากย์โขน ชับเสภา

คท 1105 เพลงตับ 1 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้ประวัติและที่มาของเพลงแต่ละตับ สามารถอธิบายได้
2. ให้รู้ความหมายของเพลงแต่ละตับ สามารถอธิบายได้
3. ให้รู้จักทำนอง จังหวะ และลีลาของเพลงเหล่านี้ สามารถร้องได้
4. สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของทำนองเพลงแต่ละเพลงในดับเหล่านี้ได้
5. สามารถนำไปสอน และปฏิบัติร่วมกับวงดนตรีและการแสดงได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงตบกาگیสองชั้น ตับมอญ และตบคาวิ (ตอนกำเนิดเสือโค) ตับ
นารายณ์ปราบหนุก

คท 1206 เพลงตับ 2 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้ประวัติและที่มาของแต่ละตับ สามารถอธิบายได้
2. ให้รู้ความหมายของเพลงแต่ละตับ สามารถอธิบายได้
3. ให้รู้จัก ทำนอง จังหวะ และลีลาของเพลงเหล่านี้สามารถร้องได้
4. สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของทำนองเพลงแต่ละเพลงในตับเหล่านี้ได้
5. สามารถนำไปสอน และปฏิบัติร่วมกับวงดนตรีและการแสดงได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงตับต้นเพลงฉิ่งสองชั้น ตับนเรศวรทนช้างและตับฤษีเสียงลูก

คท 1107 เพลงในเรื่องละคร 2 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้ประวัติและที่มาของเพลงในเรื่องละครแต่ละเรื่อง สามารถอธิบายได้
2. ให้รู้ความหมายของเพลงในเรื่องละครแต่ละเพลง สามารถอธิบายได้
3. ให้รู้จักทำนอง จังหวะ และลีลาของเพลงเหล่านี้ สามารถร้องได้
4. สามารถวิเคราะห์ความแตกต่าง ของทำนองเพลงแต่ละเพลง ในเพลงในเรื่องละครเหล่านี้ได้
5. สามารถนำไปสอน และปฏิบัติร่วมกับวงดนตรีและการแสดงได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงในเรื่องละคร เรื่องสังข์ทอง (ตอนเลือกคู่ ตอนหาเนื่อหาปลา ตอนตีกลี) เรื่องอิเหนา (ตอนประสันตาค่อนก ตอนลมหอบ) เรื่องสังข์ศิลป์ไชย (ตอนตกเหวประเภท คีคำบรรพ์) เรื่องราชาธิราช (ตอนสมิงพระรามอาสา)

คท 1108 เพลงในเรื่องละคร 2 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้ประวัติและที่มาของเพลงในเรื่องละครแต่ละเรื่อง สามารถอธิบายได้
2. ให้รู้ความหมายของเพลงในเรื่องละครแต่ละเพลง สามารถอธิบายได้
3. ให้รู้จักทำนอง จังหวะ และลีลาของเพลงเหล่านี้ สามารถร้องได้
4. สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของทำนองเพลงแต่ละเพลง ในเพลง ในเรื่องละครเหล่านี้ได้
5. สามารถนำไปสอน และปฏิบัติร่วมกับวงดนตรีและการแสดงได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเพลงในเรื่องละคร เรื่องไชยเชษฐ์ (คอนนางแมวเย้ยขุม) เรื่องรามเกียรติ์ (คอนพระรามครองเมือง) เรื่องขุนช้างขุนแผน (คอนพระไวยแตกทัพ) เรื่องพระลอ

คท 1109 เพลงพื้นเมือง ปฏิบัติ

4 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. รู้ประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของเพลงพื้นเมืองต่าง ๆ ได้
2. สามารถร้องเพลงพื้นเมืองต่าง ๆ ตามกำหนดได้
3. รู้จังหวะของเพลงพื้นเมืองต่าง ๆ และนำไปใช้ได้
4. ให้รู้วิธีการแสดง ลักษณะการแต่งกายและดนตรีพื้นเมือง
5. สามารถวิเคราะห์ถึงสำเนียงของเพลงพื้นเมืองต่าง ๆ ได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติ เพลงลำตัด เพลงฉ่อย เพลงพวงมาลัย เพลงเหย่ย เพลงโคราช เพลงเรือ เพลงต้นกำรำเกี่ยว เพลงเกี่ยวข้าว เพลงแอ่วเกล้าซอ เพลงซอเมือง เพลงบอก

คท 1110 เพลงระบำ 1 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้และเข้าใจประวัติที่มาและความหมายของเพลงชุดเบิกโรง
2. ให้เข้าใจวิธีการร้องเพลงระบำและชุดเพลงเบิกโรงจนสามารถปฏิบัติได้
3. สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของเพลงระบำและเพลงชุดเบิกโรงได้
4. สามารถปฏิบัติร่วมกับวงดนตรีและการแสดงได้
5. ให้รู้และเข้าใจหน้าทับพิเศษ เพื่อนำประกอบการร้องได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติระบำนางก้อย ระบำโยคีถวายเป็น ระบำชุมนุมเผ่าไทย ระบำเริงอรุณ ระบำม่านมงคล ระบำกิ่งไม้เงินทอง พ้อนเงี้ยว กราววีรชัย ระบำม่านมั่งเชียงตา ลงสรทมอญ ลงสรงลาว

คท 1211 เพลงระบำ 2 ปฏิบัติ

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้ประวัติที่มาและความหมายของเพลงระบำและเพลงชุดเบิกโรง
2. ให้เข้าใจวิธีการร้องเพลงระบำและเพลงชุดเบิกโรงจนสามารถปฏิบัติได้
3. สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของเพลงระบำและเพลงชุดเบิกโรงได้
4. ให้รู้และเข้าใจหน้าทับพิเศษของเพลงบางเพลงเพื่อนำไปประกอบการร้องได้
5. สามารถปฏิบัติร่วมกับวงดนตรีและการแสดงได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติระบำพัทธวิสัย (ในละครดีคำบรรพ์ เครื่องคว่ำ) ระบำสี่บท รำบาย่องหงิด กราววีรสตรี ระบำหน้าช้าง ระบำกราวเงาะ ระบำเงือก พ้อนภูไท รำวงมาตรฐาน ชุดเบิกโรง นารายณ์ปราบหนทุก ชุดเบิกโรงสองกรรววิค ลงสรงโทน ลงสรงแขก

คท 1112 เพลงสามชั้นหรือเพลงเถา 1 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้ประวัติและที่มาของเพลงสามชั้นและเพลงเถา
2. สามารถอธิบายและความหมายของเพลงสามชั้นและเพลงเถาได้
3. สามารถปรับระดับเสียงของเพลงสามชั้นและเพลงเถาได้ตามโอกาส
4. สามารถใช้เทคนิคให้เกิดความปรารถใจเพราะในบทเพลงได้
5. สามารถเลือกเพลงที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้
6. สามารถปฏิบัติการขับร้องร่วมกับวงดนตรีประเภทต่าง ๆ ได้
7. สามารถวิเคราะห์ในด้านการประพันธ์และบรรจุเพลงร้องในประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

ต้อง

8. สามารถวิเคราะห์ลักษณะของเพลงได้ว่ามีกี่ท่อน
9. สามารถเสริมสร้างประสบการณ์พร้อมทั้งฝึกฝนการขับร้อง ให้ประณีตไพเราะ และสละสลวย ด้วยตนเองได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติ เพลงพม่าห้าท่อน เพลงพม่าเห่ เพลงทยอยเขมรเถา เพลงตะลุ่มโปงเถา เพลงแขกไพรเถา เพลงสี่บทเถา เพลงแปดบทเถา เพลงอาเฮียเถา เพลงใบ้คลังเถา เพลงสารถีเถา เพลงไล่พระจันทร์เถา เพลงนกขมิ้นสามชั้น (ลา)

คท 1213 เพลงสามชั้นหรือเพลงเถา 2 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้ประวัติและที่มาของเพลงสามชั้นและเพลงเถา
2. สามารถอธิบายหลักการและความหมายของเพลงสามชั้นและเพลงเถาได้
3. สามารถปรับระดับเสียงของเพลงสามชั้น และเพลงเถาได้ตามโอกาส
4. สามารถใช้เทคนิคให้เกิดความประณีตไพเราะในบทเพลงได้
5. สามารถเลือกเพลงที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้

6. สามารถปฏิบัติการขับร้องร่วมกับวงดนตรีประเภทต่าง ๆ ได้
7. สามารถวิเคราะห์ในด้านการประพันธ์และบรรจุเพลงร้องในประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
8. สามารถวิเคราะห์ลักษณะของเพลงได้ว่ามีกี่ท่อน
9. สามารถเสริมประสบการณ์พร้อมทั้งฝึกฝนการขับร้อง ให้ประณีตไพเราะสละสลวยด้วยตนเองได้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติ เพลงเทพบรรทม เพลงภริมย์สุรางค์ เพลงทกบท เพลงเทพริณจวน เพลงไป่คั้ง เพลงบุหลัน เพลงเช็กจีน เพลงถอนสมอ เพลงทะยอยนอก เพลงแขกลพบุรี เพลงออกทะเลเถา เพลงเทพนิมิตร เพลงการะเวกเถา

คท 1214 ศัพท์สังคีต 2 ทฤษฎี

1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. ให้รู้ศัพท์สังคีตเบื้องต้นที่ใช้ในการขับร้อง
2. สามารถอธิบายความหมายของศัพท์สังคีตได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
3. สามารถใช้ศัพท์สังคีตในเรื่องของเทคนิคการร้องได้ถูกต้อง
4. ให้รู้ และสามารถนำศัพท์สังคีตเพื่อนำไปสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ได้
5. สามารถนำไปใช้กับการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาศัพท์สังคีตเบื้องต้นที่ใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนขับร้อง เช่น เอื้อน เถ่า โยน สวม สอด ส่ง ฯลฯ และศึกษาเทคนิคการปฏิบัติขับร้อง ในลักษณะเสียงต่าง ๆ เช่น ครั้น คลอ กรวญ ทอด ทวน ฯลฯ

กท 2101 ขับร้องเพลงไทย 1 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. สามารถขับร้องเพลงตามคำอธิบายรายวิชาได้
2. สามารถตั้งประกอบการขับร้องได้
3. สามารถขับร้องเพลงตามคำอธิบายรายวิชาประกอบการบรรเลงและการแสดงได้
4. สร้างเสริมประสบการณ์พร้อมทั้งฝึกฝนการขับร้องเพลงให้ไพเราะและถูกต้องตามแบบ

แผน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติ เพลงลาวคำหอม เขมรไทรโยค ตับวิวาทพระสมุทร ตันนิตราชาคริต (อะบุซาซัน) เพลงราตรีประดับดาวเถา เพลงแขกค้อยหม้อเถา

กท 2102 ขับร้องเพลงไทย 2 ปฏิบัติ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยกิต

จุดประสงค์

1. สามารถขับร้องตามคำอธิบายรายวิชาได้
2. สามารถตั้งประกอบการขับร้องได้
3. สามารถขับร้องประกอบการบรรเลง และแสดงได้
4. สร้างเสริมประสบการณ์ พร้อมทั้งฝึกฝนการขับร้องเพลงให้ไพเราะ และถูกต้องตาม

แบบแผน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติ เพลงแม่เฒ่า 3 ชั้น เพลงตับแขกไพร เพลงแขกมอญบางช้าง 2 ชั้น เพลงชนพลับพลา 2 ชั้น ตับนางลอย

รายวิชาหลักสูตรกรรมการฝึกหัดครู

รายวิชาหลักสูตรวิชาเอกคนตรีศึกษา พ.ศ. 2513

1. ทบ. คนตรีสากลเบื้องต้น
2. ประมวลประวัติศาสตร์สากล
3. โครงสร้างของคนตรีสากล
4. คีตวรรณกรรม
5. หลักการประสานเสียงเบื้องต้น
6. คนตรีในอนุบาลและประถมศึกษา
7. การสำรวจคนตรีไทย
8. นาฏศิลป์ปฏิบัติ
9. นาฏศิลป์ในชั้นอนุบาลและประถมต้น
10. วรรณกรรมประเภทละคร ประวัติละครไทย
11. ศิลปะละครเบื้องต้น, นาฏศิลป์ศึกษาในชั้นประถมตอนปลาย, การละเล่นของไทย

รายวิชาของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงพุทธศักราช 2519

รายวิชาเอก ต้องเรียนไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิตดังนี้

ก. รายวิชาบังคับ 22 หน่วยกิต คือ		
คนตรี 111	ทฤษฎีคนตรีสากลเบื้องต้น	2/3
คนตรี 112	องค์ประกอบคนตรี	2/2
คนตรี 121	การคนตรีไทย	2/2
คนตรี 122	ประวัติคนตรีตะวันตกโดยสังเขป	2/2
คนตรี 211	หลักการประสานเสียง 1	2/2
คนตรี 221	ประวัติคนตรีไทย	2/2
คนตรี 131	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 1	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 132	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 2	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 141	คนตรีปฏิบัติไทย 1	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 142	คนตรีปฏิบัติไทย 2	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 321	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 3	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 323	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 4	1/1 และนอกเวลา

คนตรี 241	คนตรีปฏิบัติไทย 3	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 242	คนตรีปฏิบัติไทย 4	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 251	การคนตรีในชั้นประถมศึกษา	2/2

ช. ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

คนตรี 233	การบรรเลงร่วมวงคนตรีสากล	1/2
คนตรี 234	การขับร้องหมู่	1/2
คนตรี 243	การบรรเลงร่วมวงคนตรีไทย 1	1/2

รายวิชาหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี พุทธศักราช 2519

วิชาเฉพาะเรียนไม่น้อยกว่า 28 หน่วยกิต วิชาบังคับ 16 หน่วยกิต ดังนี้

คนตรี 311	หลักการประสานเสียง 2	2/2
คนตรี 312	หลักการประสานเสียง 3	2/2
คนตรี 321	คีตลักษณ์และวิเคราะห์ คนตรีตะวันตก	2/2
คนตรี 322	คีตลักษณ์และวิเคราะห์คนตรีไทย	2/2
คนตรี 331	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 5	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 332	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 6	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 431	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 7	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 431	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 8	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 341	คนตรีปฏิบัติไทย 5	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 342	คนตรีปฏิบัติไทย 6	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 441	คนตรีปฏิบัติไทย 7	1/1 และนอกเวลา
คนตรี 442	คนตรีปฏิบัติไทย 8	1/1 และนอกเวลา

ช. ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต จากรายวิชาในกลุ่มต่าง ๆ

ต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

คนตรี 411	หลักการประสานเสียง	2/2
คนตรี 412	ทฤษฎีการสอดทำนอง	2/2
คนตรี 413	ทฤษฎีคนตรีสากลประยุกต์	2/2

คนตรี 414	การเรียงเรียงคนตรีสำหรับ ดวงศุริยางค์	2/2
คนตรี 415	อุโฆษวิทยาเบื้องต้นสำหรับนักคนตรี	2/2
คนตรี 416	สัมมนาเกี่ยวกับการคนตรีและ การสอนคนตรี	2/2
คนตรี 421	คนตรีตะวันออก	2/2
คนตรี 422	คนตรีพื้นเมืองของไทย	2/2
คนตรี 423	คนตรีในศาสนาฮินดู	2/2
คนตรี 424	คนตรีประกอบนาฏศิลป์	2/2

กลุ่มที่ 2 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้แต่ต้อง

ไม่ซ้ำกับเครื่องมือที่ปฏิบัติในรายวิชา คนตรี 331 คนตรี 332 คนตรี 431 และคนตรี 432

คนตรี 333	เครื่องสายตะ แตก	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 334	เครื่องลมไม้ตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 335	เครื่องทองเหลืองตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 336	เครื่องตีออร์ค	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 337	กีตาร์คลาสสิก	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 338	การขับร้องสากล	1/2 และนอกเวลา

กลุ่มที่ 3 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้แต่ต้อง

ไม่ซ้ำกับเครื่องมือที่ปฏิบัติในรายวิชา คนตรี 341 คนตรี 342 คนตรี 441 และคนตรี 442

คนตรี 243	เครื่องสายไทย	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 344	เครื่องเป่าไทย	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 343	เครื่องตีไทย	1/2 และนอกเวลา
คนตรี 346	การขับร้องไทย	1/2 และนอกเวลา

กลุ่มที่ 4 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

คนตรี 443	การบรรเลงร่วมวงคนตรีไทย 2	1/2
คนตรี 433	การบรรเลงร่วมวงคนตรีสากล 2	1/2
คนตรี 434	การขับร้องหมู่ 2	1/2

กลุ่มที่ 5 ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

คนตรี 443 การบรรเลงร่วมวงดนตรีไทย 2 1/2

คนตรี 433 การบรรเลงร่วมวงดนตรีสากล 2 1/2

คนตรี 434 การขับร้องหมู่ 2 1/2

กลุ่มที่ 6 ให้เลือกเรียนอีกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

คนตรี 451 การสอนขับร้องประสานเสียง 2/2

คนตรี 452 การสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี 2/2

คนตรี 463 การสอนทฤษฎีดนตรี 2/2

คนตรี 454 การสอนขับร้องไทย 2/2

สำหรับรายวิชาคนตรี 251 การดนตรีในชั้นประถมศึกษาชั้นต้น ผู้ที่ยังไม่เคยเรียนมาก่อนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง จะต้องลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาตรีด้วย

รายวิชาหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี พ.ศ.2524

สำหรับกลุ่มวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรีศึกษา จำนวน 56 หน่วยกิต มีดังต่อไปนี้
วิชาบังคับ

รายวิชาเอกบังคับให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้

คนตรี 111 ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น 2/3

คนตรี 112 องค์ประกอบของดนตรีสากล 2/2

คนตรี 121 การดนตรีไทย 2/2

คนตรี 122 ประวัติดนตรีตะวันตกโดยสังเขป 2/2

คนตรี 211 หลักการประสานเสียง 1 2/2

คนตรี 212 องค์ประกอบของดนตรีไทย 2/2

คนตรี 221 ประวัติการดนตรีไทย 2/2

คนตรี 321 คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ดนตรีตะวันตก 2/2

คนตรี 322 คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ดนตรีไทย 2/2

คนตรี 131 ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 1 1/2

คนตรี 132	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 2	1/2
คนตรี 141	คนตรีปฏิบัติไทย 1	1/2
คนตรี 142	คนตรีปฏิบัติไทย 2	1/2
คนตรี 231	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 3	1/2
คนตรี 232	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 4	1/2
คนตรี 241	คนตรีปฏิบัติไทย 3	1/2
คนตรี 242	คนตรีปฏิบัติไทย 4	1/2
คนตรี 331	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 5	1/2
คนตรี 332	คนตรีปฏิบัติตะวันตก 6	1/2
คนตรี 341	คนตรีปฏิบัติไทย 5	1/2
คนตรี 342	คนตรีปฏิบัติไทย 6	1/2
คนตรี 351	การจัดการคนตรีในโรงเรียน	2/2

หมายเหตุ ตั้งแต่รายวิชาคนตรี 131-คนตรี 342 ให้ทำการปฏิบัตินอกเวลาด้วย
วิชาเลือก ให้เลือกเรียนอย่างน้อย 24 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาทั่วไป

กลุ่มที่ 1 เลือกอย่างน้อย 14 หน่วยกิต

คนตรี 311	หลักการประสานเสียง 2	2/2
คนตรี 411	หลักการประสานเสียง 3	2/2
คนตรี 412	ทฤษฎีการสอดทำนอง	2/2
คนตรี 413	ทฤษฎีคนตรีสากลประยุกต์	2/2
คนตรี 414	การเตรียมคนตรีสำหรับวงดุริยางค์	2/2
คนตรี 415	อุโฆษวิทยาสำหรับคนตรี	2/2
คนตรี 421	คนตรีตะวันออก	2/2
คนตรี 422	คนตรีพื้นเมืองชอโกไทย	2/2
คนตรี 423	คนตรีศาสนาและลัทธิแห่งความเชื่อ	2/2
คนตรี 424	คนตรีประกอบนาฏศิลป์	2/2
คนตรี 425	แนวการสร้างทำนองเพลงไทย	2/2
คนตรี 426	สัมมนาการคนตรีและการสอนคนตรี	2/2

กลุ่มที่ 2 เลือกอย่างน้อย 4 หน่วยกิต

ดนตรี 233	การบรรเลงรวมวงดนตรีสากล	1/2
ดนตรี 234	การขับร้องหมู่ 1	1/2
ดนตรี 243	การบรรเลงรวมวงดนตรีไทย 1	1/2
ดนตรี 433	การบรรเลงรวมวงดนตรีสากล 2	1/2
ดนตรี 434	การขับร้องหมู่ 2	1/2
ดนตรี 443	การบรรเลงรวมวงดนตรีไทย 2	1/2

กลุ่มที่ 3 เลือกอย่างน้อย 2 หน่วยกิต

ดนตรี 333	เครื่องสายตะวันตก	1/2
ดนตรี 334	เครื่องลมไม้ตะวันตก	1/2
ดนตรี 335	เครื่องทองเหลืองตะวันตก	1/2
ดนตรี 336	เครื่องกีตาร์	1/2
ดนตรี 337	กีตาร์คลาสสิก	1/2
ดนตรี 338	การขับร้องสากล	1/2
ดนตรี 434	เครื่องสายไทย	1/2
ดนตรี 344	เครื่องเป่าไทย	1/2
ดนตรี 345	เครื่องตีไทย	1/2
ดนตรี 346	การขับร้องไทย	1/2
ดนตรี 431	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก	1/2 และนอกเวลา
ดนตรี 441	ดนตรีปฏิบัติไทย	1/2 และนอกเวลา

กลุ่มที่ 4 เลือกอย่างน้อย 4 หน่วยกิต

ดนตรี 451	การสอนขับร้องสากล	2/2
ดนตรี 452	การสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล	2/2
ดนตรี 453	การสอนขับร้องไทย	2/2
ดนตรี 454	การสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย	2/2

รายละเอียดหลักสูตรกรรมการฝึกหัดครู

หลักสูตรระดับ ป.กศ. ชั้นสูงและระดับปริญญาตรี

พุทธศักราช 2519

ดนตรี 121 การดนตรีไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ลักษณะดนตรีไทยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ประเพณี และการละเล่นต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างดุริยางค์ศิลป์ คีตศิลป์ และนาฏศิลป์

จังหวะ หน้าที่ สำเนียง เพลงภาษา เพลงสองชั้น เพลงชั้นเดียว เพลงเถา เพลงดับ เพลงเรื่อง เพลงหน้าพาทย์ และเพลงอื่น ๆ เครื่องดนตรีไทย วงดนตรีไทยแบบต่าง ๆ ทางของเครื่องดนตรีและการบรรเลง

ดนตรี 211 ประวัติดนตรีไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

หลักการวิเคราะห์ และสืบสาวหาวิวัฒนาการของดนตรีตามหลักดุริยางค์ศาสตร์การหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การเปรียบเทียบเครื่องดนตรีไทยกับเครื่องดนตรีของชาติอื่น ดนตรีไทยในสมัยต่าง ๆ ประวัตินักดนตรีไทย ประวัติและวิวัฒนาการของเครื่องดนตรีตะวันตก ในดนตรีไทย แนวโน้ม และการอนุรักษ์ดนตรีไทย

ดนตรี 322 คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ดนตรีไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ทางในดนตรีไทย ศัพท์สังคีต และเม็ดพราโยในการบรรเลงดนตรีไทย จังหวะและหน้าที่ การซ้ำและการแปรทำนอง การขยายและยัดอัตรา การตัดทอนและลดอัตรา คีตลักษณ์พื้นฐานของดนตรีไทย คีตลักษณ์ขนาดใหญ่ของดนตรีไทย บันไดเสียงและหลักเสียงที่ใช้ในดนตรีไทย การวิเคราะห์เพลงบางบทที่กำหนดให้การฝึกการขยายและตัดทอนเพลงไทย

ดนตรี 412 ดนตรีตะวันออก 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านดนตรี วรรณคดี และนาฏศิลป์และอิทธิพลของอารยธรรมเหล่านั้นที่มีต่อวัฒนธรรมของประเทศใกล้เคียง โดยเฉพาะในแถบเอเชียอาคเนย์

ศึกษาประวัติ รูปแบบ เครื่องดนตรี หลักเสียงและบันไดเสียง จังหวะ หน้าที่ สำเนียงของดนตรีอินเดีย จีน และดนตรีของประเทศใกล้เคียง

ดนตรี 422 ดนตรีพื้นเมืองของไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

บทบาทและการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์ของวัฒนธรรมกลุ่มย่อย ความสำคัญของดนตรีไทยที่มีต่อสังคมท้องถิ่น และการแสดงออกของท้องถิ่นต่าง ๆ เครื่องดนตรีพื้นเมือง วงดนตรีและลักษณะของเพลงพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่น

ดนตรี 423 ดนตรีในศาสนาพืธี 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

บทบาทของดนตรีที่มีต่อศาสนาพืธีในศาสนาต่าง ๆ ประวัติของดนตรีศาสนาพืธีสังฆะ ลักษณะของเพลงศาสนาพืธีที่สำคัญ ๆ ที่บรรเลงในเทศกาลต่าง ๆ การร่วมบรรเลงเพลงศาสนาพืธี

ดนตรี 424 ดนตรีประกอบนาฏศิลป์ 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย ลักษณะของดนตรีที่ใช้ประกอบอารมณ์ของเพลง การระบำ รำพ็อน บทละครประเภทต่าง ๆ และเพลงที่ใช้ประกอบ

กลุ่มวิชาภาคปฏิบัติดนตรีไทย

กำหนดให้นักศึกษาเลือกปฏิบัติเครื่องดนตรีต่อไปนี้

1. เลือกปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย 1 ชิ้น จากเครื่องดนตรีต่อไปนี้
 - 1.1 เครื่องสาย มี ซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย จะเข้ ขิม
 - 1.2 เครื่องเป่าไทย มีขลุ่ย ปี่ใน
 - 1.3 เครื่องตี มี ระนาด ซ้องวง
2. เลือกรายวิชาปฏิบัติไทยอีก 1 รายวิชา ในระดับปริญญาตรี โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มใน

ข้อ 1

รายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติที่กำหนดให้เรียน

ดนตรี 141 ดนตรีปฏิบัติไทย 1 1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง

การฝึกหัดจับและการดูแลรักษาเครื่องมือ การทำความรู้จักชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องมือ การวางนิ้ว ท่าทาง การใช้คันชัก หรือการวางมือ หรือการจรดปากที่ถูกต้อง

การฝึกไล่เสียง ฝึกบรรเลงเพลงไทยที่สั้น ง่ายและคุ้นหู

การฝึกให้จังหวะฉิ่งและการตีหน้าทับ

ฝึกการร้องเพลงไทย

- คนตรี 142 คนตรีปฏิบัติไทย 2 1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง
 ฝึกเพลงไทยที่กำหนดให้ ฝึกตีหน้าทับสามชั้นและชั้นเดียว
 ฝึกการขับร้องเพลงไทย
- คนตรี 241 คนตรีปฏิบัติไทย 3 1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง
 ฝึกเพลงไทยที่กำหนดให้ ฝึกตีหน้าทับ
 ฝึกการขับร้องเพลงไทย
- คนตรี 242 คนตรีปฏิบัติไทย 4 1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง
 ฝึกเพลงไทยที่กำหนดให้ ฝึกตีหน้าทับโดยใช้โทน ระมะนา กลองแขกสองหน้า
 ฝึกการขับร้องเพลงไทย
- คนตรี 341 คนตรีปฏิบัติไทย 5 1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง
 ฝึกเทคนิคเฉพาะเครื่องมือ ฝึกเพลงเดี่ยว
 ฝึกการขับร้องเพลงไทย
- คนตรี 342 คนตรีปฏิบัติไทย 6 1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง
 ฝึกเทคนิคเฉพาะเครื่องมือ ฝึกเพลงเดี่ยว
 ฝึกการขับร้องเพลงไทย
- คนตรี 441 คนตรีปฏิบัติไทย 7 1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง
 ฝึกเพลงเดี่ยว และเพลงไทยที่กำหนดให้ฝึกการขับร้องเพลงไทย
- คนตรี 442 คนตรีปฏิบัติไทย 8 1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง
 ฝึกเพลงเดี่ยวและเพลงไทยที่กำหนดให้ ฝึกการขับร้องเพลงไทย
- รายวิชาเลือก 1 หน่วยกิต
- คนตรี 434 เครื่องสายไทย 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
 ฝึกการหยิบจับและการดูแลรักษา การทำความรู้จักชิ้นส่วนต่าง ๆ
 การขึ้นสาย ทำทาง การวางนิ้ว การใช้คันชัก ฝึกการไล่เสียง

การบรรเลงเพลงที่กำหนดให้

ดนตรี 344 เครื่องเป่าไทย 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกการหยิบจับและการดูแลรักษา การทำความรู้จักส่วนต่าง ๆ
การจรดปาก ทำทาง การวางนิ้ว การระบายลม การไล่เสียง
การบรรเลงเพลงที่กำหนดให้

ดนตรี 345 เครื่องตีไทย 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกการหยิบจับและการดูแลรักษา การทำความรู้จักส่วนต่าง ๆ
ทำทาง การวางมือ การไล่เสียง
การบรรเลงเพลงที่กำหนด

ดนตรี 346 การขับร้องไทย 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

การหายใจ การออกเสียง การเอื้อน การร้องเพลงไทยในระดับที่เหมาะสม

ดนตรี 243 การบรรเลงร่วมวงดนตรีไทย 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึก และร่วมบรรเลงเพลงที่กำหนดให้ในวงดนตรีไทย อาจเป็นวงเครื่องสายมโหรีหรือ
ปี่พาทย์

ดนตรี 443 การบรรเลงร่วมวงดนตรีไทย 2 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

การร่วมบรรเลงเพลงที่กำหนดให้ในวงเครื่องสาย มโหรี หรือปี่พาทย์

กลุ่มการสอนที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

ดนตรี 452 การสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ปัญหาการสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี การเริ่มปฏิบัติเครื่องดนตรีสำหรับเด็ก การแนะนำ
การจัดชั้นผู้เริ่มฝึก ตำราฝึกเบื้องต้น การสอนผู้เริ่มฝึก การฝึกจังหวะ การฝึกฝนประจำวัน เทคนิคพื้น
ฐานของเครื่องเป่า เทคนิคพื้นฐานของเครื่องสาย การจับวง การเปลี่ยนเครื่องดนตรี การจัดหา
อุปกรณ์และโน้ตเพลง

ดนตรี 453 การสอนทฤษฎีดนตรี 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
 การสอนความซาบซึ้ง ความมุ่งหมายและปัญหา เนื้อหา การฟังและวิธีสอนการฟัง การ
 สังเกตแนวการประพันธ์ การทดสอบ การสอนทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น เนื้อหา การฝึกโสตประสาท การ
 ร้องเพลง การฝึกโสตประสาท การเขียนตามคำบอก การวัดผล

ดนตรี 454 การสอนขับร้องไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
 ลักษณะทางสรีรวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเปล่งเสียงและโสตประสาท ตำแหน่งของการวาง
 เสียง ปัญหาการขับร้องของเด็กวัยรุ่น การสอนการหายใจและการควบคุม การเอื้อนการวัดผล

หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี

พุทธศักราช 2524

รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

ดนตรี 121 การดนตรีไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
 ลักษณะดนตรีไทยทั่วไปที่เกี่ยวกับชีวิต ประเพณี และการละเล่นต่าง ๆ ความสัมพันธ์
 ระหว่างดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ วรรณศิลป์ และนาฏศิลป์ ความรู้ทั่วไปและระเบียบต่าง ๆ ในดนตรีไทย
 เช่น จังหวะ ได้แก่ ฉิ่ง กลอง (หน้าทับ) ที่นิยมกันในปัจจุบัน ประเภทของเพลงต่าง ๆ เช่น เพลง
 ที่รวมกันเป็นชุด ได้แก่ เพลงเถา เพลงตับ เพลงเรื่อง เพลงประกอบกิริยา เช่น เพลงประกอบ
 กิริยาทั่วไป เพลงประกอบกิริยาสมมุติ เพลงประกอบกิริยาการแสดงโขน ละคร (หน้าพาทย์) เป็นต้น
 เพลงที่สำคัญต่างภาษา มูลเหตุที่ทำให้เกิดเพลงต่างภาษา การกำหนดระเบียบเพลงออกภาษา
 อิทธิพลเพลงต่างภาษาที่มีต่อดนตรีไทย เครื่องดนตรีไทยที่นิยมกันในปัจจุบันทั้งไทยเดิมและพื้นเมือง
 การประสมวงดนตรีไทยในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่ใช้บรรเลงทั่วไปและวงเฉพาะกาล

ดนตรี 141 ดนตรีปฏิบัติไทย 1 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
 ฝึกหัดจับและการดูแลรักษาเครื่องมือ การทำความเข้าใจกับชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องมือ
 การวางนิ้ว ท่าทาง การใช้คันชัก หรือ การวางมือ หรือการจรดปากที่ถูกต้อง
 ฝึกการไล่เสียง ฝึกบรรเลงเพลงไทยที่สั้น ง่ายและคุ้นหู ฝึกการตีจังหวะฉิ่งในอัตรา
 2 ชั้น ฝึกตีจังหวะหน้าทับ ปรบไก่อ หรือ 2 ไม้อัดในอัตรา 2 ชั้น ฝึกบรรเลงเพลงไปตามโน้ตสากลหรือ

หรือโน้ตไทยประยุกต์อย่างง่าย ๆ ฝึกการฟังเสียงดนตรี ฝึกเปล่งเสียงตามเสียงดนตรีที่กำหนดให้ ฝึกการปรับเสียงพวกเครื่องสาย ตามเสียงที่กำหนดให้

ดนตรี 142 คนตรีปฏิบัติไทย 2

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกเพลงไทยที่กำหนดให้มุ่งไปในทางการใช้โน้ตสากล และโน้ตไทยประยุกต์ ศึกษาถึง ลักษณะของโน้ตไทย ฝึกหัดตีจังหวะฉิ่ง ทั้งอัตราปรกติที่เป็น 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียว และจังหวะ พิเศษ ฝึกการเปลี่ยนอัตราจังหวะตีฉิ่งไปตามที่กำหนดให้ ฝึกการเข้าจังหวะฉิ่งในบทเพลงให้ถูกต้อง ทั้งจังหวะปรกติ และจังหวะพิเศษ ฝึกตีจังหวะหน้าทับ ปรบไก่และ 1 ไม่นั่ง 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียว ด้วยการตีคนเดียว

ฝึกร้องเพลงไทยในระดับมัธยม ในอัตราที่เป็นจังหวะ 2 ชั้น และชั้นเดียว หัดเขียนอ่าน โน้ตให้ถูกต้องตามเสียงที่กำหนดให้ ฝึกหัดขับเสภา

ดนตรี 212 องค์ประกอบของคนตรีไทย

2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

จังหวะ ลีลา อัตราจังหวะต่าง ๆ ลักษณะของจังหวะ ทำนอง ทำนองร้อง ทำนองบรรเลง บันไดเสียง การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงไทย ธรรมชาติของเพลงไทย พิสัย ลีลา คีตลักษณ์ พื้นฐาน และแบบอื่น ๆ ลักษณะของคีตลักษณ์แบบต่าง ๆ เครื่องดนตรี

ดนตรี 221 ประวัติการดนตรีไทย

2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

หลักการวิเคราะห์และสืบสาวหาวิวัฒนาการการดนตรี ตามหลักดุริยางคศาสตร์ แหล่งที่มา ของหลักฐานทางดนตรีไทย ประวัติศาสตร์ วรรณคดี ศิลปจารึก ตำนาน ภาพเขียน ปับ สลัก เป็นต้น

การหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในด้านเครื่องดนตรี การประสมวง บทเพลงและทำนอง เพลง อิทธิพลในสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการพัฒนาในด้านดนตรีไทยตามสมัยต่าง ๆ เช่น การเล่นพื้น เมือง การเล่นเสภา การเล่นสักวา ความเชื่อถือทางไสยศาสตร์ การแสดงละคร

อารยธรรมของชาวต่างชาติที่มีต่อดนตรีไทย เช่น เครื่องดนตรี การประสมวง ทำนอง เพลง การเปรียบเทียบเครื่องดนตรีไทย กับเครื่องดนตรีชาติอื่น ๆ

แนวโน้มและการอนุรักษ์ดนตรีไทย การบันทึก การยอมรับความคิดของผู้อื่น

ดนตรี 241 คนตรีปฏิบัติไทย 3

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกเพื่อหาความชำนาญเพิ่มขึ้นจากดนตรี 141 และ 142 ฝึกบรรเลงด้วยโน้ตไทยประยุกต์

และโน้ตสากล คัวยเพลงที่มีสำเนียงลาว ในอัตราจังหวะ 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียวด้วยคน 2 คน

ฝึกหัดตีจังหวะหน้าทับ 2 ไม้เข้ากับเพลงร้อง และเพลงบรรเลงในเพลงเถา หักอ่านโน้ตไทยประยุกต์ และสากลที่ยากขึ้น

ฝึกหัดขับร้องเพลงไทยที่เป็นเพลงตับ และเพลงเถาสั้น ๆ สำหรับเพลงเถา ควรเป็นเพลงที่มีท่อนเดียว

ดนตรี 242 ดนตรีปฏิบัติไทย 4

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกตีหน้าทับ โดยใช้ โทน รำมะนา และกลองแขก คัวยจังหวะหน้าทับ พรบไก่และสองไม้ ทั้งที่เป็นเพลงร้อง และเพลงบรรเลง ในอัตราจังหวะต่าง ๆ

ฝึกตีจังหวะฉิ่งในอัตรา จังหวะต่าง ๆ ให้แม่นยำ ฝึกตีจังหวะฉิ่ง ในลักษณะเพลงพิเศษ เช่น เพลงละคร เพลงทำนองจีน

ฝึกหัดการถ่ายเสียงเป็นตัวโน้ต ด้วยการฟังทำนองเพลงที่เป็นประโยคง่าย ๆ ฝึกหัดขับร้องเพลงเถาที่มี 2 ท่อนที่มีสำเนียงเป็นเพลงไทย ฝึกหัดแปลงโน้ตไทยประยุกต์ เป็นโน้ตสากล หรือจากโน้ตสากล เป็นโน้ตไทยประยุกต์

ดนตรี 243 การบรรเลงรวมวงดนตรีไทย 1

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึก และร่วมบรรเลงเพลงที่กำหนดให้ในวงดนตรีไทย อาจเป็นวงเครื่องสาย มโหรีหรือปี่พาทย์

ดนตรี 322 คีตลักษณ์ และการวิเคราะห์ดนตรีไทย

2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

คีตลักษณ์ของดนตรีไทย คีตลักษณ์พื้นฐาน การเปรียบเทียบคีตลักษณ์พื้นฐานของไทยกับตะวันตก การวิเคราะห์เพลงไทยในด้านต่าง ๆ ตามประเภทของเพลง เช่น เพลงเถา เพลงตับ เพลงใหญ่ เป็นต้น ทำนองของเพลงร้อง ได้แก่ ทำนองหลัก ทำนองปรุงแต่ง ทั้งคำร้องและทำนองเพลง ทำนองเพลงบรรเลง ได้แก่ การซ้ำทำนอง (การแปรทำนอง) ทำนองหลัก ทำนองปรุงแต่ง

ลักษณะของทำนอง ได้แก่ บันไดเสียง การเคลื่อนทำนอง หลักเสียงที่ใช้ในดนตรีไทย ไวยกรณ์ของเพลง เช่น ประโยค การเชื่อมประโยคตามวิชาภาษา วลี จังหวะ เทคนิคของการบรรเลง การวินิจฉัยความยากง่ายของเพลงไทย การวิเคราะห์วรรณกรรมบางพวก

ดนตรี 341 ดนตรีปฏิบัติไทย 5

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกการใช้จังหวะฉิ่ง และหน้าทับ ให้แม่นยำยิ่งขึ้น ศึกษาลักษณะ ลีลา และทำนองเพลงเดี่ยวที่ใช้กับเครื่องมือต่าง ๆ ฝึกการสร้างทำนองเพลงเดี่ยวที่ใช้กับเครื่องมือต่าง ๆ เพียงเครื่องมือเดียว ด้วยการบันทึกเป็นตัวโน้ต

ฝึกการสร้างทำนองเพลงท่วง ๆ ไป โดยการกำหนดอัตราจังหวะให้ ฝึกร้องเพลงละครที่เป็นเพลงร่าย ชมตลาด รวมทั้งการฝึกเคาะจังหวะด้วย ฝึกร้องเพลงที่มีสำเนียงเป็นเพลงจีนในอัตราจังหวะเพลงเถา ฝึกหัดการถ่ายเสียงให้เป็นโน้ตสากลและไทยประยุกต์ จากทำนองเพลงที่กำหนดให้ ฝึกการอ่านโน้ตให้คล่องขึ้น ฝึกเทคนิคการบรรเลงแบบต่าง ๆ เช่น ลูกชัด เหลี่ยม เป็นต้น

ดนตรี 342 ดนตรีปฏิบัติไทย 6

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกเพลงเดี่ยว เฉพาะเครื่องมือที่สมบูรณ์แบบจากเพลงที่นิยมอยู่ทั่วไป หัดสร้างทำนองเพลงที่เป็นลูกฆ้อง (Basic Melody) และหัดแปรทำนองเป็นหลาย ๆ ทาง โดยกำหนดจังหวะหน้าทับไม้

หัดตีตะโพนและส่องหน้าไปตามเสียงและลีลาของตะโพน หรือส่องหน้า หัดตีกลอง หัดให้เข้ากับจังหวะของทำนองเพลงที่กำหนดให้ หัดร้องเพลง ละคร ที่เป็นเพลงช้า เพลงโวย เช่น ช้าปี่นอก โวยชาตรี เป็นต้น หัดร้องเพลงเถาที่มีสำเนียงเขมร และแขก

ดนตรี 343 เครื่องสายไทย

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกการหยิบจับและการดูแลรักษา การทำความเข้าใจขึ้นส่วนต่าง ๆ การขึ้นสาย ทำทางการวางนิ้ว การใช้คันชัก ฝึกการไล่เสียง การบรรเลงเพลงที่กำหนดให้

ดนตรี 344 เครื่องเป่าไทย

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกการหยิบจับและการดูแลรักษา การทำความเข้าใจขึ้นส่วนต่าง ๆ การจรดปาก ทำทางการวางนิ้ว การระบายลม การไล่เสียง การบรรเลงเพลงที่กำหนดให้

ดนตรี 345 เครื่องตีไทย

1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกการหยิบจับและการดูแลรักษา การทำความเข้าใจขึ้นส่วนต่าง ๆ ทำทาง การวางมือ การไล่เสียง การบรรเลงเพลงที่กำหนดให้

- ดนตรี 346 การขับร้องไทย 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
การหายใจ การออกเสียง การเอื้อน การร้องเพลงไทยในระดับที่เหมาะสม
- ดนตรี 351 การจัดการดนตรีในโรงเรียน 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
หลักการในการจัดการดนตรีในโรงเรียน การจับคู่คณากร งบประมาณ อุปกรณ์ และการดูแลรักษาอุปกรณ์ดนตรี การจัดฝึกซ้อม การจัดการแสดงดนตรี การบริการชุมชน จรรยาบรรณของนักดนตรี
- ดนตรี 422 ดนตรีพื้นเมืองของไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
บทบาทและการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์ของวัฒนธรรมกลุ่มย่อย ความสำคัญของดนตรีพื้นเมือง ที่มีต่อสังคมท้องถิ่น ลักษณะของดนตรีพื้นเมือง และการประสมวงของแต่ละท้องถิ่น อิทธิพลของดนตรีและเพลงพื้นเมืองที่มีต่อคนไทย การเปรียบเทียบในด้านต่าง ๆ ระหว่างดนตรีไทยกับดนตรีพื้นเมือง ทำนอง จังหวะ เครื่องดนตรี การประสมวง หลักเกณฑ์ แนวโน้มของเพลงพื้นเมืองในปัจจุบัน ค่านิยมของคนไทยที่มีต่อเพลงพื้นเมือง การส่งเสริมและการอนุรักษ์เพลงพื้นเมือง
- ดนตรี 423 ดนตรีในศาสนพิธีและลัทธิแห่งความเชื่อ 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
บทบาทของดนตรีที่มีต่อศาสนพิธีในศาสนาต่าง ๆ รวมไปถึงลัทธิแห่งความเชื่อ ประวัติของดนตรีศาสนาพอลังเซป แยกไปตามแต่ละศาสนา บทบาทของดนตรีไทยที่มีต่อศาสนพิธี การเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทของดนตรีที่มีต่อศาสนพิธี ระหว่างศาสนาคริสต์และพุทธศาสนา การวินิจฉัยข้อขัดแย้งตามหลักธรรมในพุทธศาสนาที่มีต่อดนตรี เช่น ในศีลอุโบสถ ข้อ 7 เป็นต้น
ความเกี่ยวข้องของดนตรีที่ปรากฏตามตำนานในคัมภีร์ทางพุทธศาสนา การกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ในการจัดเพลง หรือการบรรเลงในพิธีกรรมทางพุทธศาสนาในเทศกาลต่าง ๆ
อิทธิพลของลัทธิแห่งความเชื่อและศาสนาฮินดู (พราหมณ์) ที่มีต่อคนไทย การบรรเลงเพลงไทยในพิธีกรรมอื่น ๆ เช่น การทอดกฐินพระราชทาน พระราชพิธีและพิธีต่าง ๆ มีเทศน์มหาชาติ เป็นต้น
- ดนตรี 424 ดนตรีประกอบนาฏศิลป์ 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง
ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีไทย กับนาฏศิลป์ ตำนานและการพัฒนาเพลงนาฏศิลป์สมัยดั้งเดิม หลักเกณฑ์การกำหนดดนตรีและบทเพลงประกอบนาฏศิลป์ อารมณ์ของเพลง การแสดงออกทางอารมณ์ของเพลงและดนตรี ลักษณะของดนตรี การจัดวงและเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงนาฏศิลป์

ในด้านการระบำ รำ ฟ้อน และละคร

ดนตรีที่ใช้ประกอบการละเล่นพื้นเมือง เพลงพื้นเมือง อิทธิพลของลัทธิแห่งความเชื่อที่มีต่อดนตรี นาฏศิลป์ไทย ลักษณะของทำนองเพลงที่ใช้ประกอบนาฏศิลป์ ละคร และการพัฒนา เช่น เพลงละครในสมัยกรุงศรีอยุธยา เพลงหน้าพาทย์ เพลงในชุดการรำโบราณคดี เป็นต้น

ความแตกต่างในด้านจังหวะ ทำนองเพลงและการบรรเลงของเพลงประกอบนาฏศิลป์ ละคร กับเพลงบรรเลงทั่วไป เพลงประกอบนาฏศิลป์ได้แก่ เพลงช้า เพลงไว เพลงเร็ว เพลงโทน เพลงสร้อย ยานี่ เพลงสัญลักษณ์ เช่น เพลงวา เป็นต้น

ดนตรี 525 แนวการสร้างทำนองเพลงไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

วิธีการประดิษฐ์ทำนองเพลงไทย รากฐานของการสร้างทำนอง ทางของเครื่องดนตรี และการบรรเลง การกำหนดจังหวะหน้าทับ การสร้างทำนองเพลงไปตามคุณสมบัติของเพลง เช่น เพลงเถา เพลงใหญ่ เพลงกรอ เป็นต้น

การบรรจุนั้อร์ร้อง ลักษณะของนั้อร์ร้อง การสร้างทำนองบรรเลงให้สัมพันธ์กับทางร้อง การสร้างทางของเพลง ทำนองหลัก และการแปรทำนอง การกำหนดบันไดเสียง คีตลักษณ์ ขนาดของเพลงสั้นยั้ง การสร้างเพลงเดี่ยวตามลักษณะของเครื่องดนตรี เทคนิคการบรรเลง

ดนตรี 441 ดนตรีปฏิบัติไทย 7 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ฝึกหัดการใช้จังหวะตามเครื่องมือต่าง ๆ ที่ผ่านมาแล้ว ฝึกให้รู้จักควบคุมวงดนตรีขึ้นต้นและการรับวงให้ถูกต้อง ฝึกใส่ทำนองเพลง เข้ากับอารมณ์ของบทละคร ฝึกบรรเลง คลอเสียงทำนองร้อง ฝึกหัดการสร้างทำนองเพลงเป็นเพลงเถา ทั้งทำนองร้องและทำนองบรรเลง สำหรับทำนองบรรเลง ให้แยกออกเป็นทำนองหลัก หรือถูกต้องกับทำนองบรรเลง (แปรทำนอง) ด้วยการบันทึกทั้งที่เป็นโน้ตไทยประยุกต์ และโน้ตสากล และสามารถบรรเลงกับขับร้องได้ด้วยตามจังหวะหน้าทับที่กำหนดให้

ฝึกหัดขับร้องเพลงทยอย

ดนตรี 443 การบรรเลงรวมวงดนตรีไทย 2 1 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

การร่วมบรรเลงเพลงที่กำหนดให้ในวงเครื่องสาย มโหรี หรือปี่พาทย์

ดนตรี 453 การสอนขับร้องไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ลักษณะทางสรีรวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเปล่งเสียงและโสตประสาท ตำแหน่งของการวางเสียง ปัญหาการขับร้องของเด็กวัยรุ่น การสอนการหายใจและการควบคุม การเอื้อนและเม้มค

พรายในการขับร้องเพลงไทย การวัดผล

ดนตรี 454 การสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย 2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ปัญหาการสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี การเริ่มปฏิบัติเครื่องดนตรีสำหรับเด็ก การแนะนำ
การจัดชั้นผู้เริ่มฝึก การสอนผู้เริ่มฝึก เทคนิคพื้นฐานของเครื่องสายไทย เครื่องเป่า เครื่องตี และ
เครื่องหนัง การจัดวง การจัดหาอุปกรณ์ การจัดแบบบรรเลงในที่สาธารณะ การวัดผล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1. วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน 8 หน่วยกิต (วิชาบังคับ)

ครุฑ	221	ประวัติการดนตรีไทยและตะวันออก	2(2-0-4)
ครุฑ	212	ประวัติการดนตรีตะวันตก 1	2(2-0-4)
ครุฑ	221	ทฤษฎีโน้ตสากล	2(2-0-4)
ครุฑ	231	การขับร้องประสานเสียง 1	1(1-1-1)
ครุฑ	241	การฝึกหัดชลุ่ย 1	1(1-1-1)

2. วิชาเอก ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 52 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ครุฑ	311	ประวัติการดนตรีตะวันตก 2	2(2-0-4)
ครุฑ	321	ทฤษฎีบันทึกโน้ตเพลงไทย	2(2-0-4)
ครุฑ	322	ทฤษฎีการประสานเสียง 1	2(2-0-4)
ครุฑ	323	ทฤษฎีการประสานเสียง 2	2(2-0-4)
ครุฑ	324	อุโฆษวิทยาทางดนตรี	2(2-0-4)
ครุฑ	325	ทฤษฎีดนตรีปัจจุบันประยุกต์ 1	2(2-0-4)
ครุฑ	331	การขับร้องประสานเสียง 2	1(1-1-1)
ครุฑ	332	การขับร้องประสานเสียง 3	1(1-1-1)
ครุฑ	333	การขับร้องประสานเสียง 4	1(1-1-1)
ครุฑ	334	การขับร้องเพลงไทย 1	1(1-1-1)
ครุฑ	335	การขับร้องเพลงไทย 2	1(1-1-1)
ครุฑ	431	การฝึกหัดชลุ่ย 2	1(1-1-1)
ครุฑ	342	การศึกษากาพย์ปฏิบัตินอกเวลา 1	4(1-3-8)
ครุฑ	343	การศึกษากาพย์ปฏิบัตินอกเวลา 2	4(1-3-8)
ครุฑ	344	การฝึกหัดฆ้องวง 1	1(1-1-1)
ครุฑ	345	การฝึกหัดฆ้องวง 2	1(1-1-1)
ครุฑ	346	การศึกษากาพย์ปฏิบัตินอกเวลา 3	4(1-3-8)
ครุฑ	347	การศึกษากาพย์ปฏิบัตินอกเวลา 4	4(1-3-8)

คุริย	351	หลักการแต่งเพลงไทยวรรณคดีเบื้องต้น	2(2-0-4)
คุริย	352	การประพันธ์เพลงระดับอนุปริญา 1	2(2-0-4)
คุริย	353	การประพันธ์เพลงระดับอนุปริญา 2	2(2-0-4)
คุริย	361	วรรณคดีคนตรีจารีตภาคพายัพ	2(2-0-4)
คุริย	362	วรรณคดีจารีตภาคอีสาน	2(2-0-4)
คุริย	363	วรรณคดีจารีตภาคทักษิณ	2(2-0-4)
คุริย	364	วรรณคดีจารีตภาคกลาง	2(2-0-4)
คุริย	365	วรรณคดีคนตรีที่ใช้ในการละคร 1	2(2-0-4)
คุริย	366	วรรณคดีคนตรีที่ใช้ในการละคร 2	2(2-0-4)
คุริย	421	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ 1	2(2-0-4)
คุริย	422	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ 2	2(2-0-4)
คุริย	432	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์เพลงไทยเบื้องต้น	2(2-0-4)
คุริย	424	ทฤษฎีการสอดทำนอง 1	2(2-0-4)
คุริย	425	ทฤษฎีการสอดทำนอง 2	2(2-0-4)
คุริย	426	ทฤษฎีสำหรับห้องวงดนตรี	4(4-0-8)
คุริย	427	ทฤษฎีสำหรับห้องวงดนตรีไทย	4(4-0-8)
คุริย	441	การฝึกหัดชลุ่ย 3	1(1-1-1)
คุริย	442	การฝึกหัดชลุ่ย 4	1(1-1-1)
คุริย	443	การฝึกหัดฆ้องวง 3	1(1-1-1)
คุริย	444	การฝึกหัดฆ้องวง 4	1(1-1-1)
คุริย	445	การศึกษามาตรปฏิบัตินอกเวลา 5	4(1-8-3)
คุริย	446	การศึกษามาตรปฏิบัตินอกเวลา 6	4(1-3-8)
คุริย	447	การศึกษามาตรปฏิบัตินอกเวลา 7	4(1-3-8)
คุริย	448	การศึกษามาตรปฏิบัตินอกเวลา 8	4(1-3-8)
คุริย	451	การประพันธ์เพลงระดับปริญา 1	2(2-0-4)
คุริย	452	การประพันธ์เพลงระดับปริญา 2	2(2-0-4)
คุริย	461	วรรณคดีเกี่ยวกับโขน 1	2(2-0-4)

คุรีย	462	วรรณคดีเกี่ยวกับโขน 2	2(2-0-4)
คุรีย	463	กัมภีร์ภาษาต่าง ๆ ที่พบในวรรณคดีดนตรีทางศาสนา	2(2-0-4)
คุรีย	464	ดนตรีที่ใช้ประกอบในศาสนาของไทย	2(2-0-4)
คุรีย	471	การจัดการวงดนตรี	2พ2-0-4)
คุรีย	381	นาฏศิลป์ 1	1(1-1-1)
คุรีย	382	นาฏศิลป์ 2	1(1-1-1)
คุรีย	383	นาฏศิลป์ 3	1(1-1-1)
คุรียศึกษา	342	การสอนดนตรีชั้นประถม	2(2-0-4)
คุรียศึกษา	342	การสอนดนตรีในชั้นมัธยม	2(2-0-4)
คุรียศึกษา	443	การสอนท่วงทำนองประวัตินคร	1(1-1-1)
คุรียศึกษา	444	การสอนเป็นกลุ่มและผสมวง	2(2-0-4)
คุรียศึกษา	445	การสอนเฉพาะเครื่องดนตรีเอก	2(2-0-4)

รายละเอียดของวิชาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

คุรีย 211 ประวัติการดนตรีไทยและตะวันออก 2 (2-0-4)

Mus 211 Thai & Oriental Music History 01021211

ว่าด้วยประวัติการดนตรีไทยก่อนสมัยอพยพ ลักษณะเครื่องดนตรี เสียงเพลงที่ใช้ ลักษณะการผสมวง เปรียบเทียบเครื่องดนตรีไทยกับประเทศใกล้เคียง เปรียบเทียบลักษณะเสียงดนตรีไทยกับประเทศใกล้เคียงตามหลักคุรียวิทยา (Musicology) เพื่อสืบหาที่มา ประวัติการดนตรีไทยก่อนสมัยสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยศรีอยุธยา สมัยรัตนโกสินทร์ และพัฒนาการทางดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์ สเกลเสียง เครื่องดนตรีที่ใช้ ลักษณะบทเพลง และการผสมวงของประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง

คุรีย 321 ทฤษฎีบันทึกโน้ตเพลงไทย 2 (2-0-4)

Mus 321 Thai Music Notations 01021321

ศึกษาวิธีการบันทึกโน้ตเพลงไทยแบบต่าง ๆ ลงเป็นโน้ตสากล กำหนดเทคนิคการบรรเลง และการบันทึกแบบรวมเครื่อง

วรรณคดีชั้นต้นจนชำนาญ และผ่านการสอบโดยสมบูรณ์

ดุริย 343 การศึกษามากปฏิบัตินอกเวลา 2 4 (1-3-8)

Mus 343 Practicum II 01021343

ฝึกเครื่องดนตรีที่เลือกเป็นเอกที่ทางมหาวิทยาลัยแนะนำหรือรับรอง ต่อจากดุริย 342 ในเพลงครุหรือเพลงวรรณคดีในระดับที่สูงจนชำนาญ และผ่านการสอบโดยสมบูรณ์

ดุริย 344 การฝึกหัดฆ้องวง 1 1 (1-1-1)

Mus 344 Gong Ensemble I 01021344

ฝึกหัดเพลงครุง่าย ๆ จนชำนาญและเข้าใจวิธีการใช้ลูกฆ้องเป็นอย่างดี

ดุริย 345 การฝึกหัดฆ้องวง 2 1 (1-1-1)

Mus 345 Gong Ensemble II 01021345

ฝึกหัดเพลงครุยากขึ้น ต่อจากดุริย 344

ดุริย 346 การศึกษามากปฏิบัตินอกเวลา 3 4 (1-3-8)

Mus 346 Practicum III 01021346

ศึกษามากปฏิบัติในทางเครื่องมือที่เลือกเป็นเอก ต่อจากดุริย 343 ในบทเพลงที่กำหนดให้

ดุริย 347 การศึกษามากปฏิบัตินอกเวลา 4 4 (1-3-8)

Mus 347 Practicum IV 01021347

ต่อเนื่องจากดุริย 346

ดุริย 351 หลักการแต่งเพลงไทยวรรณคดีเบื้องต้น 2 (2-0-4)

Mus 351 Thai Classical Music Composition 01021351

ว่าด้วยการสร้างประโยคเพลง การเชื่อมต่อระหว่างประโยคเพลง การยืดขยายเพลงสองชั้น สามชั้น

ดุริย 352 การประพันธ์เพลงระดับอนุปริญญา 1 2 (2-0-4)

Mus 352 Composition for an Associate Degree I 01021352

ว่าด้วยการประพันธ์เพลงง่าย ๆ ชั้นต้น

- คุริย 353 การประพันธ์เพลงระคนอนุปริญา 2 2 (2-0-4)
 Mus 353 Composition for an Associate Degree II 01021353
 ว่าด้วยการประพันธ์เพลงที่ซับซ้อนขึ้นกว่า คุริย 352
- คุริย 361 วรรณคดีดนตรีจารีตภาคพายัพ 2 (2-0-4)
 Mus 361 Northern Thai Chassical Music Literature 01031361
 ว่าด้วยเครื่องดนตรีที่ใช้ การผสมวงดนตรี บทเพลงที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ บทกลอนที่ใช้
 ขั้วร้องประกอบกับดนตรี การเล่นพื้นเมืองที่อาศัยดนตรีเป็นส่วนประกอบเพื่อให้ความคิดอ่านที่จะ
 สร้างสรรค์และอนุรักษ์สืบไป
- คุริย 362 วรรณคดีดนตรีจารีตภาคอีสาน 2 (2-0-4)
 Mus 493 North-Eastern Thai Classical Music Literature 01021362
 ว่าด้วยเครื่องดนตรีที่ใช้ การผสมวงดนตรี บทเพลงที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ บทกลอนที่ใช้
 ขั้วร้องประกอบกับดนตรี การเล่นพื้นเมืองที่อาศัยดนตรีเป็นส่วนประกอบเพื่อให้ความคิดอ่านที่จะสร้าง
 สร้างสรรค์และอนุรักษ์สืบไป
- คุริย 363 วรรณคดีดนตรีจารีตภาคทักษิณ 2 (2-0-4)
 Mus 363 Southern Thai Classical Music Literature 01021363
 ว่าด้วยเครื่องดนตรีที่ใช้ การผสมวงดนตรี บทเพลงที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ บทกลอนที่ใช้
 ขั้วร้องประกอบกับดนตรี การเล่นพื้นเมืองที่อาศัยดนตรีเป็นส่วนประกอบเพื่อให้ความคิดอ่านที่จะสร้าง
 สร้างสรรค์และอนุรักษ์สืบไป
- คุริย 364 วรรณคดีดนตรีจารีตภาคกลาง 2 (2-0-4)
 Mus 364 Central Thai Classical Music Literature 01021364
 ว่าด้วยการเล่นพื้นเมืองที่มีลักษณะเกี่ยวโยงกับการดนตรีและบทเพลงที่ใช้ เครื่องดนตรีที่
 ใช้ การผสมวงควบคู่กับการเล่นพื้นเมือง บทกลอนที่ใช้ขั้วร้องประกอบดนตรี การใช้บทเพลงใน
 โอกาสต่าง ๆ เพื่อการสร้างสรรค์และอนุรักษ์

- คุรีย 365 วรรณคดีดนตรีที่ใช้ในการละคร 1 2 (2-0-4)
 Mus 365 Music Literature in Classical Drama I 01021365
 ว่าด้วยบทเพลงร้องรับที่ใช้ประกอบการแสดงละครเกี่ยวกับการรบ การแสดงความรัก
 การแสดงความโกรธ คีใจ เสียใจ และอารมณ์อื่น ๆ ในละครประเภทต่าง ๆ
- คุรีย 366 วรรณคดีดนตรีที่ใช้ในการละคร 2 2 (2-0-4)
 Mus 366 Music Literature in Classical Drama II 01021366
 ว่าด้วยเพลงหน้าพาทย์ธรรมคาที่ใช้ประกอบการแสดงละคร และเพลงร้องรับที่สูงขึ้นไปกว่า
 ในคุรีย 365
- คุรีย 381 นาฏศิลป์ 1 1 (1-1-1)
 Mus 381 Thai Dancing I 01021381
 ว่าด้วยท่ารำเบื้องต้น ท่ารำมาตรฐาน การพ้องพ้องเมืองบางอย่าง
- คุรีย 382 นาฏศิลป์ 2 1 (1-1-1)
 Mus 382 Thai Dancing II 01021382
 ว่าด้วยท่ารำที่สูงกว่าใน คุรีย 381 และการประดิษฐ์ท่ารำประกอบบทร้อง
- คุรีย 383 นาฏศิลป์ 3 1 (1-1-1)
 Mus 383 Thai Dancing III 01021383
 ว่าด้วยท่ารำกับหน้าพาทย์ชั้นสูง และการประดิษฐ์ท่ารำให้สืบเนื่องกับวัฒนธรรมไทย
- คุรีย 423 คีตลักษณ์และการวิเคราะห์เพลงไทยเบื้องต้น 2 (2-0-4)
 Mus 423 Form and Analysis in Thai Music 01021423
 ว่าด้วยแบบแผนโครงสร้างของบทเพลงไทย วรรณคดีประเภทต่าง ๆ ลักษณะประโยคการ
 ร้อง รับ ล้อ หน้าทับต่าง ๆ
- คุรีย 427 ทฤษฎีสำหรับห้วงดนตรีไทย 4 (4-0-8)
 Mus 427 Thai Instrumentation 01021427
 ว่าด้วยการศึกษาคุณสมบัติทางเสียง เทคนิคการใช้ช่วงความกว้างของเสียงของเครื่อง
 ดนตรีไทยทุกชนิดในวงอย่างละเอียด การเขียนโน้ตสำหรับห้วง และแยกสำหรับเครื่องดนตรีแต่ละ

ชนิด

ดุริย 443 การฝึกหัดฆ้องวง 3 Mus 443 Gong Ensemble III ฝึกหัดเพลงครุฑที่ยากขึ้นกว่าดุริย 345 และบันทึกเป็นโน้ตสากล	1 (1-1-1) 01021443
ดุริย 444 การฝึกหัดฆ้องวง 4 Mus 444 Gong Ensemble IV ฝึกหัดเพลงครุฑที่ยากขึ้นกว่าดุริย 443 และบันทึกเป็นโน้ตสากล	1 (1-1-1) 01021444
ดุริย 445 การศึกษากาคนปฏิบัตินอกเวลา 5 Mus 445 Practicum V ศึกษาและฝึกหัดบทเพลงวรรณคดี	4 (1-3-8) 01021445
ดุริย 446 การศึกษากาคนปฏิบัตินอกเวลา 6 Mus 446 Practicum VI ศึกษาและปฏิบัติในบทเพลงวรรณคดี ต่อจากดุริย 445	4 (1-3-8) 01021446
ดุริย 447 การศึกษากาคนปฏิบัตินอกเวลา 7 Mus 447 Practicum VII ศึกษาและปฏิบัติในบทเพลงวรรณคดี ต่อจากดุริย 446	4 (1-3-8) 01021447
ดุริย 448 การศึกษากาคนปฏิบัตินอกเวลา 8 Mus 448 Practicum VIII ศึกษาและปฏิบัติในบทเพลงวรรณคดี ต่อจากดุริย 447	4 (1-3-8) 01021448
ดุริย 461 วรรณคดีคนตรีเกี่ยวกับโขน 1 Mus 461 Music Litcraturc in Khone I ว่าด้วยบทเพลงร้องรับที่ใช้ประกอบการแสดงโขน การพากย์โขนแบบต่าง ๆ เพลงหน้าพาทย์ธรรมคาที่ใช้ประกอบการแสดงโขน	2 (2-0-4) 01021461

- คุรีย 462 วรรณคดีดนตรีเกี่ยวกับโขน 2 2 (2-0-4)
 Mus 462 Music Literature in Khone II 01021462
 ว่าด้วยเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง ที่ใช้ประกอบกับกิริยาของตัวโขนชั้นสูงศักดิ์
- คุรีย 464 ดนตรีที่ใช้ประกอบในศาสนาไทย 2 (2-0-4)
 Mus 464 Religious Music in Thai Ceremony 01021464
 ว่าด้วยดนตรีที่ใช้ในการรับเมื่อจบพระปริตร จบพระธรรมเทศนา และดนตรีที่ใช้ในพิธีการ
 ต่าง ๆ ของไทย
- คุรีย 471 การจัดการวงดนตรี 2 (2-0-4)
 Mus 471 Ensemble & Band Management 01021471
 ว่าด้วยการจัดการผสมวงประเภทต่าง ๆ ทั้งไทยและสากล การซ่อมเครื่องดนตรี การจั
 ทาหรือสร้างเครื่องดนตรี โน้ต การรักษาวัดดุต่าง ๆ ทางดนตรี การดำเนินการต่าง ๆ ทางดนตรี
- คุรียศึกษา 341 การสอนดนตรีชั้นประถม 2 (2-0-4)
 Mus Ed 341 Elementary School Music Teaching 01022341
 ว่าด้วยการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรดนตรีในชั้นประถมของกระทรวงศึกษาธิการ และ
 ตามมาตรฐานนานาชาติ
- คุรียศึกษา 342 การสอนดนตรีชั้นมัธยม 2 (2-0-4)
 Mus Ed 342 Secondary School Music Teaching 01022342
 ว่าด้วยการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรดนตรีในชั้นมัธยมของกระทรวงศึกษาธิการ และตาม
 มาตรฐานนานาชาติ
- คุรียศึกษา 442 การสอนทฤษฎีดนตรีในโรงเรียน 1 (1-1-1)
 Mus Ed 442 School Music Theory Teaching 01022442
 ว่าด้วยวิธีการสอนสำหรับผู้เรียน หนักไปทางทฤษฎีและประวัติการดนตรีเพื่อสอนในระดับ
 โรงเรียน
- คุรียศึกษา 443 การสอนหมวดประวัติดนตรี 2 (2-0-4)
 Mus Ed 443 Teaching of Music History 01022443

การสอนประวัตินครไทยและตะวันตกและความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ เช่น ศิลปะ และสังคมศาสตร์ การจัดเนื้อหาวิชาเพื่อสอนในโรงเรียนระดับต่าง ๆ ตลอดจนการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ดุริยศึกษา 444 การสอนเป็นกลุ่มและผสมวง 2 (2-0-4)

Mus 444 Ensemble & Class Music Teaching 01022444

ว่าด้วยวิธีการสอน การดำเนินการ การอำนวยความสะดวกการสอนเป็นกลุ่มสายดนตรีไทยหรือดนตรีสากล

ดุริยศึกษา 445 การสอนเฉพาะเครื่องดนตรีเอก 2 (2-0-4)

Mus Ed 445 Teaching of Major Instruments 01022445

การรู้จักสอนเครื่องดนตรีเอกหรือการขับร้องโดยเฉพาะการรู้จักพิจารณาลักษณะของเครื่องดนตรี การรู้จักสอนเกี่ยวกับเทคนิคในการเล่นหรือร้อง การรู้จักเลือกบทเพลง สำหรับการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน และให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การรู้จักคัดเลือกผู้เรียนที่เหมาะสมกับเครื่องดนตรีและเสียงร้อง

ดุริย 334 การขับร้องเพลงไทย 1 1 (1-1-1)

Mus 334 Thai Classical Singing I 01021334

ว่าด้วยหลักการขับร้อง การขับร้องเพลงเถา เพลงตับ การร้องประกอบการแสดงละครแบบธรรมดา การขับร้องเสภา

ดุริย 335 การขับร้องเพลงไทย 2 1 (1-1-1)

Mus 335 Thai Classical Singing II 01021335

ว่าด้วยการขับร้องเพลงประเภทเพลงใหญ่และการขับร้องประกอบการแสดงโขนละครอย่างยาก

ดุริย 342 การศึกษาภาคปฏิบัตินอกเวลา 1 4 (1-3-8)

Mus 342 Practicum I 01021342

ฝึกเครื่องดนตรีที่เลือกเป็นเอกที่ทางมหาวิทยาลัยแนะนำหรือรับรอง ในเพลงกรูหรือเพลง

รายวิชา หลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิชาเฉพาะจำนวน 50 หน่วยกิต เรียนวิชาบังคับ 27 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

431 111	ทฤษฎีดนตรีสากล 1	2(2-0-4)
431 112	ทักษะดนตรี 1	2(1-2-3)
431 113	ทักษะดนตรี 2	2(1-2-3)
431 114	การอ่านออกเสียงโน้ตและพัฒนาโสตประสาท	1(0-2-1)
431 115	การขับร้องประสานเสียง 1	1(0-2-1)
431 116	ทฤษฎีดนตรีสากล 2	2(2-0-4)
431 120	การขับร้องเพลงไทย 1	(10-2-1)
431 211	ทักษะดนตรี 3	2(1-2-3)
431 212	ทักษะดนตรี 4	2(1-2-3)
431 217	การบรรเลงหมู้ 1	1(0-2-1)
431 219	วรรณคดีดนตรีตะวันตก 1	2(2-0-4)
431 221	วรรณคดีดนตรีไทย 1	2(2-0-4)
431 222	การเรียนเครื่องสาย 1	1(0-1-2)
431 223	การเรียนเครื่องเป่า บังคับ 2 ใน 3	1(0-2-1)
431 224	การเรียนเครื่องตี 1	1(0-2-1)
431 225	ทฤษฎีดนตรีไทย 1	2(2-0-4)
431 235	การเห็นร่ำทำจังหวะ	1(0-2-1)
431 305	ทักษะดนตรี 5	2(1-2-3)

วิชาเลือก 23 หน่วยกิต

431 402	หลักวิชาแกนอนและฟู้ค 1	2(2-0-4)
431 403	หลักวิชาแกนอนและฟู้ค 2	2(2-0-4)
431 404	การขับร้องประสานเสียง 6	1(0-2-1)
431 405	การขับร้องประสานเสียง 6	

431 117	การเรียนคีย์บอร์ด (บังคับสำหรับผู้ ไม่ได้เรียนทักษะเปียโน)	1(0-2-1)
431 118	การอ่านออกเสียงโน้ตและพัฒนาโสตประสาท1	1(0-2-1)
431 119	การขับร้องประสานเสียง 2	1(0-2-1)
431 121	การเป่ารีคอร์เดอร์ 1 (บังคับสำหรับผู้ไม่ได้เรียนทักษะเครื่องเป่า)	1(0-2-1)
431 122	การเป่ารีคอร์คเคอร์ 2	1(0-2-1)
431 209	ดนตรีและการละเล่นพื้นเมืองไทย	2(1-2-3)
431 214	การขับร้องเพลงไทย 2	1(0-2-1)
431 215	การขับร้องประสานเสียง 3	1(0-2-1)
431 216	การเรียนเครื่องหนังและเครื่องกำกับจังหวะ1	1(0-2-1)
431 218	การบรรเลงหมู่ 2	1(0-2-1)
431 220	วรรณคดีคนตรีตะวันตก 2	2(2-0-4)
431 222	การเรียนเครื่องสาย 1	1(0-2-1)
431 223	การเรียนเครื่องเป่า 1	1(0-2-1)
431 224	การเรียนเครื่องตี 1	1(0-2-1)
431 226	การขับร้องประสานเสียง 4	1(0-2-1)
431 227	การเรียนคีย์บอร์ด 2	1(0-2-1)
431 228	การเรียนนาฏศิลป์ 1	1(0-2-1)
431 229	การเรียนนาฏศิลป์ 2	1(0-2-1)
431 230	ทฤษฎีดนตรีไทย 2	2(2-0-4)
431 231	ทฤษฎีการประสานเสียงสากล 1	2(2-0-4)
431 232	ทฤษฎีการประสานเสียงสากล 2	2(2-0-4)
431 233	การอ่านออกเสียงโน้ตและพัฒนาโสตประสาท3	1(1-0-2)
431 234	การอ่านออกเสียงโน้ตและพัฒนาโสตประสาท4	1(1-0-2)
431 236	การเป่ารีคอร์คเคอร์ 3	1(0-2-1)

431 237	การเป่ารีคอร์เดอร์ 4	1(0-2-1)
431 304	ประวัติการดนตรีตะวันตก 1	2(2-0-4)
431 306	ทักษะดนตรี 6	2(1-2-3)
431 307	การบรรเลงหมู้ 3	1(0-2-1)
431 308	การบรรเลงหมู้ 4	1(0-2-1)
431 309	การอ่านวทยเพลงชั้นนำ	2(2-0-4)
431 310	ประวัติการดนตรีตะวันตก 2	2(2-0-4)
431 311	การสอดทำนองเพลง	2(2-0-4)
431 312	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์	2(2-0-4)
431 313	การแยกเสียงสำหรับวงดนตรี	2(2-0-4)
431 314	การเรียนนาฏศิลป์ 3	1(0-2-1)
431 315	การเรียนนาฏศิลป์ 4	1(0-2-1)
431 316	ดนตรีเปรียบเทียบ	2(2-0-4)
431 317	ดนตรีคีตนิพนธ์	2(2-0-4)
431 318	การอ่านวทยเพลงในวงดนตรี	2(2-0-4)
431 319	ประวัติการดนตรีตะวันออก	2(2-0-4)
431 322	วรรณคดีดนตรีไทย 2	2(2-0-4)
431 323	หลักการแต่งเพลงไทย	2(2-0-4)
431 324	การผสมวงดนตรีไทย	2(2-0-4)
431 325	การควบคุมและอ่านวทยเพลงไทย	2(2-0-4)
431 326	การเรียนเครื่องสาย 2	1(0-2-1)
431 327	การเรียนเครื่องเป่า 2	1(0-2-1)
431 328	การเรียนเครื่องตี 2	1(0-2-1)
431 329	การเรียนเครื่องหนังและเครื่องกำกับจังหวะ 2	1(0-2-1)
431 391	ทฤษฎีการประสานเสียงสากล 3	2(2-0-4)
431 392	ทฤษฎีการประสานเสียงสากล 4	2(2-0-4)
431 401	อุโฆษวิทยาทางดนตรี	2(2-0-4)

รายละเอียดวิชาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

- 431 112 ทักษะดนตรี 1 2 (1-2-3)
 การศึกษาและฝึกฝนการเล่นเครื่องดนตรีเอกหรือรองที่ถนัดกับครูผู้สอน โดยการรับรองจากหัวหน้าวิชาเอกดนตรี ผู้เรียนจะต้องขออนุมัติเข้าสอบภาคปฏิบัติจากหัวหน้าวิชาเอกดนตรีและครูผู้สอนสำหรับเครื่องดนตรีที่ถนัด
- 431 113 ทักษะดนตรี 2 2 (1-2-3)
 การศึกษาและฝึกฝนการเล่นเครื่องดนตรีเอกหรือรองที่ถนัดกับครูผู้สอน (ต่อจากทักษะดนตรี 1) โดยการรับรองจากหัวหน้าวิชาเอกดนตรี ผู้เรียนจะต้องสอบผ่านทักษะดนตรี 1 หรือได้รับอนุมัติให้เรียนทักษะดนตรี 2 จากหัวหน้าวิชาเอกดนตรี และครูผู้สอน
- 431 120 การขับร้องเพลงไทย 1 1 (0-2-1)
 การฝึกให้ผู้เรียนสามารถขับร้องเพลงไทยเดิมเบื้องต้น และให้ทราบประเภทต่าง ๆ ของเพลงไทยเดิม รวมทั้งความเป็นมา
- 431 209 ดนตรีและการละเล่นพื้นเมืองไทย 2 (1-2-3)
 การศึกษาเรื่องดนตรีพื้นเมือง และการละเล่นพื้นเมืองของภาคต่าง ๆ ให้มีการปฏิบัติประกอบ และรู้จักคิดประดิษฐ์เครื่องดนตรีอย่างง่าย ๆ ตามสภาพพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่น เพื่อสามารถนำไปใช้ประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม
- 431 211 ทักษะดนตรี 3 2 (1-2-3)
 วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน: 431 113
 การศึกษาและฝึกฝนการเล่นเครื่องดนตรีเอกหรือรองที่ถนัดกับอาจารย์ผู้สอน
- 431 212 ทักษะดนตรี 4 2 (1-2-3)
 วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน: 431 211
 การศึกษาและฝึกฝนการเล่นเครื่องดนตรีเอกหรือรองที่ถนัดกับอาจารย์ผู้สอน

- 431 214 การขับร้องเพลงไทย 2 1 (0-2-1)
การฝึกให้ผู้เรียนสามารถขับร้องเพลงไทยเดิมในระคับยาก รวมทั้งเพลงไทยที่วิวัฒนาการมาจนถึงปัจจุบัน
- 431 216 การเรียนเครื่องหนังและเครื่องกำกับจังหวะ 1 (0-2-1)
การศึกษาหน้าทับประเภทต่าง ๆ และมีการปฏิบัติประกอบเพื่อสามารถควบคุมจังหวะของเพลงประเภทต่าง ๆ ได้
- 431 217 การบรรเลงหมู้ 1 1 (0-2-1)
การฝึกหัดทักษะการเล่นดนตรีไทยหรือสากลเป็นหมู้ตามความสามารถของแต่ละระดับ
- 431 218 การบรรเลงหมู้ 2 1 (0-2-1)
การฝึกหัดทักษะการเล่นดนตรีเป็นหมู้ต่อจาก 431 217
- 431-221 วรรณคดีดนตรีไทย 1 2 (2-0-4)
การศึกษาและฟังคีตนิพนธ์ของคีตกวีเอกของไทยในสมัยต่าง ๆ เน้นผลงานในยุคกรุงรัตนโกสินทร์
- 431 222 การเรียนเครื่องสาย 1 1 (0-2-1)
ความรู้ทั่วไปด้านเครื่องสายตะวันตกหรือเครื่องสายทั่วไป การฝึกฝนกับเครื่องดนตรีจำพวกเครื่องสายอย่างน้อย 1 ชิ้น
- 431 223 การเรียนเครื่องเป่า 1 1(0-2-1)
ความรู้ทั่วไปด้านเครื่องเป่า ซึ่งอาจเป็นเครื่องเป่าตะวันตก เช่นเครื่องลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง หรือเครื่องเป่าไทย เช่น ซลุ่ย ปี่ต่าง ๆ
- 431 224 การเรียนเครื่องตี 1 1 (0-2-1)
ความรู้ทั่วไปด้านเครื่องตีและเครื่องกำกับจังหวะอาจเป็นเครื่องดนตรีตะวันตก เช่น กลองต่าง ๆ ระนาดฝรั่ง ฉาบหรือเครื่องดนตรีไทย เช่น ระนาด ซ้อง ฉิ่ง ฉาบ กรับ โหม่ง การฝึกฝนกับเครื่องดนตรีจำพวกเครื่องตีอย่างน้อย 2 ชิ้น

- 431 225 ทฤษฎีดนตรีไทย 1 2 (0-2-1)
 การศึกษาทางด้านทฤษฎีดนตรีไทย ว่าด้วยมาตราเสียงของไทย ระดับเสียงดนตรีไทย
 การดำเนินทำนองของเพลงไทย หน้าทับเพลงไทย อัตราร้องเพลงไทยและลักษณะของเพลงไทย
- 431 228 การเรียนนาฏศิลป์ 1 1 (0-2-1)
 การฝึกทักษะการร้องเพลงแบบไทยเดิมตั้งแต่ขั้นต้น
- 431 229 การเรียนนาฏศิลป์ 2 1 (0-2-1)
 การฝึกทักษะการร้องรำทำเพลงแบบไทยเดิมขั้นต่อจาก 431 228
- 431 230 ทฤษฎีดนตรีไทย 2 2 (2-0-4)
 การศึกษาทางด้านทฤษฎีดนตรีไทย ว่าด้วยแบบแผนของเพลงไทย การแบ่งวรรคตอนของ
 เพลง หลักการแต่งเพลงไทย การขยายเพลงอัตราร้อง 2 ชั้นเป็น 3 ชั้น และการลดอัตราร้อง 2 ชั้นเป็นชั้น
 เดียว
- 431 305 ทักษะดนตรี 5 2 (1-2-3)
 การศึกษาและฝึกฝนการเล่นเครื่องดนตรีเอกหรือรองที่ถนัดกับครูผู้สอน (ต่อจากทักษะดนตรี
 4) ผู้เรียนจะต้องสอบผ่านทักษะดนตรี 4 หรือได้รับอนุมัติให้เรียนทักษะดนตรี 5 จากหัวหน้าวิชา
 เอกดนตรีและผู้สอน
- 431 306 ทักษะดนตรี 6 2 (1-2-3)
 การศึกษาและฝึกฝนการเล่นเครื่องดนตรีเอกหรือรองที่ถนัดกับครูผู้สอน (ต่อจากทักษะดนตรี
 5) ผู้เรียนจะต้องสอบผ่านทักษะดนตรี 5 หรือได้รับอนุมัติให้เรียนทักษะดนตรี 6 จากหัวหน้าวิชาเอก
 ดนตรีและผู้สอน
- 431 307 การบรรเลงหมู้ 3 1 (0-2-1)
 การฝึกหัดด้านทักษะเกี่ยวกับการเล่นดนตรีเป็นหมู่ในระดับต่อจากการบรรเลงหมู้
- 431 308 การบรรเลงหมู้ 4 1 (0-2-1)
 การฝึกหัดด้านทักษะเกี่ยวกับการเล่นดนตรีเป็นหมู่ในระดับต่อจากการบรรเลงหมู้ 3

- 431 314 การเรียนนาฏศิลป์ 3 1 (0-2-1)
การฝึกหัดด้านทักษะในการร้องรำทำเพลงแบบไทยเดิมต่อจากการเรียนนาฏศิลป์ 2
- 431 315 การเรียนนาฏศิลป์ 4 1 (0-2-1)
การฝึกหัดด้านทักษะในการร้องรำทำเพลงแบบไทยเดิมต่อจากการเรียนนาฏศิลป์ 3
- 431 316 คนตรีเปรียบเทียบ 2 (2-0-4)
การศึกษาและเปรียบเทียบถึงลักษณะของเพลงยุคสมัยเครื่องดนตรี การวิเคราะห์ความแตกต่างของฉันทลักษณ์ และแบบแผนของคนตรีไทย ตะวันออกและตะวันตก มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้และความสามารถเปรียบเทียบคนตรีของตนเองกับของประเทศอื่น ๆ ในความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน
- 431 319 ประวัติการคนตรีตะวันออก 2 (2-0-4)
การศึกษาประวัติความเป็นมาของคนตรีชาติต่าง ๆ ของแถบตะวันออก
- 431 320 การวัดและประเมินผลการเรียนคนตรี 2 (2-0-4)
การศึกษาความสำคัญและประโยชน์ ของการวัดและประเมินผลทางการเรียน โดยเฉพาะการเรียนคนตรี ลักษณะเครื่องมือวัดผลการเรียนคนตรีที่ดี หลักเกณฑ์และการปฏิบัติเบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลและความถนัดทางคนตรี การใช้แบบสอบสัมฤทธิ์ผลและความถนัดทางคนตรี การประเมินสัมฤทธิ์ผลและความถนัดทางคนตรี
- 431 322 วรรณคดีคนตรีไทย 2 2 (2-0-4)
การศึกษาประวัติความเป็นมาของเครื่องดนตรีไทยเดิมรวมทั้งวิวัฒนาการของเครื่องดนตรีชั้นสูง
- 431 323 หลักการแต่งเพลงไทย 2 (2-0-4)
การศึกษาค้นทฤษฎีและปฏิบัติในการแต่งเพลงไทย การศึกษาเทคนิคของการเล่นเครื่องดนตรีไทยชนิดต่าง ๆ เพื่อนำไปประกอบวิธีการแต่งเพลงศึกษาถึงการ เล่น ทางหวาน ทางเก็บ ทางโอดพัน ทางกรอ ทางเก็บขี้ ทางร้ว ทางเดี่ยว และฝึกหัดการแต่งเพลงไทยสำหรับร้องและรับ และขยายอัตราสองชั้นเป็นชั้นเดียวหรือสามชั้น

- 431 324 การผสมวงดนตรีไทย 2 (2-0-4)
 การศึกษาประเภทวงดนตรีในสมัยต่าง ๆ การประสมเครื่องมือศึกษาด้านทฤษฎีและประวัติ
 ของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดอย่างละเอียด และฝึกหัดด้านปฏิบัติการเล่นและศึกษาถึงกลเม็ดในการเล่น
 เครื่องดนตรีไทยชนิดต่าง ๆ
- 431 325 การควบคุมและอ่านวงเพลงไทย 2 (2-0-4)
 การศึกษาเทคนิคการเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเล่นเครื่องกำกับจังหวะ
 ได้ เป็นอย่างดีและมีความรู้ในด้านทฤษฎีของดนตรีไทย มีความสามารถในการควบคุมและเป็นหัวหน้า
 วงในการนำเพลงมีความสามารถในการเล่นเครื่องดนตรีไทยจำพวกค้ำเงินทำนองได้อย่างน้อย 1 ชิ้น
- 431 326 การเรียนเครื่องสาย 2 2 (0-2-1)
 ความรู้ทั่วไปด้านเครื่องสาย ซึ่งอาจเป็นเครื่องสายฝรั่งหรือเครื่องสายทั่วไปและมีทักษะ
 ในการปฏิบัติและฝึกฝนกับเครื่องดนตรีจำพวกเครื่องสายอย่างน้อย 1 ชิ้น ซึ่งมีระดับต่อจากเครื่องสาย
 1
- 431 327 การเรียนเครื่องเป่า 2 1 (0-2-1)
 ความรู้ทั่วไปด้านเครื่องเป่าซึ่งอาจเป็นเครื่องเป่าของตะวันตก เช่น เครื่องลมไม้ เครื่อง
 เป่าทองเหลือง หรือเครื่องเป่าของไทย เช่น ขลุ่ย ปี่ต่าง ๆ ซึ่งมีระดับต่อจากเครื่องเป่า 1
- 431 328 การเรียนเครื่องตี 2 1 (0-2-1)
 การศึกษาวิธีการเล่นเครื่องดนตรี เครื่องตี เช่น ระนาด ซ้องวงให้สามารถเล่นได้
 ร่วมวงได้ ในระดับพื้นฐานเบื้องต้น
- 431 329 การเรียนเครื่องหนังและเครื่องกำกับจังหวะ 2 1 (0-2-1)
 การศึกษาหน้าทับประเภทต่าง ๆ ต่อจาก 481-216 การปฏิบัติประกอบเพื่อสามารถควบคุม
 จังหวะของเพลงประเภทต่าง ๆ ได้
- 431 381 พฤศจิกายนการสอนดนตรี 3 (2-2-5)
 การศึกษาถึงเทคนิคและวิธีการสอนดนตรีที่จะมีประโยชน์ในการนำไปใช้สอนนักเรียนใน
 ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

- 431 382 การสอนเครื่องดนตรี 2 (2-0-4)
 วิธีการสอนการเล่นเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ในโรงเรียนตามความเหมาะสมของเด็ก
 ในการเล่นเครื่องดนตรี วิธีสอนการผลัดเสียงจากเครื่องมือประเภทต่าง ๆ รวมทั้งการเลือกตำรา
 แบบฝึกหัดตามระดับต่าง ๆ
- 431 383 การสอนขับร้องหมู่ 2 (2-0-4)
 วิธีการสอนขับร้องหมู่ การจัดระดับเสียงของนักเรียน วิธีการร้องเพลงรวมทั้งการฝึกเสียง
 ต่าง ๆ การสรรหาบทเพลงที่เหมาะสมต่อระดับของเด็กในวัยต่าง ๆ
- 431 384 พื้นฐานดนตรีและนาฏศิลป์สำหรับเด็ก 2 (2-0-4)
 การศึกษาทฤษฎีและวิธีพื้นฐานทักษะทางดนตรีและนาฏศิลป์สำหรับเด็กในชั้นอนุบาลและ
 ประถมศึกษา ก่อนที่ฝึกให้เกิดทักษะทางดนตรีและนาฏศิลป์ตามแบบฉบับเดิม ต้องให้เด็กมีความรู้และ
 ความเข้าใจอีกทั้งฝึกทักษะเบื้องต้นเสียก่อน เน้นหนักทางความคิดสร้างสรรค์และความคิดรวบยอดเป็น
 สำคัญ
- 431 385 กิจกรรมดนตรีสำหรับครู 2(2-0-4)
 การศึกษาให้เกิดความรู้พื้นฐานทางดนตรีสำหรับครู ให้รู้จักทำนอง จังหวะการใส่เนื้อร้อง
 ให้เข้ากับทำนอง การใช้เครื่องมือทางดนตรีให้เหมาะกับวัยของเด็กและสภาพชั้นเรียน การศึกษา
 กิจกรรมเข้าจังหวะ เพื่อนำไปจัดกิจกรรมสำหรับเด็กนักเรียนและนำความรู้ทางดนตรีไปใช้ในการ
 สอน
- 432 386 ดนตรีและเพลงสำหรับเด็กเล็ก 2 (2-0-4)
 วัตถุประสงค์ขอบข่ายและความสำคัญของการสอนดนตรีสำหรับเด็ก ลักษณะ เนื้อร้อง และ
 ทำนองเพลงสำหรับเด็ก การเลือกเพลงเพื่อประกอบการสอน ชนิดของเครื่องดนตรีที่ควรรู้จัก การสัง
 เกตจังหวะจากเพลงที่ได้ฟัง การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
 ของแต่ละบุคคล

รายวิชา หลักสูตรวิชาเอกครุรักษ์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายวิชาที่เปิดสอนเกี่ยวกับด้านครุรักษ์ไทย

วิชาบังคับเฉพาะสาขา 66 หน่วยกิต

813 110	ทฤษฎีครุรักษ์และโสตทักษะ 1	3 หน่วยกิต
813 111	ทฤษฎีครุรักษ์และโสตทักษะ 2	3 หน่วยกิต
813 120	ประวัติครุรักษ์ไทย 1	3 หน่วยกิต
813 122	ประวัติครุรักษ์ตะวันตก 1	3 หน่วยกิต
813 124	ประวัติครุรักษ์ตะวันออก 1	3 หน่วยกิต
813 128	ประวัติครุรักษ์แจ๊สและพื้นเมือง	3 หน่วยกิต
813 142	ทักษะครุรักษ์ไทย 1	3 หน่วยกิต
813 143	ทักษะครุรักษ์ไทย 2	3 หน่วยกิต
813 211	ทฤษฎีครุรักษ์ไทย 1	3 หน่วยกิต
813 212	การสอดทํานองครุรักษ์ไทย	3 หน่วยกิต
813 242	ทักษะครุรักษ์ไทย 3	3 หน่วยกิต
813 243	ทักษะครุรักษ์ไทย 4	3 หน่วยกิต
813 311	ทฤษฎีครุรักษ์ไทย 2	3 หน่วยกิต
813 312	สังคีตลักษณะวิเคราะห์ครุรักษ์ไทย	3 หน่วยกิต
813-417	วิชาชีพครุรักษ์ศิลป์	3 หน่วยกิต
813-342	ทักษะครุรักษ์ไทย 5	3 หน่วยกิต
813-343	ทักษะครุรักษ์ไทย 6	3 หน่วยกิต
813-414	หลักการประพันธ์เพลงไทย	3 หน่วยกิต

813-418	การวิจัยดุริยางคศิลป์	3 หน่วยกิต
813-442	ทักษะดุริยางคไทย 7	3 หน่วยกิต
813-490	งานโครงการดุริยางคศิลป์	8 หน่วยกิต

วิชาเลือกตามถนัด จำนวน 12 หน่วยกิต

813-220	ประวัติดุริยางคไทย 2	3 หน่วยกิต
813-320	ประวัติดุริยางคพื้นเมืองไทย 1	3 หน่วยกิต
813-334	ปี่พาทย์นางหงส์	3 หน่วยกิต
813-355	ปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์	3 หน่วยกิต
813-346	เพลงเถา	3 หน่วยกิต
813-347	เพลงขับ	3 หน่วยกิต
813-349	เพลงมโหรีชั้นสูง	3 หน่วยกิต
813-350	ปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ 2	3 หน่วยกิต
813-351	พากย์และขับเสภา	3 หน่วยกิต
813-354	เครื่องหนัง 1	3 หน่วยกิต
813-355	หลักและวิธีบรรเลงเพลงพระราชพิธี	3 หน่วยกิต
813-356	เครื่องสายปี่ชวา	3 หน่วยกิต
813-357	ขับร้องละคร	3 หน่วยกิต
813-424	ทักษะเพลงพื้นเมืองไทย	3 หน่วยกิต
813-425	ประวัติดุริยางคตะวันตก	3 หน่วยกิต
813-443	ทักษะดุริยางคไทย 8	3 หน่วยกิต
813-444	การอ่านวงเพลงไทย	3 หน่วยกิต

วิชาเลือกเสรี อาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้กำหนดให้เรียนในหรือนอกคณะ 9 หน่วยกิต

เนือหารายวิชาสาขาศรียางคศิลป์ (ไทย)

- 813-120 ประวัติศรียางคไทย 1 History of Thai Music I 3 (3-0-6)
การศึกษาและค้นคว้าวิวัฒนาการ ประวัติศาสตร์ดนตรีไทย ชื่อประวัติของสังคีตทวี่ และสังคีตนิพนธ์ที่สำคัญ จากหลักฐานในสมัยกรุงสุโขทัย และกรุงศรีอยุธยา
- 813-124 ประวัติศรียางคศิลป์ตะวันออก 1 History of Eastern Music I 3 (3-0-6)
ทฤษฎี ประวัติ เครื่องดนตรี และเพลงที่สำคัญของประเทศไทย ลาว กัมพูชา พม่า เวียดนาม อินโดนีเซีย อินเดีย จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี
- 813-142 ทักษะศรียางคศิลป์ไทย 1 Thai Music Skill I 3(1-5-3)
ศึกษาหลัก กฎเกณฑ์ วิธีแปรทำนองเครื่องศรียางคไทยชนิดต่าง ๆ และฝึกการเล่น เครื่องศรียางคไทยตามที่ถนัด หรือขับร้องเพลงไทย ตามแบบฝึกหัด จากขั้นต้นถึงขั้นสูง ตามลำดับ
- 813-143 ทักษะศรียางคศิลป์ไทย 2 Thai Music Skill II
Prer: 813-142
ศึกษาและฝึกบรรเลงเพลงต่าง ๆ ในตับเรื่อง ตับเพลง เพลง 3 ชั้น ก่อนสมัยรัชกาลที่ 5 พร้อมทั้งวิธีบรรเลงและการนำความไปใช้
- 813-211 ทฤษฎีศรียางคศิลป์ไทย 1 Theory of Thai Music I 3(3-0-6)
ทฤษฎีดนตรีไทยเบื้องต้นว่าด้วยหน้าที่ของเครื่องดนตรีต่าง ๆ การบรรเลง รวมทั้งระดับเสียงและมาตราเสียงในดนตรีไทย การดำเนินทำนองของเพลงไทย หน้าทับ อัตร่า จังหวะ ลักษณะของเพลง
- 813-212 การสอดทำนองไทย Thai Counterpoints 3(3-0-6)
Prer: 813-211
ศึกษาลักษณะทำนองเพลงที่ใช้ในการแปรทำนอง หลักเกณฑ์ในการแปรทำนองของ เครื่องดนตรีแต่ละชนิด การสร้างความกลมกลืนของทำนองในการบรรเลงรวมวง สำหรับดนตรีแต่ละประเภท
- 813-220 ประวัติศรียางคศิลป์ไทย 2 History of Thai Music II 3(3-0-6)
Prer: 813-120

- ศึกษาค้นคว้าถึงประวัติ วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ คนตรีไทย ชีวประวัติ และ
 สังกีตนิพนธ์ที่สำคัญ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ถึงปัจจุบัน
- 813-242 ทักษะดุริยางคศิลป์ไทย 3 Thai Music Skill III 3(1-5-3)
 Prer: 813-143
- ศึกษาสังกีตนิพนธ์ของพระประดิษฐ์ไพเราะ (มี ดุริยางกูร) ครูช้อย สุนทรวาทีน และ
 พระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ทั้งโครงสร้างในกาประพันธ์และ
 ให้นำไปใช้
- 813-243 ทักษะดุริยางคศิลป์ไทย 4 Thai Music Skill IV 3(1-5-3)
 Prer: 813-242
- ศึกษาสังกีตนิพนธ์ของหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จางวางทั่ว พาทย
 โขนและสังคีตกวี ตั้งแต่รัชกาลของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ จนถึงปัจจุบัน
- 813-311 ทฤษฎีดุริยางคศิลป์ไทย 2 Theory of Thai Music II 3(3-0-6)
 Prer: 813-211
- ทฤษฎีดนตรีไทยด้านการใช้เพลงร่วมกับการแสดง สังกีตลักษณ์ของเพลงในลักษณะต่าง
 แบ่งวรรคตอนของเพลงไทย และแนวการแต่งเพลงไทยเบื้องต้น
- 813-312 สังคีตลักษณ์การวิเคราะห์เพลงไทย Form and Analysis of Thai 3(3-0-6)
 Prer: 810-311
- รูปแบบและโครงสร้างของเพลงไทย วิเคราะห์เอกลักษณ์ของเพลงไทย แต่ละรูปแบบ
 ประวัติศาสตร์ อารมณ์ จินตนาการ และการประยุกต์ในการแสดง และการบรรเลง
 ในต่าง ๆ วิเคราะห์คุณค่าความงามจากการดำเนินทำนองและเม็ดพรายในการปฏิบัติ
- 813-320 ประวัติดนตรีพื้นเมืองไทย 1 History of Thai Folk Music I 3(3-0-6)
 ประวัติดนตรีและพื้นเมืองไทย ทั้งที่เกี่ยวกับการละเล่น การเต้น การรำ การร้อง
 และปฏิบัติจริงของทุกภาค
- 813-342 ทักษะดุริยางคศิลป์ไทย 5 Thai Music Skill V 3(1-5-3)
 Prer: 813-243
- คีตนิพนธ์ในรูปแบบของเพลงเสภา เพลงมีเที่ยวกลับ เพลงดำเนินทำนอง และเพลง
 ลูก

- 813-343 ทักษะศรียางกศิลป์ไทย 6 Thai Music Skill VI 3(1-5-3)
Prer: 813-453
คีตนิพนธ์ในรูปแบบของเพลงเพื่อการแสดงทั้งประเภท เพลงเกร็ด และเพลงหน้าพาทย์
- 813-344 ปี่พาทย์นางหงส์ Pipat Nanghongs 3(1-5-3)
ศึกษาระเบียบวิธีการบรรเลงปี่พาทย์นางหงส์ ผีกบรรเลงเพลงเรื่องนางหงส์สองชั้น เรื่องพญาโศก เพลงซุกย่ำค่ำ เพลงซุกหน้าทับนางหน้าอย่างน้อย 5 เพลง ได้แก่ อาเฮีย เทพบรรทม เทพนิมิต เทพรัญจวน สันถัน
- 813-345 ปี่พาทย์คึกคักบรรพ์ 1 Pipat Dukdumbun I 3(1-5-3)
ศึกษาและฝึกบรรเลงเพลงปี่พาทย์คึกคักบรรพ์ พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยานริศรานุวัตติวงศ์ จากบทละครคึกคักบรรพ์ เรื่อง สังข์ทอง อิเหนา และ
- 813-346 เพลงเถา Phleng Thau 3(1-5-3)
ลักษณะสำคัญของการบรรเลงเพลงเถา ผีกหัดบรรเลงและขับร้องเพลงเถาสำคัญและฉายรูป ร่วมกันไม่น้อยกว่า 15 เพลง
- 813-347 เพลงตับ Phleng Tub 3(1-5-3)
การบรรเลงและขับร้องเพลงตับต่อไปนี้อย่างน้อย 5 ตับ ได้แก่ ตับวิวิาทพระสมุทร ตับนางชิน ตับลาวเจริญศรี ตับขอมคำคิน ตับนิตราชคริต ตับสมิง พระราม ตับจูล่ง และตับขงเบ้ง
- 813-349 เพลงมโหรีชั้นสูง Advanced Mahori Songs 3(1-5-3)
ลักษณะสำคัญของการบรรเลงมโหรี ผีกหัดบรรเลงและขับร้องเพลงมโหรีชั้นสูงในดับทะเลสามชั้นหรือดับนางนาคสามชั้นด้วยเครื่องมโหรี
- 813-350 ปี่พาทย์คึกคักบรรพ์ 2 Pipat Dukdumbun II 3(1-5-3)
ศึกษาและฝึกบรรเลงเพลงปี่พาทย์คึกคักบรรพ์ พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัตติวงศ์ จากละครคึกคักบรรพ์เรื่องควาวิ ตั้งแต่โหมโรงแรกจนจบเรื่อง

- 813-351 พากย์และขับเสภา Pak and Khub-Sepa 3(1-5-3)
 ฝึกหัดการพากย์รด พากย์เมือง พากย์โ้ว พากย์ชมดง และพากย์สามตระ ฝึกหัดการขับ
 เสภาและขับกรับเสภาไม่ว่าต่าง ๆ ฝึกหัดสร้างกระทู้พิเศษตามโอกาสและศึกษาคำตัวอย่าง
 กระทู้พิเศษที่มีชื่อเสียงมาแต่โบราณ ซึ่งได้แก่ กระทู้จัดทัพของหมื่นไพละระพวงมาน หรือ
 ท่านอื่น ๆ
- 813-354 เครื่องหนัง 1 Kreungnang I 3(1-5-3)
 ระเบียบวิธีปฏิบัติ ตะโพน-กลองทัด กลองแขก และโพน-รำมะนาในประเภทหน้าทับ
 พรบไก่ สองไม้ และหน้าทับพิเศษต่าง ๆ ซึ่งใช้ในการบรรเลงมโหรีเครื่องสาย และ
 ในเรื่องโหมโรงเช้า-โหมโรงเย็น
- 813-355 หลักและวิธีบรรเลงเพลงพระราชพิธี 3(1-5-3)
 Principles and Methods of Phleng Prarayapitee Performance
 ระเบียบวิธีบรรเลงและเพลงซึ่งใช้ในวงขับไม้ หรือวงปี่พาทย์ในงานพระราชพิธีต่าง ๆ
- 813-355 เครื่องสายปี่ชวา Pi-Java and String Ensemble 3(1-5-3)
 ระเบียบวิธีบรรเลงในวงเครื่องสายปี่ชวา โหมโรงเรื่องชมสมุทร เพลงเรื่องนาง
 หงส์สองชั้น เพลงเร็ว เพลงฉิ่ง และเพลงซึ่งอยู่ในบันไดเสียงเพียงออบนและบันได
 เสียงชวา สำหรับการบรรเลงเครื่องสายปี่ชวา
- 813-356 เครื่องสายปี่ชวา Drama Vocals 3(1-5-3)
 ระเบียบวิธีบรรเลงในวงเครื่องสายปี่ชวา โหมโรงเรื่องชมสมุทร เพลงเรื่องนาง
 หงส์สองชั้น เพลงเร็ว เพลงฉิ่ง และเพลงซึ่งอยู่ในบันไดเสียงเพียงออบนและบันได
 เสียงชวา สำหรับการบรรเลงเครื่องสายปี่ชวา
- 813-357 ขับร้องละคร Drama Vocals 3(1-5-3)
 ฝึกขับร้องและใช้เครื่องกำกับจังหวะในเพลงที่ไม่มีคนตรีรับ ได้แก่ ร่าย ซาตรี เท่เรือ
 โائبางข้าง โลมนอก และชมดงนอก
- 813-414 การประพันธ์เพลงไทย Thai Music Composition 3(3-0-6)
 Prer: 813-312
 ความสัมพันธ์ระหว่างท่วงทำนองต่าง ๆ การยักยิบและจำแนกอัตรา ความสัมพันธ์ของ

- หน้าทับกับการประพันธ์เพลง วิเคราะห์ตัวอย่างเพลงไทยเด่นของคีตกวีสำคัญ วิธีการ
และการฝึกฝนการประพันธ์เพลงไทยเบื้องต้น
- 813-424 ทักษะเพลงพื้นเมืองไทย Thai Folk Music Skill 3(1-5-6)
หลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีพื้นเมือง ได้แก่ ซึง สะล้อ ปี่จุม แคน โปงลาง พิณอีสาน
โหวด ไทซอ และซออีสาน
- 813-425 ประวัติศรียางคศิลป์ตะวันออก 2 History of Eastern Music II 3(3-0-6)
Prer: 813-124
ประวัติ ทฤษฎี ลักษณะ และการวิเคราะห์เครื่องดนตรี และเพลงที่สำคัญของกลุ่มประ
เทศตะวันออก
- 813-442 ทักษะศรียางคศิลป์ไทย 7 Thai Music Skill VII 3(1-5-6)
ศึกษาเพลงฝีมือ และเพลงเดี่ยวที่เหมาะสมกับลักษณะของเครื่องดนตรีและการขับร้อง
- 813-443 ทักษะศรียางคศิลป์ไทย 8 Thai Music Skill VIII 3(1-5-6).
Prer: 813-343
วิเคราะห์คีตนิพนธ์ และสังคีตลักษณ์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบใหม่
- 813-444 การอำนวยเพลงไทย Thai Conducting 3(3-0-6)
ศึกษา จังหวะ แนวการบรรเลงเพลง เทคนิคการบรรเลงเดี่ยว การบรรเลงหมู่
การบรรเลงร่วมกับการแสดง และการขับร้องเพื่อสามารถอำนวยการบรรเลง และ
การขับร้องตามระเบียบแบบแผนแห่งศรียางคศิลป์ไทย

รายวิชาปฏิบัติ

ทักษะ 1 เพื่อปรับพื้นฐานความรู้ระเบียบจรรยาและอุดมคติ

1. บังคับเครื่องสาย (1) เพลงนึ่งครึ่ง (2) เพลงฉิ่งแมลงกู่สองชั้น (3) เพลงพระฉิ่ง ชั้นเดียว (หรือฉิ่งข้างประสานงา)
2. บังคับปี่พาทย์ (1) โหมโรงเย็น (2) เรื่องฉิ่งพระฉิ่ง (3) เรื่องเต่ากินผักบั้ง
3. บังคับร่วม (1) ตับลมพัดชายเขาได้แก่เพลงลมพัดชายเขา แยกมอญบางข้าง ลมทวน เทราเล่นน้ำ (2) ฉิ่งมุล่ง
4. ศึกษาด้วยตนเอง (1) เรื่องสร้อยสน (2) เรื่องตะนาว (3) เรื่องเงินแส (4) เรื่องพระรามเดินดง

ทักษะ 2 ศึกษาเพลงก่อนสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (1) โหมโรงทะเลสามชั้น (2) ระเบิดสี่บท (พระทอง-เข้าหูลงสระบุหรง-บุหริม) (3) ค่อยรูป (4) สุรินทราหู (5) แสนเสนาะ (6) แยกไพร (7) นาคเกี้ยว (8) ตับมิ่งทอง (มิ่งทอง-ชั้นปลับพลาจจำปานารี) (9) ตับมโหรีในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าหม่อมมาลา กรมพระยาบำราบปรปักษ์ (นางนาค-พัดชา-ลีลากระทุ้ม-กราวรำมอญ-ประพาสภคตรา)

ทักษะ 3 ศึกษาคีติพนธ์ของพระประดิษฐไพเราะ (มี) ครูช้อย สุนทรวาทิน และพระยาประสานดุริยศัพท์ (1) พญาโศก (โหมโรงเครื่องสายปี่ชวา) (2) แยกมอญ (3) สารดี (4) พระอาทิตย์ชิงดวง (5) แยกลพบุรี (6) เขมรปี่แก้ว (7) เขมรโพธิสัตว์ (8) ออกทะเล (9) พรหมณ์เข้าโบสถ์ (10) ดอนสมอ (11) เขมรใหญ่ (12) นารายณ์แปลงรูป

ทักษะ 4 ศึกษาคีติพนธ์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (1) จางวางหัว และคีติพนธ์ร่วมสมัย (1) แสนค่านึง (2) แยกขาว (3) ลาวเสียงเทียน (4) อาถรรพ์ (5) บังใบ (6) แยกมอญบางขุนพรหม (7) โสมส่องแสง (8) แยกกุลิต (9) พม่าเท่ (10) ตับสังเวสมโภชพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรในสมเด็จพระเจ้าพรตราชสุคตาฯ สยามบรมราชกุมารี (กินนรวิภา-สาธุการ-เอกบท-เหาะ-ฉิ่งพระฉิ่งสองชั้น-มอญแปลง-มหาฤกษ์-ตระสันนิบาต-รั้ว)

ทักษะ 5 ศึกษาระเบียบวิธีบรรเลงเสภา (1) โหมโรงมะลิเลื้อย (2) พม่า
ห้าท่อน(3) จรเข้หางยาว (4) สืบท (6) บุหลัน (7) ทวยเฮม (8) ไม้ลาว (9)
แขกโอด (10) ปลาทอง สำหรับเพลงที่ 1-5 เป็นเพลงบังคับ

ทักษะ 6 ศึกษาระเบียบวิธีการบรรเลงเพลงละคร และเพลงหน้าพาทย์

(1) ตับนาคบาท (2) โหมโรงกลางวัน

ตับนาคสนับชาติ ประกอบด้วย ซ้ำปี หุุ่ม กระบี่ลีลา กระบอกทอง ปฐม โยนดาบ-เสมอ
กราวนอก ตุงตุง-เชิด พม่าฉ่อย-รำ สร้อยสนัดดี เทพทอง สาริกการแก้ว เขมรชาติรี นาคราชชั้นเดียว
สุดใจชั้นเดียว เชิดฉิ่ง-รำ กราวรำ ตลุง ดวงพระธาตุ-เชิด หนีเสือ-โอด ทวยเฮม หนีเชิดฉิ่ง-รำ
กบเต็น-โอด เหา ตักดา หนีเชิดฉิ่ง แผละ-รำ ลมพัดชายเขา สารดี

โหมโรงกลางวัน ประกอบด้วย (1) กราวในสามท่อน-เสมอข้ามสมุทร-รำ (2)
เชิดสองชั้น-ชั้นเดียว-ซุบ-ลา-รำ (3) กระบองกัน-โปรยข้าวตอกดอกไม้-รำ (4) ปลุกต้นไม้-
รำ (5) ชายเรือ-รำ (6) รุกข์-แผละ-รำ (7) เหาะ-รำ (8) ไล่-รำ (9) เชิด
ฉาน-ลา-รำ

ทักษะ 7 ศึกษาเพลงฝีมือชั้นสูง และหรือเพลงเดี่ยว (1) เชิดฉิ่ง (2) ทวยนอก
(3) ทวยใน (4) เขมรราชบุรี (สำหรับผู้ที่ไม่เลือกเรียนเพลงเดี่ยว) หรือเชิดนอก พญาโศก
(สำหรับหน้าพาทย์) หรือ ลาวแพน สำหรับจะเข้ พญาโศก สำหรับซอด้วง แคมมอญ สำหรับซออู้ ทะแย
สำหรับซอสามสาย นกขมิ้น สำหรับซอขลุ่ย

ผู้ที่ลงทะเบียนวิชาทักษะ 7 ได้ต้องผ่านการสอบรวบยอด

เสียก่อน และการสอบรวบยอดจะเปิดสอบปีละครั้งในระหว่างปิดภาคเรียนภาคปลาย

รายวิชาเลือก

1. หลักการและวิธีบรรเลงเครื่องสายปี่ชวา (1) โหมโรงเรื่องซุบสมุทร (2)
เรื่องนางหงส์ (3) เพลงเร็วหรือเพลงฉิ่ง (3-5 เพลง) (4) ขิมใหญ่ (5) ปักลิ้ง (6)
อาหนู (7) แสนสุคสว่าง (8) เทพทาวเทียร (9) ล่องลม (10) กำสรवलสุรางค์
2. ปี่พาทย์ 1 (ปี่พาทย์นางหงส์) (1) เรื่องนางหงส์ (2) ย่ำค้ำ (3) เพลง
เร็วและเพลงฉิ่ง 3-5 เพลง (4) เทพบรรทม (5) เทพวิญจวน (6) เทพนิมิตร (7)

ล้นตัน (8) ภิรมย์สุรางค์ (9) อาเซีย (10) เรื่องพญาโศก (พญาฝั่งพญาโศก พญาครวญ พญาตรีภพ พญารำฟิ่ง)

3. ปี่พาทย์ 2 (ปี่พาทย์ดึกค้ำบรรพ) (1) ตับแม่ศรีทรงเครื่อง (2) ตับคาวี (3) ตับสังข์ศิลป์ชัย (4) ตับสังข์ศิลป์ชัย (จากห้าย)

4. เครื่องสาย 1 (เพลงเถา) เลือกเรียน 15 เพลง จากเพลงที่กำหนดให้ต่อไปนี้
กล่อมนารี สุดสงวน นางกรวญ เขมรพวง กรวญหา แยกค้อยหม้อ ขอมทรงเครื่อง
ขอมเงิน มอญรำดาบ นกเขาชะแมร์ ราตรีประดับดาว เขมรละออองค์ สร้อยอมมยุรา แปดบท ตะลุ่มโปง
หงษ์ทอง การเวก พันธุ์ฝรั่ง ต้นบรเทศ แยกบรเทศ พรหมณีนาคน้ำเต้า เขมรปากท่อ แยก
สำหรับ่าย จินฉิมเล็ก จินน้ำเสด็จ ไล่พระจันทร์ มุล่ง สาริกาชมเดือน เขมรกล่อมพระบรรทม
บุหลันลอยเลื่อน

5. เครื่องสาย 2 (เพลงตับ) เลือก 5 ตับ จากต่อไปนี้ ตับวิวิธพระสมุทร ตับนาง
ชิน ตับลาวเจริณศรี ตับนันทราชาคริต ตับสมองพระราม ตับขอมคำดิน ตับจุล่ง ตับขงเบ้ง

6. ขั้วร้อง 1 (เพลงละครไม่มีคนตรีรับ) (1) ร่าย (2) ชาติต่าง ๆ (3) เท่เรือต่าง ๆ (4) โอ้บางช้าง (5) โอ้โลมนอก (6) ชมคางนอก (7) สร้อย
เพลงระเริง (8) มอญแปลง ออกสร้อย

7. ขั้วร้อง 2 เลือกตัดโคตบหนึ่ง (1) ตับทะเลสามชั้น-ทะเลสามชั้น เพลงยาว
7 ท่อน ยู่หนัดสามชั้น (2) ตับนางนาคสามชั้น นางนาคสามชั้น พัดชาสามชั้น ลีลากระทุ่มสามชั้น
กราวรำสามชั้น ประพาศเภทราสามชั้น

8. หลักและวิธีบรรเลงในราชสำนัก เลือกปฏิบัติตามสายวิชา
วงขับไม้ (1) ขับไม้ (2) สรภัญญะใหญ่ สรภัญญะเล็ก (3) ซ้ำลูกหลวง
วงปี่พาทย์ (1) เรื่องทำขวัญ (2) สาธุการชั้นเดียว (3) สาธุการ (4)
เพลงช้า 5-10 เพลง (6) สรงสุหร่าย ลงสร้งนกกะจอก ลงสร้งมอญ (7) พระราชพิธีรับ
พระทักษา (เทวาประจําพเคราะห์เสวย) (8) พระราชพิธีอื่น ๆ

9. หลักและวิธีบรรเลงหน้าทับ (1) ตะเพนกลองทัด-โหมโรงเย็น เพลงช้า เพลง
เร็ว (2) กลองแขก-โหม-รำมะนา หน้าทับปรบไก่อ สองไม้ ชุ้ม (3) โทนและกลองชาตรี

10. หลักและวิธีบรรเลงหน้าทับ 2 (1) เรื่องสองหน้า (2) เรื่องกลองมลายู
(3) เรื่องหน้าทับพิเศษกลอง (4) เรื่องกลองยาว (5) ตะเพนมอญ-เบ็งมาง

11. หลักและวิธีบรรเลงปี่พาทย์มอญ เพลงบังคับมี ประจำวัด ประจำบ้าน เชื้อ ยกศพ
จุดเทียน ย่ำค่ำ ย่ำเที่ยง พระฉันมอญ ตับมอญกละ แนน นอกจากนี้ เป็นเพลงเลือก มี ฟุ้งหอก
ดาวกระจ่าง ดาวกระจาย พม่ากลาง พญาสมุทร พญาแปแล กรงทอง สุดสงวน หะวาย แมลงภูทอง
12. หลักและวิธีบรรเลงหุ่นกระบอก (1) โหมโรงหุ่นกระบอก (2) สังฆาร
ต่าง ๆ
13. หลักและวิธีบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง (1) ตระทับ 9 (2) เสมอทับ 6
(3) พรหมณ์ทับ 3 (4) รำคาบ (5) นั่งกิน (6) สาธุการ (7) เข่นเหล้า (8) ศร
ทะนง
14. พากย์และขับเสภา (1) พากย์ต่าง ๆ (พากย์รถ พากย์เมือง พากย์ไว้ พากย์
ชมดง พากย์ 3 ตระ) (2) ขับเสภาไม้ต่าง ๆ (3) กระทู้พิเศษ

ประวัติผู้เขียน

นางมาศสุภา สีสุทอง เกิดเมื่อ พ.ศ. 2501 ที่บ้านเลขที่ 17 หมู่ที่ 4 ตำบลพนมวังก
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกดนตรีศึกษา จากวิทยาลัยครู
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา เมื่อ พ.ศ. 2524

ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ สังกัดภาควิชาดนตรี คณะวิชามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ สหวิทยาลัยอิสานเหนือ-เลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

